Ensimäinen päivä heinäkuuta on Työkansan päivä. Silloin kaikki Canadan järjestyneet suomalaiset juhlivat Työkansan tukemista varten. :-: :-: :-: :-: :-: :-:

TYÖKANSA

Köyhälistön voimakkain ase on oma sanomalehti. Mitä paremmassa taloudellisessa asemassa koyhälistön lehti on sitä voimakkaammin se voipi köyhälistön asiaa ajaa. :-: :-: :-:

Ainoa suomenkielinen sanomalehti Canadassa. Työväestön äänenkannattaja.

NO. 127 — 1913. MAANANTAINA, KESÄKUUN 2 P. — MONDAY, JUNE 2nd. VII:S VUOSIKERTA—VOL. VII

Taas rapsautettu hirttotuomio

SASKATOON, Sask., toukok. 29 p. — Jesse Hammond Wynyardista, jota syytettiin vastasyntyneen lapsen murhasta, huomattiin syylliseksi murhaan, tuomittiin hirtettäväksi elokuun 14 p. Syytetyn vaimo ja käly todistivat syytettyä vastaan sanoen että hän elokuun 22 p. 1911 otti lapsen, jota ei ole sitten nähty.

Ei suinkaan ole puolustettava lapsensa murhaaminen, mutta raakamainen ja merkityksetön on mokoma rankaisu. Se on suoraa kostoa, jolla ei estetä rikoksia.

FORT STEVENSISSA, ORE., VANGITTU SOTILAITA SOSIALISMIN TAKIA.

Heidän auttamiseksi tarvitaan sosialistien yhteistoimintaa.

(Toverin mukaan).

Fort Stevensin linnoituksessa, Columbia joen suulla sotilasviranomaiset ovat vanginneet kersantti Daniel O'Lear'yn ja sotilas Waldo H. Coffman'in. Näitä tovereita syytetään — ensimäisestä vallankumouksellisen kirjallisuuden levittämisestä ja Coffmania Yhdysvaltain lipun solvaamisesta sekä varapresidentti Sherman vainajan häväisemisestä.

Astorian sosialistiosastot — sekä suomalainen että englannikielinen — ryhtyivät heti ottamaan asiasta selvää. Kummastakin osastosta valittiin komitea vointinsa mukaan tutkimaan syytöksien todenperäisyyttä ja ottamaan selvää mikä vaara vangittuja on uhkaamassa.

Pelkäävät sosialismia.

Että syytökset ovat tekaistuja siitä ei saata olla kuin yhtä mieltä. Se on päivän selvää.

Englanninkielisen osaston toimesta tehtiin Hammondiin, joka on Fort Stevensin vieressä oleva pikkukaupunki, useita agitatsioniretkiä. Hämmästyttävää oli se osanottavaisuus, mitä sotilaat osottivat puhujiamme kohtaan. Meillä ei ollut aavistustakaan, että linnoituksessa oli niinkin lukuisa sosialistijoukko — useampiin kymmeniin nouseva.

Kun kerta tultiin tuttaviksi, alkoivat sotilaat yhä useammin kokoontua englannikielisen osaston talolle. Useampia yhtyi osastoon. Sotilasten käydessä kaupungilla oli pieni Bond streetin varrella oleva kokoushuone heidän tavallinen kokoontumispaikkansa, ja täältä levitettiin köyhälistön luokkatietoa sotilastovereitten keskuuteen. [illegible]

annettava sellainen läksy, joka pakottaisi toiset sotilaat oman turvallisuutensa vuoksi katkaisemaan yhteytensä sosialistien kanssa. **Mustat voimat alkoivat toimia.**

Coffman vangittiin. Häntä vastaan on olemassa jonkinlainen asiapaperi, jossa hänen sanotaan loukkaavasti puhuneen varapresidentti Sherman-vainajasta. Coffmanin muka lausumat sanatkin julkaistaan, vaikka lisätään sanojen ei olevan juuri kirjaimellisia, vaan jotakin sen tapaista. Samoin olisi Coffmanin pitänyt loukata lippua joskus jossakin, sen ja senkaltaisilla sanoilla. Syytökset ovat perättömiä ja tekaistuja sekä lähteneet meille vielä tuntemattomilta tahoilta.

Linnoituksessa tavattiin eräästä paikasta muuan tov. W. S. Morganin kirjoittama lentolehtinen nimeltä "Amerikalainen Sirkus". Lehtisessä ei ole mitään muuta kuin puhdas totuus tuotu esille hienoimman satiirin muodossa. Ei löydy mitään, joka antaisi syytä vangitsemiseen, ei anti-militarismia tahi muuta "loukkaavaa". MUTTA MIEHET TUTKITAAN SOTAOIKEUDESSA..

Tuomio voitu jo julistaa.

Näiden vangittujen toverien tuomiot voivat jo olla valmiit ja arvellaan että he saavat **kymmenen vuotta!**

Kapitalistit eivät valitse keinoja. Näitten sotamiesten kohtalosta ei välitetä kun on kysymyksessä sosialismin tappaminen. Tarkoitus pyhittää keinot, on heidän jesuiittamainen tunnussanansa, ja nyt ovat nämä toverit joutuneet heidän suoranaisen vainonsa alaisiksi.

Tunnettua on että sotaoikeudelta ei ole armoa odotettava. Näitä miehiä odottaa mitä mustin kohtalo. Voidaanko pysyä välinpitämättömänä kun on kysymyksessä mitä suurin vääryys, mitä mustin salaliitto, jonka tarkoitus ei rajoitu vain näiden kahden sotilaan tyrmään telkeämis., vaan tähtää koko länsirannikon liikettämme, ja josta meillä on osittain vihiä. Me voimme auttaa vangittuja tovereitamme ja paljastaa mustain voimain toiminta alkuunsa; mutta tässä työssä me tarvitsemme apua. JOKAISEN, JONKA SUONISSA VIRTAA HIUKANKAAN PUNAISTA LÄMMINTÄ VERTA, TULEE TEHDÄ OSANSA NÄIDEN MIESTEN VAPAUTTAMISEKSI.

Taistelusuunnitelma on valmis.

Astorian osastojen puolustajakomitea on kääntynyt portlantilaisen puoluetoverimme, lakimies Albert Streiffin puoleen, ja hän onkin jo käynyt asiaa tutkimassa. Siviililakimiehenä ei hän voi paljonkaan teknillisesti vaikuttaa sotaoikeudessa, mutta voi olla niinkin, että nähtyään syytetyillä olevan puolustajia, sotaoikeus viivyttää tuomiota ja odottaa ylempää määräyksiä. Streiff on kuiten-

Vancouver-saaren lakko loppumasaa

Winnipegiläinen Evening Telegram julkaisee seuraavan tiedon:

VANCOUVER, B. C., toukok. 29 p. — Täällä määrätyissä piireissä odotetaan että hiilenkaivajien lakko Nanaimossa ensi viikolla julistetaan loppuneeksi ja että kaikki Vancouversaaren hiilikaivokset avataan uudestaan.

Western Fuel yhtiön liikkeenhoitaja Thomas B. Stackett eilen kaivostyöläisten kokouksessa Nanaimossa puhui ja lupasi kymmenen prosentin palkankorotuksen, mutta ei onnistunut saamaan sopimusta United Mine Workers of American kanssa, joka julisti lakon. Kaivostyöläiset mielihyvällä tervehtivät Stockettin lausuntoa. Useat kaivostyöläiset ovat halukkaita allekirjoittamaan sopimuksen ja palaamaan työhön.

Me luonnollisesti emme voi taata uutisen todenperäisyyttä, sillä lakkoasioista porvarilehdet ovat erikoisen kärkkäitä valeita levittämään. Se lienee ainakin tosi että niehille on tarjottu kymmenen prosentin palkankorotus, sillä harvoinpa porvarit näin päin valehtelevat.

Kirjeenvaihtajaltamme kai pian saamme tarkempia tietoja.

"ISÄNMAALLISUUDEN" OPETTAMINEN KOULUISSA.

Poika ei halunnut laulaa kansallislaulua ja sai selkäänsä.

NIAGARA FALLS, Ont., toukokuun 31 p. — Kun Ontario Power Companyn ylijohtaja H. M. Wilsonin 11-vuotias poika Hugh ei halunnut laulaa kansallislalua "God Save the King" (Jumala suojatkoon kuningasta), Simcoe kadun kansakoulussa, hyökkäsi opettajatar, (eräs vanhapiika), hänen kimppuunsa ja hakkasi poikaa nahkaremmillä. Poika ei tietysti voinut alkaa laulua oikeasta sävelestä. Wilsonin perhe otti poikansa pois koulusta ja lähettää hänet Yhdysvaltoihin saamaan koulukasvatusta. Wilson on yhdysvaltalainen ja aikoo nostaa kanteen opettajatarta vastaan.

SUOMALAINEN TYTTÖ HIRTTÄNYT ITSENSÄ.

BELVIDERE, N. J., toukok. 24 p. — Kansalaisemme Miss Hilda Mäki päätti päivänsä täällä palveluspaikassaan hirttämällä itsensä. Vainaja oli kotosin Kankaanpäästä, Salon kylästä ja oli hän ollut tässä maassa viisi vuotta. Hänelsä puhuu vainaja jotain sodasta, sanoen, että hän haluaa tappaa itsensä ennenkuin sota kerkiää tappaa hänet. Ennen kuolemaansa oli tyttö polttanut suurimman osan vaatteistaan sekä paperinsa ja kirjansa, niiden mukana myöskin raamattunsa. Lehden mielestä on itsemurha luettava heikkomielisyyden ansioksi. Viime kesänä sai tyttö auringon pistoksen, joka lienee osaksi vaikuttanut hänen mielen tilaansa. Jälkeen jättämässään kirjeessä vainaja määrää miten hänet on haudattava, mutta ei puhu mitään miten on meneteltävä hänen rahojensa kanssa, joita toiskielisen lehden mukaan pitäisi olemaan useita satoja dollareita. — Raivaaja.

Turkki ja Balkanin vallat tehneet rauhan

Kreikka ja Bulgaria sotivat

LONTOO, toukok. 31 p. — Turkin ja Balkanin valtojen valtuutetut allekirjoittivat alkeellisen rauhansopimuksen St. James'in palatsissa eilen aamuna. Englannin ulkoasiain ministeri Sir Edward Grey toimi kokouksen puheenjohtajana.

Kreikka tulee vaatimaan itselleen niitä makedonialaisia alueita, joiden väestöt ovat enimmäkseen kreikkalaisia, huolimatta siitä ovatko ne bulgarialaisten vallottamia tai ei. Kreikka kyllä myöntyy moniin Bulgarian vaatimuksiin, mutta ei anna perään tässä suhteessa. Kreikkalaiset ovat suuresti huolissaan bulgarialaisten uhkaavien toimenpiteitten johdosta ja sanovat bulgarialaisten "kääntyneen veljiään vastaan."

Turkkilais-bulgarialaista liittoa ei voi pitää muuna kuin yrityksenä tehdä Kreikka osattomaksi äskeisessä sodassa saavutetuista saaliista. Kreikkalaiset väittävät, että sodan menestys suuresti riippui heidän laivastonsa liikkeistä ja että jo tästä syystä he olisivat oikeutetut suoraan kohteluun saaliiden jaossa. Makedonian alueita ja Egeanmeren saaria he tahtovat ja tulevat pontevasti puolustamaan vaatimuksiaan.

Bulgarialainen tykistö pommittaa kreikkalaisten asemia.

Lontoon uutistoimistolle saapuneiden sähkösanomien mukaan bulgarialainen tykistö Pravassa avasi tulen El Eutherassa olevia kreikkalaisia asemia vastaan toissailtana. Bulgarialainen komentaja ei suostunut neuvottelemaan kreikkalaisten päälliköiden kanssa ampumisen lopettamisesta. Lä-

van suurta pettymystä sen johdosta, että "Montenegrolta on riistetty sen oikeutettu osa voittoisan sodan saaliista," ja toivoi, että Englanti "joka asettui saaliiden jaossa johtavaan asemaan", palkitseisi Montenegroa kaikin tavoin.

Seremonia oli verrattain lyhyt. Edustajat allekirjoittivat sopimuksen lukematta sitä; kaikki uskoivat, ettei niitä seitsemää pykälää, jotka Europan suurvaltain lähettiläät olivat laatineet voinut enää muuttaa koska suurvallat olivat antaneet ultimatuminsa vaatien sopimuksen pikaista hyväksymistä.

Bulgarian edustaja ehdotti, että rauha alkaisi heti, jo ennenkuin asianomaiset hallitukset vahvistavat sopimuksen, mutta ehdotus van suurta pettymystä sen johdosta, että "Montenegrolta on riisyljättiin. Edustajat sitten päättivät kokoontua uudelleen kesäkuun toisena päivänä. Ilmoitettuaan lähettiläskonferenssille sopimuksen allekirjoittamisesta Englannin ulkoministeri Grey esitti, että suurvaltain lähettiläät keskustelisivat vain kolmesta kysymyksestä. — Albanian perustus- [illegible]

Luokkaluontoinen pankkiasetus hyväksytty

Lainaajien ja tallettajien etuja asetus ei yhtään turvaa — ainoastaan suurpääomien omistajia.

OTTAWA, Ont., toukok. 30 p. — Senaatti tänään lopullisesti käsitteli pankkiasetusta ja hyväksyi sen. Rahastodepartementin lukuisat muutosehdotukset ja täydennykset hyväksyttiin. Nämä ehdotukset eivät oleellisesti muuta asetusta.

Nyt hyväksytty pankkiasetus on mitä loistavin näyte luokkalainlaadinnasta. Rahamailman edut ovat visusti otettu huomioon. Pankki ja kauppakomitea muka asetusta harkitessaan kutsui komiteain istunnoihin henkilöitä kaikista yhteiskuntaluokista ja kuulusteli heitä. Nämä kuulusteltavat henkilöt tekivätkin ehdotuksia, mutta niitä ei komitea ottanut huomioon. Koko kuulustelu oli narripeliä. Porvarillinen parlamentti hyväksyi tämän tekeleen.

Laki tosin ei sanottavasti koske työväestöä, sillä eihän työväestöllä ole rahoja sijoittaa pankkeihin tille tai varsinkaan osakkeina. Mutta tästä huolimatta asetus on luokka-asetus, koska pientallettajien ja lainaajien etuja se ei yhtään turvaa — ainoastaan suurpääomien omistajia.

tui ryövärien käsiin yleisellä käytävällä Ellis-saarella, jossa siirtolaisten tarkastus toimitetaan.

Siirtolaisten oman kertomuksen mukaan hän oli jo läpässyt tarkastuksesta kun eräs univormuun puettu mies oli tullut hänen luoksensa ja pyytänyt nähdä hänen rahojaan. Puolalainen, joka on vasta kahdenkymmenen vuotias, oli vetänyt esille 50 dollaria Yhdysvaltain rahaa, jonka hän oli juuri ikään vaihtanut. Saatuaan rahan, oli voro sanonut, että se on kokonaan kelpaamatonta tässä maassa. Samassa oli hän antanut puolalaiselle vanhan argentinalaisen setelin, jolla ei ole mitään arvoa.

Viranomaiset selittävät, että Ellis-saarella retkeilee voroja jotka käyvät tavallisesti sivilipuvussa, mutta narraamistilaisuuksia varten he pukeutuvat univormuihin, voidakseen paremmin petkuttaa herkkäuskoisia ja pohjaltaan rehellisiä siirtolaisia. — Raivaaja.

LAIVA TUHOUTUNUT, MIEHISTÖ PELASTUNUT.

Pelastuslaiva voi myös tuhoutua.

HALIFAX, U. S., toukok. 30 p. — Myrsky, joka viime yönä lakasi yli Yarmouthin ja raivosi koko seuraavan päivän, kokonaan tuhosi norjalaisen laivan Freian, jonka miehistö pelastui, mutta saattoi vaaraan GeraldTurnbullin kahdenkymmenen laivamiehen elämän, koska Turnbull meni pelastamaan Freian miehistöä. Freia, jonka miehistö pääsi ensin rannikolle pelastumaan, meni aivan pirstaleiksi myrskyssä. Mastot katkeilivat ja runko hajosi.

SOTAKUUME NIELLYT VALTION VARAT.

PRAG, toukok. 27 p. — Tshekkiläiset sanomalehdet lausuvat yleisesti, että Itävallan sotakuume, joka on maksanut valtiolle kolme miljaardia, jo aikoja sitten on tyhjentänyt valtion varat sekä että Venäjän ulkoministeri Sasonoff on korkoineen maksanut Itävallalle edeltäjänsä Isvolskin kärsimän tappion. Albania on itävaltalaisen politiikan äpärälapsi, tämä rakkausseikkailu on sille tullut kaikkein kalleimmaksi. Slovenilaiset lehdet valittavat katkerasti että Itävalta uhraa niin paljon Albanian takia, joka kuitenkin puolestaan sortaa itse alaisiaan sloveneja.

CHICAGON TEURASTOMOILTA ON HELPPO VIETELLÄ TYTTÖJÄ.

Chicago, toukok. 26. —Senaatin valkosta orjakauppaa tutkiva ko-

Työnantajat laskevat työläistensä palkkoja

Winnipegiläinen pukutehdas on laskenut työläistensä palkkoja ja jo ennakolta tuottanut lakkorikkureita.

Työläiset ovat tehneet lakon.

WINNIPEG, Man., toukok. 30 p. — Hayden yhtiön tehtaalla on puhjennut pukutyöläisten lakko, kun isännistö laski työläisten palkkoja. Lakkolaiset sanovat että he eivät ole vaatineet palkankorotusta eikä aikoneetkaan sitä tehdä. Yhtiö on Yhdysvalloista tuottanut ennakolta rikkureita ja aikoo toteuttaa oikean hikipajajärjestelmän.

Ankara taistelu tulossa.

Pukutyöläisten unio on päättänyt kaikilla laillisilla keinoilla taistella lakkolaisten puolesta. Isännistön röyhkeä menettely on hyvin kiusottavasti vaikuttanut ei ainoastaan pukutyöläisiin, mutta yleensä järjestyneeseen työväestöön. Taistelusta voi kehittyä pitkä ja katkera työtaistelu.

ROOSEVELTIN JUOPOTTELUT.

MARQUETTE, Mich., toukok. 29 p. — Theodore Rooseveltin nostama kunnianloukkausjuttu ishpemingiläistä sanomalehden toimittajaa, George A. Newettia vastaan, joka viime syksynä kirjoituksissaan sanoi Rooseveltia kurjaksi juopporentuksi, on ollut oikeudessa jauhettavana jo neljä päivää ja tänä iltana näyttää siltä että kuluu toinenkin viikko ennenkuin se päättyy.

Kantajan ja vastaajan lakimiehet tänään seurasivat puheissaan Rooseveltin matkoja jokaisessa Yhdysvaltain valtiossa, Atlannin poikki, yli Välimeren ja Suezin kanavan kautta Afrikaan, jossa Roosevelt kävi ampumassa apinoita; Afrikan viitakoista takaisin Khartoumiin; läpi Europan huomatuimpien pääkaupunkien hänen palatsiinsa Oyster Bayhin, New Yorkissa, haistellen kuvainnollisesti kuinka hänen henki löyhkäsi väkijuomille. Ja tämä ei ollut vaikeaakaan sillä Roosevelt joku päivä sitten myönsi juoneensa whiskyä "lämpimikseen" ja juhla- y. m. tilaisuuksissa samppanjaa ja muita "makeita viinejä" ylevän tunnelman kohottamiseksi; olutta ja muutamia muitakin yleisesti tunnettuja juomia hän sanoi karttavansa.

Rooseveltin puolesta esitettä-

[illegible] sautettu hirttotuomio

SASKATOON, Sask., toukok. 29 p. — Jesse Hammond Wynyardista, jota syytettiin vastasyntyneen lapsen murhasta, huomattiin syylliseksi murhaan, tuomittiin hirtettäväksi elokuun 14 p. Syytetyn vaimo ja käly todistivat syytettyä vastaan sanoen että hän elokuun 22 p. 1911 otti lapsen, jota ei ole sitten nähty.

Ei suinkaan ole puolustettava lapsensa murhaaminen, mutta raakamainen ja merkityksetön on mokoma rankaisu. Se on suoraa kostoa, jolla ei estetä rikoksia.

FORT STEVENSISSA, ORE., VANGITTU SOTILAITA SOSIALISMIN TAKIA.

Heidän auttamiseksi tarvitaan sosialistien yhteistoimintaa.

(Toverin mukaan).

Fort Stevensin linnoituksessa, Columbia joen suulla sotilasviranomaiset ovat vanginneet kersantti Daniel O'Lear'yn ja sotilas Waldo H. Coffman'in. Näitä tovereita syytetään — ensimäisestä vallankumouksellisen kirjallisuuden levittämisestä ja Coffmania Yhdysvaltain lipun solvaamisesta sekä varapresidentti Sherman vainajan häväisemisestä.

Astorian sosialistiosastot — sekä suomalainen että englannikielinen — ryhtyivät heti ottamaan asiasta selvää. Kummastakin osastosta valittiin komitea vointinsa mukaan tutkimaan syytöksien todenperäisyyttä ja ottamaan selvää mikä vaara vangittuja on uhkaamassa.

Pelkäävät sosialismia.

Että syytökset ovat tekaistuja siitä ei saata olla kuin yhtä mieltä. Se on päivän selvää.

Englannikielisen osaston toimesta tehtiin Hammondiin, joka on Fort Stevensin vieressä oleva pikkukaupunki, useita agitatsioniretkiä. Hämmästyttävää oli se osanottavaisuus, mitä sotilaat osottivat puhujiamme kohtaan. Meillä ei ollut aavistustakaan, että linnoituksessa oli niinkin lukuisa sosialistijoukko — useampiin kymmeniin nouseva.

Kun kerta tultiin tuttaviksi, alkoivat sotilaat yhä useammin kokoontua englannikielisen osaston talolle. Useampia yhtyi osastoon. Sotilasten käydessä kaupungilla oli pieni Bond streetin varrella oleva kokoushuone heidän tavallinen kokoontumispaikkansa, ja täältä levitettiin köyhälistön luokkatietoa sotilastovereitten keskuuteen. Kirjallisuutta kuljetettiin linnoitukseen vapaasti orjailematta, sillä olihan kaikenlainen kirjallisuus sallittua.

Juonia ryhdytään punomaan.

Linnoituksen sotilasviranomaiset ovat päättäneet, että sosialismi on juurineen hävitettävä sotilasten keskuudesta. Miten tämä oli tehtävä. Sotilasviranomaisetkin tiesivät, että ei ole hyvä vangita sotilasta hänen valtiollisten mielipiteitensä takia, sillä onhan sosialistipuolue Yhdysvalloissa yhtä laillinen puolue kuin mikä puolue hyvänsä. Jos tahdottiin estää sosialistisen kirjallisuuden levittäminen ja lukeminen, niin silloin olisi myös muukin kirjallisuuden lukeminen kiellettävä. Mutta jotakin oli tehtävä. Innokkaimmat oli saatava jotenkin ansaan ja heille vallisuutensa vuoksi katkaisemaan yhteytensä sosialistien kanssa.

Mustat voimat alkoivat toimia.

Coffman vangittiin. Häntä vastaan on olemassa jonkinlainen asiapaperi, jossa hänen sanotaan loukkaavasti puhuneen varapresidentti Sherman-vainajasta. Coffmanin muka lausumat sanatkin julkaistaan, vaikka lisätään sanojen ei olevan juuri kirjaimellisia, vaan jotakin sen tapaista. Samoin olisi Coffmanin pitänyt loukata lippua joskus jossakin, sen ja senkaltaisilla sanoilla. Syytökset ovat perättömiä ja tekaistuja sekä lähteneet meille vielä tuntemattomilta tahoilta.

Linnoituksessa tavattiin eräästä paikasta muuan tov. W. S. Morganin kirjoittama lentolehtinen nimeltä "Amerikalainen Sirkus". Lehtisessä ei ole mitään muuta kuin puhdas totuus tuotu esille hienoimman satiirin muodossa. Ei löydy mitään, joka antaisi syytä vangitsemiseen, ei anti-militarismia tahi muuta "loukkaavaa". MUTTA MIEHET TUTKITAAN SOTAOIKEUDESSA..

Tuomio voitu jo julistaa.

Näiden vangittujen toverien tuomiot voivat jo olla valmiit ja arvellaan että he saavat **kymmenen vuotta!**

Kapitalistit eivät valitse keinoja. Näitten sotamiesten kohtalosta ei välitetä kun on kysymyksessä sosialismin tappaminen. Tarkoitus pyhittää keinot, on heidän jesuiittamainen tunnussanansa, ja nyt ovat nämä toverit joutuneet heidän suoranaisen vainonsa alaisiksi.

Tunnettua on että sotaoikeudelta ei ole armoa odotettava. Näitä miehiä odottaa mitä mustin kohtalo. Voidaanko pysyä välinpitämättömänä kun on kysymyksessä mitä suurin vääryys, mitä mustin salaliitto, jonka tarkoitus ei rajoitu vain näiden kahden sotilaan tyrmään telkeämis., vaan tähtää koko länsirannikon liikettämme, ja josta meillä on osittain vihiä. Me voimme auttaa vangittuja tovereitamme ja paljastaa mustain voimain toiminta alkuunsa; mutta tässä työssä me tarvitsemme apua. JOKAISEN, JONKA SUONISSA VIRTAA HIUKANKAAN PUNAISTA LÄMMINTÄ VERTA, TULEE TEHDÄ OSANSA NÄIDEN MIESTEN VAPAUTTAMISEKSI.

Taistelusuunnitelma on valmis.

Astorian osastojen puolustajakomitea on kääntynyt portlantilaisen puoluetoverimme, lakimies Albert Streiffin puoleen, ja hän onkin jo käynyt asiaa tutkimassa. Siviililakimiehenä ei hän voi paljonkaan teknillisesti vaikuttaa sotaoikeudessa, mutta voi olla niinkin, että nähtyään syytetyillä olevan puolustajia, sotaoikeus viivyttää tuomiota ja odottaa ylempää määräyksiä. Streiff on kuitenkin tekevä parhaansa, ja sitten, jos tuomio langetetaan sellainen kuin ennakolta on päätetty, on taistelu muutettava yleismaalliseksi ja koko sosialistisen sanomalehdistön voimalla on alettava puolustaa syytettyjä.

Astorian osastojen valitsema puolustuskomitea vetoaa tovereihin avunpyynnöllä, sillä komitean toiminta on rajotettua ilman varoja, joita meillä ei ole. Rahoista pidetään tarkat tilit, jotka julaistaan lehdissä. Varat voidaan lähettää Astorian sosialistiosastojen puolustuskomitean rahastonhoitajalle osoitteella:

John Viinamäki,
Box 38, Astoria, Ore.

Kehotamme tovereita tekemään parhaansa avustaakseen vainottuja sotilaita.

Vancouver-saaren lakko loppumasaa

Winnipegiläinen Evening Telegram julkaisee seuraavan tiedon:

VANCOUVER, B. C., toukok. 29 p. — Täällä määrätyissä piireissä odotetaan että hiilenkaivajien lakko Nanaimossa ensi viikolla julistetaan loppuneeksi ja että kaikki Vancouversaaren hiilikaivokset avataan uudestaan.

Western Fuel yhtiön liikkeenhoitaja Thomas B. Stackett eilen kaivostyöläisten kokouksessa Nanaimossa puhui ja lupasi kymmenen prosentin palkankorotuksen. mutta ei onnistunut saamaan sopimusta United Mine Workers of American kanssa, joka julisti lakon. Kaivostyöläiset mielihyvällä tervehtivät Stockettin lausuntoa, 'seat kaivostyöläiset ovat halukkaita allekirjoittamaan sopimuksen ja palaamaan työhön.

Me luonnollisesti emme voi taata uutisen todenperäisyyttä, sillä lakkoasioista porvarilehdet ovat erikoisen kärkkäitä valeita levittämään. Se lienee ainakin tosi että niehille on tarjottu kymmenen prosentin palkankorotus, sillä harvoinpa porvarit näin päin valehtelevat.

Kirjeenvaihtajaltamme kai pian saamme tarkempia tietoja.

"ISÄNMAALLISUUDEN" OPETTAMINEN KOULUISSA.

Poika ei halunnut laulaa kansallislaulua ja sai selkäänsä.

NIAGARA FALLS, Ont., toukokuun 31 p. — Kun Ontario Power Companyn ylijohtaja H. M. Wilsonin 11-vuotias poika Hugh ei halunnut laulaa kansallislalua "God Save the King" (Jumala suojatkoon kuningasta), Simcoe kadun kansakoulussa, hyökkäsi opettajatar, (eräs vanhapiika), hänen kimppuunsa ja hakkasi poikaa nahkaremmillä. Poika ei tietysti voinut alkaa laulua oikeasta sävelestä. Wilsonin perhe otti poikansa pois koulusta ja lähettää hänet Yhdysvaltoihin saamaan koulukasvatusta. Wilson on yhdysvaltalainen ja aikoo nostaa kanteen opettajatarta vastaan.

SUOMALAINEN TYTTÖ HIRTTÄNYT ITSENSÄ.

BELVIDERE, N. J., toukok. 24 p. — Kansalaisemme Miss Hilda Mäki päätti päivänsä täällä palveluspaikassaan hirttämällä itsensä. Vainaja oli kotosin Kankaanpäästä, Salon kylästä ja oli hän ollut tässä maassa viisi vuotta. Hänellä pitäisi olemaan veli Michiganissa. Syytä tähän kamalaan tekoon ei tiedetä, paitsi että hän on ollut viime aikoina synkkämielinen. Vainajan veljeä pyydetään ilmottamaan itsensä, yksityiskohtaisempia tietoja saadaksensa. Asiasta voi kirjottaa osotteella: Vivi Ekholm, Belvider, N. J.

Kaupungin toiskielisessä lehdessä kerrotaan, että itsemurha tapahtui Mr. George P. Youngin asuinrakennuksen kellarissa. Mäki on palvellut sanotussa perheessä useita vuosia ja on ollut hyvin pidetty palveluspaikassaan sekä kaupungin suomalaisten keskuudessa kaikin puolin. Toiskielisen lehden kertomuksen mukaan vainaja on tuonnottain uhannut lopettaa elämänsä. Eräässä jälkeen jättämässään hajanaisessa kirjeessä itsensä ennenkuin sota kerkiää tappaa hänet. Ennen kuolemaansa oli tyttö polttanut suurimman osan vaatteistaan sekä paperinsa ja kirjansa, niiden mukana myöskin raamattunsa. Lehden mielestä on itsemurha luettava heikkomielisyyden ansioksi. Viime kesänä sai tyttö auringon pistoksen, joka lienee osaksi vaikuttanut hänen mielen tilaansa. Jälkeen jättämässään kirjeessä vainaja määrää miten hänet on haudattava. mutta ei puhu mitään miten on meneteltävä hänen rahojensa kanssa, joita toiskielisen lehden mukaan pitäisi olemaan useita satoja dollareita. — Raivaaja.

Turkki ja Balkanin vallat tehneet rauhan

Kreikka ja Bulgaria sotivat

LONTOO, toukok. 31 p. — Turkin ja Balkanin valtojen valtuutetut allekirjoittivat alkeellisen rauhansopimuksen St. James'in palatsissa eilen aamuna. Englannin ulkoasiain ministeri Sir Edward Grey toimi kokouksen puheenjohtajana.

Kreikka tulee vaatimaan itselleen niitä makedonialaisia alueita, joiden väestöt ovat enimmäkseen kreikkalaisia, huolimatta siitä ovatko ne bulgarialaisten vallottamia tai ei. Kreikka kyllä myöntyy moniin Bulgarian vaatimuksiin, mutta ei anna perään tässä suhteessa. Kreikkalaiset ovat suuresti huolissaan bulgarialaisten uhkaavien toimenpiteitten johdosta ja sanovat bulgarialaisten "kääntyneen veljiään vastaan."

Turkkilais-bulgarialaista liittoa ei voi pitää muuna kuin yrityksenä tehdä Kreikka osattomaksi äskeisessä sodassa saavutetuista saaliista. Kreikkalaiset väittävät, että sodan menestys suuresti riippui heidän laivastonsa liikkeistä ja että jo tästä syystä he olisivat oikeutetut suoraan kohteluun saaliiden jaossa. Makedonian alueita ja Egeanmeren saaria he tahtovat ja tulevat pontevasti puolustamaan vaatimuksiaan.

Bulgarialainen tykistö pommittaa kreikkalaisten asemia.

Lontoon uutistoimistolle saapuneiden sähkösanomien mukaan bulgarialainen tykistö Pravassa avasi tulen El Eutherassa olevia kreikkalaisia asemia vastaan toissailtana. Bulgarialainen komentaja ei suostunut neuvottelemaan kreikkalaisten päälliköiden kanssa ampumisen lopettamisesta. Lähempiä tietoja kahakasta ei ole vielä saapunut. Kahakan johdosta on lähetetty kreikkalainen laivue El Eutheraan.

Montenegro myös protesteeraa.

Tuon alkeellisen rauhansopimuksen, jota tullaan myöhemmin täydentämään visseissä yksityiskohdissa. allekirjoittivat:

Osmanin Nizami Pasha, Turkin puolesta.

Tri Daneff, Bulgarian puolesta.

Stojan Novakovitsh, Serbian puolesta.

Stefanus Skoloudis, Kreikan puolesta.

M. Popovitsh, Montenegron puolesta.

Samassa tilaisuudessa M. Popovitsh selitti Montenegron tuntevan suurta pettymystä sen johdosta, että "Montenegrolta on riistetty sen oikeutettu osa voittoisan sodan saaliista," ja toivoi, että Englanti, "joka asettui saaliiden jaossa johtavaan asemaan", palkitseisi Montenegroa kaikin tavoin.

Seremonia oli verrattain lyhyt. Edustajat allekirjoittivat sopimuksen lukematta sitä; kaikki uskoivat, ettei niitä seitsemää pykälää, jotka Europan suurvaltain lähettiläät olivat laatineet voinut enää muuttaa koska suurvallat olivat antaneet ultimatuminsa vaatien sopimuksen pikaista hyväksymistä.

Bulgarian edustaja ehdotti, että rauha alkaisi heti, jo ennenkuin asianomaiset hallitukset vahvistavat sopimuksen, mutta ehdotus van suurta pettymystä sen johdosta, ta, että "Montenegrolta on riistyljättiin. Edustajat sitten päättivät kokoontua uudelleen kesäkuun toisena päivänä. Ilmotettuun lähettiläskonferenssille sopimuksen allekirjoittamisesta Englannin ulkoministeri Grey esitti, että suurvaltain lähettiläät keskustelisivat vain kolmesta kysymyksestä. — Albanian perustuslaista. Albanian eteläisen rajan määräämisestä ja siitä kenelle Egeanmeren saaret tulevat kuulumaan. Lähettiläät odottavat nyt isäneuvoja hallituksiltaan. Albanian perustuslaki valmistuu mahdollisesti kesäkuun loppuun mennessä.

Luokkaluontoinen pankkiasetus hyväksytty

Lainaajien ja tallettajien etuja asetus ei yhtään turvaa — ainoastaan suurpääomien omistajia.

OTTAWA, Ont., toukok. 30 p. — Senaatti tänään lopullisesti käsitteli pankkiasetusta ja hyväksyi sen. Rahastodepartementin lukuisat muutosehdotukset ja täydennykset hyväksyttiin. Nämä ehdotukset eivät oleellisesti muuta asetusta.

Nyt hyväksytty pankkiasetus on mitä loistavin näyte luokkalainlaadinnasta. Rahamaailman edut ovat visusti otettu huomioon. Pankki ja kauppakomitea muka asetusta harkitessaan kutsui komiteain istunnoihin henkilöitä kaikista yhteiskuntaluokista ja kuulusteli heitä. Nämä kuulusteltavat henkilöt tekivätkin ehdotuksia, mutta niitä ei komitea ottanut huomioon. Koko kuulustelu oli narripeliä. Porvarillinen parlamentti hyväksyi tämän tekeleen.

Laki tosin ei sanottavasti koske työväestöä, sillä eihän työväestöllä ole rahoja sijoittaa pankkeihin tiille tai varsinkaan osakkeina. Mutta tästä huolimatta asetus on luokka-asetus, koska pientallettajien ja lainaajien etuja se ei yhtään turvaa — ainoastaan suurpääomien omistajia.

AMMATTIROSVOUS ELLIS-SAARELLA.

Taasen yksi siirtolainen joutunut univormuun puetun voron käsiin siirtolaisten maihinonusupaikassa Ellis-saarella.

NEW YORK, N. Y., toukok. 23 p. — Venäjän puolalainen siirtolainen Stanislaus Przybischeski, joka saapui tänne eilen höyrylaivalla Giessenillä Bremenistä, jou- [illegible] laisten tarkastus toimitetaan.

Siirtolaisten oman kertomuksen mukaan hän oli jo läpässyt tarkastuksesta kun eräs univormuun puettu mies oli tullut hänen luoksensa ja pyytänyt nähdä hänen rahojaan. Puolalainen, joka on vasta kahdenkymmenen vuotias, oli vetänyt esille 50 dollaria Yhdysvaltain rahaa, jonka hän oli juuri ikään vaihtanut. Saatuaan rahan, oli voro sanonut, että se on kokonaan kelpaamatonta tässä maassa. Samassa oli hän antanut puolalaiselle vanhan argentinalaisen setelin, jolla ei ole mitään arvoa.

Viranomaiset selittävät, että Ellis-saarella retkeilee voroja. jotka käyvät tavallisesti sivilipuvussa, mutta narraamistilaisuuksia varten he pukeutuvat univormuihin, voidakseen paremmin pettää herkkäuskoisia ja pohjaltaan rehellisiä siirtolaisia. — Raivaaja.

LAIVA TUHOUTUNUT, MIEHISTÖ PELASTUNUT.

Pelastuslaiva voi myös tuhoutua.

HALIFAX, U. S., toukok. 30 p. — Myrsky, joka viime yönä lakasi yli Yarmouthin ja raivosi koko seuraavan päivän, kokonaan tuhosi norjalaisen laivan Freian, jonka miehistö pelastui, mutta saattoi vaaraan GeraldTurnbullin kahdenkymmenen laivamiehen elämän, koska Turnbull meni pelastamaan Freian miehistöä. Freia, jonka miehistö pääsi ensin rannikolle pelastumaan, meni aivan pirstaleiksi myrskyssä. Mastot katkeilivat ja runko hajosi.

SOTAKUUME NIELLYT VALTION VARAT.

PRAG, toukok. 27 p. — Tshekkiläiset sanomalehdet lausuvat yleisesti, että Itävallan sotakuume, joka on maksanut valtiolle kolme miljaardia, jo aikoja sitten on tyhjentänyt valtion varat sekä että Venäjän ulkoministeri Sasonoff on korkoineen maksanut Itävallalle edeltäjänsä Isvolskin kärsimän tappion. Albania on itävaltalaisen politiikan äpärälapsi, tämä rakkausseikkailu on sille tullut kaikkein kalleimmaksi. Slovenilaiset lehdet valittavat katkerasti että Itävalta uhraa niin paljon Albanian takia, joka kuitenkin puolestaan sortaa itse alaisiaan sloveneja.

CHICAGON TEURASTOMOILTA ON HELPPO VIETELLÄ TYTTÖJÄ.

Chicago, toukok. 26. — Senaatin valkosta orjakauppaa tutkiva komissioni on haastanut päättävään kuulusteluun teurastamojen omistajat Louis F. Swiftin, Edward Tildenin, J. Ogden Armourin, Ira Morrisin ja G. F. Sulzbergerin. Nämä miehet haastettiin kuulusteltavaksi siitä syystä että komitean salapoliisi Blair Coan, on ilmottanut komitealle, että tyttöjen pyydystäjä toimii naistyöläisten keskuudessa Chicagon teurastamoilla ja lihanpakkauslaitoksilla. Coan sanoo raportissaan m. m. seuraavaa:

"Valkosten orjain kauppiaat melkein julkisesti harjottavat ammattiaan teurastamoilla. Siellä on heitä useita työssä, ja siitä syystä, että siellä teetetään ulkomaalaisilla naisilla ankaran raskasta ja vastenmielistä työtä, on sieltä verrattain helppo vietellä tyttöjä."

Työnantajat laskevat työläistensä palkkoja

Winnipegiläinen pukutehdas on laskenut työläistensä palkkoja ja jo ennakolta tuottanut lakkorikkureita.

Työläiset ovat tehneet lakon.

WINNIPEG, Man., toukok. 30 p. — Hayden yhtiön tehtaalla on puhjennut pukutyöläisten lakko, kun isännistö laski työläisten palkkoja. Lakkolaiset sanovat että he eivät ole vaatineet palkankorotusta eikä aikoneetkaan sitä tehdä. Yhtiö on Yhdysvalloista tuottanut ennakolta rikkureita ja aikoo toteuttaa oikean hikipajajärjestelmän.

Ankara taistelu tulossa.

Pukutyöläisten unio on päättänyt kaikilla laillisilla keinoilla taistella lakkolaisten puolesta. Isännistön röyhkeä menettely on hyvin kiusottavasti vaikuttanut ei ainoastaan pukutyöläisiin, mutta yleensä järjestyneeseen työväestöön. Taistelusta voi kehittyä pitkä ja katkera työtaistelu.

ROOSEVELTIN JUOPOTTELUT.

MARQUETTE, Mich., toukok. 29 p. — Theodore Rooseveltin nostama kunnianloukkausjuttu ishpemingiläistä sanomalehden toimittajaa, George A. Newettia vastaan, joka viime syksynä kirjotuksissaan sanoi Rooseveltia kurjaksi juopporentuksi, on ollut oikeudessa jauhettavana jo neljä päivää ja tänä iltana näyttää siltä että kulun toinenkin viikko ennenkuin se päättyy.

Kantajan ja vastaajan lakimiehet tänään seurasivat puheissaan Rooseveltin matkoja jokaisessa Yhdysvaltain valtiossa, Atlannin poikki, yli Välimeren ja Suezin kanavan kautta Afrikaan, jossa Roosevelt kävi ampumassa apinoita; Afrikan viitakoista takaisin Khartoumiin; läpi Europan huomatuimpien pääkaupunkien hänen palatsiinsa Oyster Bayhin, New Yorkissa, haistellen kuvainnollisesti kuinka hänen henki löyhkäsi väkijuomille. Ja tämä ei ollut vaikeaakaan sillä Roosevelt joku päivä sitten myönsi juoneensa whiskyä "lämpimikseen" ja juhla- y. m. tilaisuuksissa samppanjaa ja muita "makeita viinejä" ylevän tunnelman kohottamiseksi; olutta ja mutamia muitakin yleisesti tunnettuja juomia hän sanoi karttavansa.

Rooseveltin puolesta esitettävissä todistuksissa selostetaan hänen koko elämäkertansa laajasti. Tämänpäiväisessä ristikuulustelussa todistajat olivat ahtaalla kun koettivat muistella olivatko he nähneet tätä apinanampujaa pöhnässä.

SAIRASTA "PARANNETAAN" VANKEUDELLA JA RUOSKALLA.

BERLIN, Ont., toukok. 29 p. — Avioliitossa oleva mies, Alfred Soper, tuomittiin täkäläisessä poliisioikeudessa kymmeneksi vuodeksi Kingstonin kuritushuoneeseen ja saamaan neljäkymmentä viraalista ruoskaniskua sen takia, että oli hätyyttänyt 15-vuotiasta tytärtään "lihallisessa tarkotuksessa."

TYÖKANSA

ainoa suomalainen lehti Canadassa, työväestön äänenkannattaja, ilmestyy joka päivä, paitsi ei sunnuntaina ja laillisina juhlapäivinä.

TOIMITUS JA KONTTORI
316 Bay Street.
Postiosote
Port Arthur, Box 516, Ontario, Canada.
Puhelimet:
Konttori .... 402 North.
Toimitus .... 402k „

Toimittajat:
M. Hahl Eemeli Parras L. Moilanen
Yrjö Mäkelä Yrjö Halonen K. Aine

TILAUSHINNAT
Canadaan ja Yhdysvaltoihin:
Vuosi $3.50
Puoli vuotta 1.75
Kolme kuukautta 1.00
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Vuosi $5.00
Puoli vuotta 2.50
Kolme kuukautta 1.50

Ilmoitushinnat: 40 senttiä palstatuumalta. Kuukausi- ja vuosi-ilmoituksista tuntuva alennus. Ilmoituksista uutisten muodossa 10c. riviltä.

Halutaantiedot ja nimenmuuttoilmoitukset 40c. kerta, 75c. kolmelta kerralta; naimailmoitukset $1.00 kerta, $2.00 kolmelta kerralta; aviolliitoilmoitukset $1.00 kerta, $1.50 kahdelta kerralta; syntymäilmoitukset 50c. kerta, 75c. kahdelta kerralta.

ASIAMIEHILLE JA TILAAJILLE.
Asiamiesten ja tilaajien on muistettava, että lehti alkaa saapumaan tilaajille viikon perästä siitä kun tilaus on konttoriimme saapunut.

Työkansa (The Workpeople)

the only Finnish newspaper in Canada, devoted to the interests of working people, and published every day, except Sunday and statutory holidays, by THE FINNISH PUBLISHING CO., LIMITED. Port Arthur, Ont.

Editorial and Business Offices
316 Bay Street. P. O. Box 516
'Phones
Office .... 402 North
Editor .... 402k North

Advertising rates: 40 cents for column inch. Considerable reduction on monthly and yearly advertisements. Local advertisements 10 cents a line.

Extended the statutory postal privileges on the 9th day of April 1912.

— Riistetyt itse ainoastaan voivat suorittaa taistelun riistämistä vastaan. Vaikka toisinaan jotkut riistäjäluokkain jäsenet säälistä tai syvästi käsittäen tulevan kehityksen sunnan tukevat riistettyjä, niin jäävät tällaiset kuitenkin aina poikkeuksiksi. Vapaaehtoisesti ei mikään riistäjäluokka luovu etuoikeuksistaan; riistettyjen luokkien yhtynyt järjestetty voima heidät siihen vasta voi pakottaa. Jokainen luokka toimii, vaikka sen ensiksi täytyisikin voittaa vissejä perinnäistapojen ja entisten olojen muistelmain aiheuttamia ennakkoluuloja, lopullisesti luokkaetujensa määräysten mukaisesti.

TYTÖILLE MAKSETAAN HÄVETTÄVÄN ALHAISIA PALKKOJA.

British Columbian maakuntahallituksen nimittämä kuninkaallinen komitea on tutkinut Vancouverin departementtikaupoissa työskentelevien tyttöjen olosuhteita ja saanut selville, että enemmistö heistä saa ainoastaan kolme dollaria viikossa palkkaa.

Toista vuotta sitten Eatonin liikkeesä, Torontossa ollut lakko paljasti samallaisten olosuhteiden vallitsevan sielläkin. Canadan suuret kauppiaskuninkaat tekevät miljoonansa työläistyttöjä riistämällä.

JOKAVIIKKOINEN PALKANMAKSU.

British Columbian järjestyneet työläiset ovat esittäneet hallitukselle, että se laatisi lain, joka velvottaa työnantajat maksamaan työläis. palkan joka viikko tai vähintäin joka kahden viikon perästä käteisellä rahalla Kaikkein tiukemmin he vaativat pankkiosotuksilla palkkojen maksamisen lo-

amerikkalaisiin työtapoihin perehtynyttä työvoimaa, pyydämme täten tiedoittaa seuraavaa:

Jo kahden vuoden aikana on Suomessa metallityöläisillä ollut keskinkertainen työaika. Kuitenkin on työvoimaa ollut siksi runsaasti tarjolla, että työttömiä on kaikkina vuoden aikoina. Äskettäin teki Creichtonin konepaja Turussa vararikon, josta seurauksena oli työttömyys 350 miehelle. Vaikeaksi käy heillekin saada uusia työpaikkoja, sillä kevätkiireet ovat jo ohi ja mitään erikoisempia suuria työtilauksia ei konepajoissa ole. Jo tästä käy selville, että mitään todellista työvoiman puutetta ei ole olemassa.

Prahaillaan on palkankorotus ja työajanlyhennyskysymyksiä vireillä useimmilla paikkakunnilla ja tahtovat työnantajat aikeemme tehdä tyhjiksi haalimalla tänne enemmän työvoimaa kuin sitä todella tarvitaan.

Näihin mainitsimiimme seikkoihin viitaten, me rohkenemme toivoa, että suomalaiset Amerikassa eivät tarttuisi työnantajain houkutteleviin koukkuihin.

Helsingissä, 8 p:nä toukokuuta 1913.

Suomen Metallityöntekijäin Liitto Toimikunta.
K:tta H. Saxman, puhj.

RISTIRIITASIA KÄSITYKSIÄ AASIALAISKYSYMYKSESTÄ.

J. H. McVety, British Columbian Federation of Laborin toimeenpanevan komitean jäsen esiintyessään todistajana "kuninkaallisen" työväen oloja tutkivan komitean edessä, lausui merkillisen ristiriitaisia mielipiteitä aasialaiskysymyksestä. Ensinnä hän sanoi, että kysymystä ei voida ratkaista muulla kuin itämaalaisten täydellisellä maasta pois sulkemisella ja myöhemmin kuitenkin vaati itämaalaisten lapsille eri kouluja, etteivät he pilaisi valkoisten lasten moraalia.

Syy, miksi työväestö vastustaa aasialaisten siirtolaisten maahan tuloa, on siinä kun aasialaisten vaatimukset ovat alhaisemmat, joten he voivat työskennellä pienemmillä palkoilla kuin valkoihoiset ja niinmuodoin karkottavat valkoihoiset työläiset työpaikoista. Mutta saman työväestön edustaja, McVety vastustaa, että kiinalaisia koetettaisiin sulattaa valkeaihoisiin opettamalla heitä yksissä kouluissa. Jos itämaalaisia lapsia opetettaisi yhdessä valkoihoisten lasten kanssa, omistaisivat he jossakin määrässä valkoihoisten elintapoja, heidän elämän vaatimuksensa kohoisivat ja sitten kun ovat siinä iässä, jolloin tulee heidän vuoronsa käydä työmarkkinoille työvoimansa kauppaamaan, he eivät olisi palkkojen alentajina, ei ainakaan niin suuressa määrässä kuin nykyään. Jos sitävastoin itämaalaisten lapsia opetetaan yksinomaan heitä varten perustetuissa kouluissa, pysyvät he samalla elintasolla kuin heidän vanhempansakin; he täysiikäisiksi tultuaan toimivat palkkojen alentajina, kuten vanhempansa ennen heitä tekivät.

Pakollinen työriitain sovittaminen

pahtuu, nielevät silloin heidän pienet pääomansa. Tästä syystä onkin eri maissa ryhdytty erinäisiin lainsäädäntötoimiin, joilla on tarkotettu helpottaa työriitain sovittelua, onpa näissä maissa tällä tiellä jo menty niinkin pitkälle, että työriitain sovitteleminen, ilman työtaistelua, on tehty pakolliseksi. Muodot tässä asiassa ovat eri maissa kehittyneet erilaisiksi. Englannissa on muodostettu n. s. "sovintolautakuntia" ja perustettiin niitä ensinnä yksityisten alotteesta jo 60 luvulla, jota sitten lainsäädäntötietäkin käytiin edistämään. Näiden tehtävä ei kuitenkaan ole etupäässä jo puhjenneiden työtaistelujen sovittaminen, vaan ennemmin niiden estäminen.

Muissa Europan maissa on työriitain sovittaminen uskottu osaksi jo olemassa oleville valtionviranomaisille, kuten Ranskassa rauhantuomareille, Saksassa eräänlaiselle ammattivaltuustolle ja Italiassa samaa tarkottavalle erikoistuomioistuimelle. Toisissa maissa kuten Hollannissa ja Belgiassa on puheenaoleva tehtävä uskottu erityisille laitoksille, niinkuin työkamareille.

Amerikan Yhdysvalloissa ennettiin jo v. 1898 laki, jolla tarkoitetaan kulkulaitoksen turvaamista säätämällä, että jommankumman riitapuolen pyynnöstä tulee koettaa sovittaa riita, taikka koettaa saada riita jätetyksi sovinto-oikeuden ratkaistavaksi, jonka päätös on sitova kolmeksi kuukaudeksi taikka on päätös 30 päivää ennen irtisanottava.

Canadassa laadittiin vuonna 1907 työriitojen sovittelulaki (Lemieux Act), jonka tuomiopiiriin kuuluvat hiilikaivannot, höyry- ja sähkörautatiet, kuntien ja maakuntahallituksien palveluksessa olevat työläiset ja eräät satamatyöalat. Englannin hallituksen lähettämä tutkija Sir George Askwith raportissaan sanoo, "lain eroavan hyvin tuntuvasti pakollisesta sovittelusta, kun se koettaa ainoastaan lyhyeksi ajaksi lykätä töiden seisauksen visseillä teollisuusaloilla; se ei hävitä työnantajien eikä työläisten oikeutta päättää keskinäinen sopimus." Sovittelu tämän lain mukaan on kuitenkin pakollista kaikilla niillä aloilla, joita se koskee. Jos esim. veturinkulettajat julistavat lakon pyytämättä hallitukselta sovintolautakuntaa ja kuulematta sen lausuntoa riitakysymyksestä on heidän lakkonsa laiton ja jos laki pannaan voimaan tarkasti, niin heitä voidaan rangaista ja järjestö, joka rahallisesti avustaa "laittomia" lakkolaisia, voidaan tuomita samallaiseen rangaistukseen. Laki ei tietystikään poista lakkoutumisoikeutta työläisiltä sen jälestä kun sovintolautakunta on antanut lausuntonsa. Sovintolautakunnan päätös ei ole ratkaiseva.

Hallitus koettaa uskotella, että niinä kuutena vuotena, jotka laki on ollut voimassa, sen avulla on vältetty yli sadan vakavanluontoista lakkoa. Mistä hallitus tietää, että ne lakot olisivat puhenneet, jos ei olisi ryhdytty sovittelemaan lain määräämässä järjestyksessä?

Ja viime vuosien kokemus on osottanut, että tämäkin "osittain pakollinen" työriitojen sovitteleminen on vahingollinen työväestölle, ja siksi työväestö on ryhtynyt vaatimaan asetuksen peruuttamista. Canadan työväestö on saanut sen kokemuksen, että tämän luontoinen hallituksen rii-

Siellä n. s. "vapaamielinen" halitus on valmistanut eduskunnalle annettavan lakiehdotuksen pakollisesta välitystuomiosta työriidoissa. Edellinen hallitus esitti ennen eroansa pakollista välitystuomiota koskevan lakiehdotuksen, jonka mukaan työnantajat ja työntekijät ennen työlakkoa tai työsulkua olisivat velvolliset koettamaan saada sovittelua aikaan yleisessä välityslautakunnassa. Tämän ehdotuksen perutti nykyinen hallitus, joka uudessa ehdotuksessaan on ottanut askeleen edemmäs, se kun paitsi välitystuomiota ja työoikeusistuimia myöskin tahtoo säädettäväksi pakollisen välitystuomion sellaisissa työriidoissa, jotka ovat sitä laatua, että ne voivat saattaa tärkeitä yhteiskuntaetuja vaaranalaisiksi. Päätöksen tällaisista välitystuomioista antaa kulloinkin kuningas suurkäräjäin suostumuksella, sitten kuin sovittelua on turhaan koetettu saada aikaan. Kun kuningas päättää, että riita on välitystuomiolla ratkaistava, voipi hän myöskin kieltää työn seisauttamisen, kunnes välitystuomio on langennut. Elleivät riitapuolet nondata välitystuomiota, vaan menevät sittenkin lakkoon tai työsulkuun, niin on tämä rangaistava samassa laajuudessa kuin milloin on kysymys tariffisopimuksen rikkomisesta, siis tulee kysymykseen korvausvastuu.

Norjan ammatillisesti järjestynyt työväki on kuitenkin noussut voimakkaaseen taisteluun tätä lainsäädäntöyritystä vastaan, jonka avulla vallassoleva luokka aikoo työväestöltä riistää kaikkein tärkeimmän luokkataisteluaseen, nimittäin lakko-oikeuden.

Eri maista

HEIDÄN AHKERUUTENSA PALKKA.

Vuosi 1912 oli erinomaisen satoisa vuosi meriliikennekapitalisteille. Tanskan tilastollisen toimiston äsken julaistujen tietojen mukaan ansaitsivat tanskalaiset laivat v. 1912 kaikkiaan 107 miljoonaa kruunua. V. 1911 oli niiden ansio 88 ja v. 1910 80 miljoonaa kruunua. Merimiehet tuovat maahan työllään, lausuu tämän johdosta Soc.-Dem. suuria pääomia. Kuitenkin saavat he ainoastaan hyvin pienen osan ansiosta, kun taas osakkeiden omistajat leikkaavat 10—20 prosenttiansa.

PREUSSIN KOLMILUOKKA-ÄÄNIOIKEUS.

Erinomaisen kuvan Preussin kolmiluokkaäänioikeudesta antavat m. m. Altonan kaupungin vaalilistat. „Sivistys" ja „ansio" ovat tietysti etsittävät ensimäisestä valitsijaluokasta. Siellä on Altonan ensimäinen veronmaksaja margariinitehtailija Mohrin poika, joka maksaa sievoisen summan 55,884:60 Rmk. ja hänen rinnallaan kolme tyttöpaikan pitäjää. Miltä „vakava" keskisääty näyttää, ilmenee toisen luokan valitsijalistoista, joissa komeilee m. m. neljä tyttöpaikan pitäjää. Kolmessa luokassa valitsee työväestön rinnalla kaksi pormestaria, yksi senaattori, kaksi maaoikeuden johtajaa, kolme maaoikeuden tuomaria, yksi hallinto-oikeusneuvos ja joitakuita professoreja. Totisesti, Preussin kolmiluokkaäänioikeus on Preussin sivistyk-

TOIMITTAJA HALUTAAN!

Sanomalehtityöhön tottunut toimittaja saa paikan TYÖKANSASSA nyt heti.

Huom.! Useampien kielien taitoisella on etusija.

Hakemukset on lähetettävä osoitteella:

TYÖKANSAN JOHTOKUNTA.
Box 516, Port Arthur, Ont., Can.

Toimeen halutaan!

TÄYSIN PEREHTYNYT KIRJAPAINOLIIKKEEN

Taloudenhoitaja

saa paikan Työkansan liikkeestä.
HUOM.! Palkasta ei tule riitaa.
Hakemukset on lähetettävä osoitteella.

Työkansan Johtokunta,
Box 516, Port Arthur, Ont. Can.

„Te pyydätte minua lausumaan, mikä käsitykseni mukaan on syynä vasemmiston ja sosialidemokratian suureen menestykseen viime vaaleissa. Minä en ole „politiikko", enkä voi lähteä tutkimaan vaalin tuloksen syitä sen tarkemmin kuin että syynä sosialidemokratian menestykseen varmastikin on se, että yhä enemmän tunnustetaan, että sosialidemokratisen puolueen ohjelma on se, joka parhaiten edistää kaikinpuolisen oikeudenmukaisuuteen perustuvan yhteiskuntajärjestyksen kehittymistä.

K. Thinn.

NAISTEN TYÖ VENÄLÄISESSÄ TEOLLISUUDESSA.

Voi sanoa, että naisten työn kuulumaton kasvaminen venäläisessä teollisuudessa on luonteenomainen ilmiö tämän teollisuuden viimeisellä kehitysasteella. Niinpä on, venäläisten tehtaiden tarkastajain tiedonantojen mukaan, naistyöntekijäin lukumäärä koko teollisuuden palveluksessa vuosina 1901—1910 kasvanut 33,3 %:lla ja miesten vain 8,6 %:lla. Jotakuinkin saman suhteen osottaa Kosminich—Laninin viimeinen tarkastelu erityisesti Moskowan kuvernementissa. Vuosina 1901—1910 nousi naistyöntekijäin lukumäärä siellä 35,98 %:lla, miesten lukumäärä 7,79 %:lla.

Vuonna 1910 oli venäläisen teollisuuden palveluksessa olevien naistyöntekijäin lukumäärä 606,588, t. s. 30,9 % koko työväestöstä. Naisten lukumäärä vaihtelee tietysti eri teollisuuksien alalla huomattavasti. Niinpä toimii kutomoteollisuuden alalla 51,6 % = 433,803 naista, kemiallisen teollisuuden 33,4 % = 23,284 naista. Vaikka naisten työ ku-

Kaksisataa dollaria lahjaksi Työkansan tilaajille.

(Leikatkaa tämä irti ja säilyttäkää).

Nyt on lähetetty jokaiselle Työkansan tilaajalle neljä puolen vuoden tilauskorttia, jotka kehotetaan jokaisen myymään, sillä se on eduksi molemmin puolin: Työkansa saapi uusia tilaajia ja ostajat sekä myyjät pääsevät osallisiksi kahden sadan dollarin lahjoituksesta, jonka Työkansan liike tämän levityskilpailun yhteydessä tekee tilaajien sekä tilauksen ottajien hyväksi.

MITENKÄ ON MENETELTÄVÄ?

Jokaisessa kortissa on kaksi irtireväistävää lippua. Niistä kuuluu ylimäinen eli se jossa sanotaan "tämä lippu jääpi tilauskortin ostajalle" sille joka tilaa lehden, ja alimainen, se jossa sanotaan "tämä lippu jääpi tilauskortin myyjälle" kuuluu sille joka kortin tilaajalle myypi. Kun siis kortit saanut henkilö myypi kortin, hän antaa edellämainitun numerolipun ostajalle ja viimemainitun pitää itse. Nämä numeroliput on kummankin säilytettävä, eikä niitä pidä lähettää Työkansan konttoriin.

Sitte kun tämä levityskilpailu on loppunut, 15 päivä tulevaa elokuuta, arvotaan sisääntulleet numerot. Ja kenelle tahansa sitte voivat sattua seuraavat voitot:

Ensimäinen	voitto	$75.00
2	"	40.00
3	"	25.00
4	"	15.00
5	"	10.00
6	"	10.00
7	"	10.00
8	"	5.00
9	"	5.00
10	"	5.00

TÄMÄ JÄRJESTELMÄ ON KAIKILLE YHTÄ EDULLINEN.

Useimmissa kilpailuissa palkinnot tavallisesti menevät asiamiehille. Mutta tässä kilpailussa ovat kaikki, asiamiehet sekä tilaajat samassa asemassa. Kummatkin he saavat numerolipun joka antaa heille aivan samanlaisen mahdollisuuden päästä voittajaksi. Ja että kukaan ei pääsisi vähääkään edullisempaan asemaan voittamismahdollisuudessa, näitä levityskortteja ei lähetetä pyytämälläkään kellekään enempää kuin neljä.

Mutta luonnollista on että se henkilö joka myypi kaikki saamansa neljä korttia, ja siis saapi neljä numerolippua, joutuu pakosta ikäänkuin edullisempaan asemaan kuin se joka on myynyt vain yhden kortin. Senpätähden jokaisen on myytävä kaikki korttinsa ja silloin ei yksikään muu ole edellä hänestä.

NÄISTÄ KORTEISTA EI MAKSSETA ASIAMIESPALKKIOTA.

Näillä neljällä kortilla saaduista tilauksista ei makseta asiamiespalkkiota asiamiehillekään. Tämä kehotetaan asiamiesten ottamaan tarkasti huomioonsa.

RAHAN ON SEURATTAVA TILAUSTA.

Tällaisen kilpailun luonne vaatii että jokaisesta näillä korteilla saadusta tilauksesta täytyy rahan seurata mukana. Se on jokaisen varmasti muistettava.

KORTIT OVAT VOIMASSA AINOASTAAN ELOKUUN 15 PÄIVÄÄN.

Kaikkien korttia saaneiden on muistettava että nämä kortit ovat voimassa ainoastaan ensi elokuun viidenteentoista päivään. Sen jälkeen ei pääse osalliseksi edellä mainittuihin voittoihin vaikka lähettäisikin tilauksia näillä korteilla.

VAATIKAA JOS ETTE SAA KORTTEJA.

Jos joku Työkansan tilaaja postissa hukkaan joutumisen tai muun syyn tähden ei sattuisi saamaan näitä neljää korttia, ilmoittakaa siitä heti Työkansan konttoriin ja me lähetämme ne. Huom.! Kellekään muille kuin Työkansan tilaajille ei lähetetä näitä kortteja.

Nyt on tilaisuus jokaisella Työkansan tilaajalla päästä osalliseksi voitoista ja samalla kohottaa Työkansan tilaajamäärää tuntuvasti.

Toimikaa itsenne ja meidän eduksi!

Toverillisesti,

TYÖKANSA.

RANSKAN OSUUSKAUPPA-LIIKKEESTÄ.

Ranskan osuustoimintaliikkeestä, joka viime vuoden päättyessä siellä tapahtuneiden liikkeen yhdistämispuuhien vuoksi herätti niin suurta huomiota mitä laajemmissa piireissä, kirjottaa eräs ranskalainen osuustoimintamies Saksan Osuuskauppojen Keskusliiton äänenkannattajassa m.

la on liiton johdon yhteyteen asetettu komiteoita ja valvontatoimikuntia, joille kullekin on uskottu omat tehtävänsä liiton asioiden ja toiminnan järjestämiseksi.

Runsaasti puuhaa ja vaivaa tuottaa keskusliiton toiminnan järjestäminen, mutta sama on myöskin osuuskauppapiirien ja alaliittojen laita. Erittäinkin koskee tämä Parisia ja sen ym-

muodossa 10c. rivilta.

Halutaantiedot ja nimenmuuttoilmoitukset 40c. kerta, 75c. kolmelta kerralta; naimailmoitukset $1.00 kerta, $2.00 kolmelta kerralta; avioliittoilmoitukset $1.00 kerta, $1.50 kahdelta kerralta; syntymäilmoitukset 50c. kerta, 75c. kahdelta kerralta.

ASIAMIEHILLE JA TILAAJILLE.
Asiamiesten ja tilaajien on muistettava, että lehti alkaa saapumaan tilaajille viikon perästä siitä kun tilaus on konttoriimme saapunut.

Työkansa (The Workpeople)

the only Finnish newspaper in Canada, devoted to the interests of working people, and published every day, except Sunday and statutory holidays, by THE FINNISH PUBLISHING CO., LIMITED, Port Arthur, Ont.

Editorial and Business Offices
316 Bay Street. P. O. Box 516
'Phones
Office .... 402 North
Editor .... 402k North

Advertising rates: 40 cents for column inch. Considerable reduction on monthly and yearly advertisements. Local advertisements 10 cents a line.

Extended the statutory postal privileges on the 9th day of April 1912.

— Riistetyt itse ainoastaan voivat suorittaa taistelun riistämistä vastaan. Vaikka toisinaan jotkut riistäjäluokkain jäsenet säälistä tai syvästi käsittäen tulevan kehityksen suunnan tukevat riistettyjä, niin jäävät tällaiset kuitenkin aina poikkeuksiksi. Vapaaehtoisesti ei mikään riistäjäluokka luovu etuoikeuksistaan; riistettyjen luokkien yhtynyt järjestetty voima heidät siihen vasta voi pakottaa. Jokainen luokka toimii, vaikka sen ensiksi täytyisikin voittaa vissejä perinnäistapojen ja entisten olojen muistelmain aiheuttamia ennakkoluuloja, lopullisesti luokkaetujensa määräysten mukaisesti.

TYTÖILLE MAKSETAAN HÄVETTÄVÄN ALHAISIA PALKKOJA.

British Columbian maakuntahallituksen nimittämä kuninkaallinen komitea on tutkinut Vancouverin departementtikaupoissa työskentelevien tyttöjen olosuhteita ja saanut selville, että enemmistö heistä saa ainoastaan kolme dollaria viikossa palkkaa.

Toista vuotta sitten Eatonin liikkeesä, Torontossa ollut lakko paljasti samallaisten olosuhteiden vallitsevan sielläkin. Canadan suuret kauppiaskuninkaat tekevät miljoonansa työläistyttöjä riistämällä.

JOKAVIIKKOINEN PALKANMAKSU.

British Columbian järjestyneet työläiset ovat esittäneet hallitukselle, että se laatisi lain, joka velvottaa työnantajat maksamaan työläis. palkan joka viikko tai vähintäin joka kahden viikon perästä käteisellä rahalla Kaikkein tiukemmin he vaativat pankkiosotuksilla palkkojen maksamisen lopettamista. Monet liikkeet, metsä- ja rakennusurakoitsijat ovat viimeaikoina ottaneet tavakseen antaa arvottomia maksuosotuksia ja saattaneet työläisille paljon epämukavuuksia ja kärsimyksiä kun he ovat saaneet kuukausimääriä odottaa palkkojaan ja monessa tapauksessa eivät ole saaneet ollenkaan. Toivottavaa olisi, että työläiset saisivat tämän parannuksen.

TIEDONANTO SUOMALAISILLE METALLITYÖLÄISILLE AMERIKASSA.

Senjohdosta, että suomalaiset metallityöantajat ovat Amerikassa levittäneet tietoja, että Suomessa on hyvä työaika ja että he haluaisivat Suomeen ei konepajoissa ole. Jo tästä käy selville, että mitään todellista työvoiman puutetta ei ole olemassa.

Prahaillaan on palkankorotus ja työajanlyhennyskysymyksiä vireillä useimmilla paikkakunnilla ja tahtovat työnantajat aikeemme tehdä tyhjiksi haalimalla tänne enemmän työvoimaa kuin sitä todella tarvitaan.

Näihin mainitsimiimme seikkoihin viitaten, me rohkenemme toivoa, että suomalaiset Amerikassa eivät tarttuisi työnantajain houkutteleviin koukkuihin.

Helsingissä, 8 p:nä toukokuuta 1913.

Suomen Metallityöntekijäin Liitto Toimikunta.
K:tta H. Saxman, puhj.

RISTIRIITASIA KÄSITYKSIÄ AASIALAISKYSYMYKSESTÄ.

J. H. McVety, British Columbian Federation of Laborin toimeenpanevan komitean jäsen esiintyessään todistajana "kuninkaallisen" työväen oloja tutkivan komitean edessä, lausui merkillisen ristiriitaisia mielipiteitä aasialaiskysymyksestä. Ensinnä hän sanoi, että kysymystä ei voida ratkaista muulla kuin itämaalaisten täydellisellä maasta pois sulkemisella ja myöhemmin kuitenkin vaati itämaalaisten lapsille eri kouluja, etteivät he pilaisi valkoisten lasten moraalia.

Syy, miksi työväestö vastustaa aasialaisten siirtolaisten maahan tuloa, on siinä kun aasialaisten vaatimukset ovat alhaisemmat, joten he voivat työskennellä pienemmillä palkoilla kuin valkoihoiset ja niinmuodoin karkottavat valkoihoiset työläiset työpaikoista. Mutta saman työväestön edustaja, McVety vastustaa, että kiinalaisia koetettaisiin sulattaa valkeaihoisiin opettamalla heitä yksissä kouluissa. Jos itämaalaisia lapsia opetettaisi yhdessä valkoihoisten lasten kanssa, omistaisivat he jossakin määrässä valkoihoisten elintapoja, heidän elämän vaatimuksensa kohoisivat ja sitten kun ovat siinä iässä, jolloin tulee heidän vuoronsa käydä työmarkkinoille työvoimaansa kauppaamaan, he eivät olisi palkkojen alentajina, ei ainakaan niin suuressa määrässä kuin nykyään. Jos sitävastoin itämaalaisten lapsia opetetaan yksinomaan heitä varten perustetuissa kouluissa, pysyvät he samalla elintasolla kuin heidän vanhempansakin; he täysiikäisiksi tultuaan toimivat palkkojen alentajina, kuten vanhempansa ennen heitä tekivät.

Pakollinen työriitain sovittaminen

Kapitalistisen kehityksen nopeasti edistyessä, vastakohta työn ja pääoman välillä yhä kasvaa muodostuen valtavaksi taisteluksi, 'luokkataisteluksi'. Tämä taistelu esiintyy siellä, missä työ ja pääoma välittömästi kohtaavat toisensa, työriitain ja palkkaliikkeiden muodossa, työlakkoineen ja muine siihen kuuluvine toimenpiteineen. Tämän taistelun yhä kasvaessa on vallassolevan luokankin ollut pakko etsiä keinoja riitain sovittamiselle. Varsinkin pikkuporvaristo, pienpääomanomistajat ovat alkaneet tuntea turvattomuutensa työn ja suurpääoman välisten taistelujen kohotessa korkealle: he joko sortuvat työväestön jalkoihin taikka suurpääomanomistajat, kuten useimmin ta-

jenneiden työtaistelujen sovittaminen, vaan ennemmin niiden estäminen.

Muissa Europan maissa on työriitain sovittaminen uskottu osaksi jo olemassa oleville valtionviranomaisille, kuten Ranskassa rauhantuomareille, Saksassa eräänlaiselle ammattivaltuustolle ja Italiassa samaa tarkottavalle erikoistuomioistuimelle. Toisissa maissa kuten Hollannissa ja Belgiassa on puheenaoleva tehtävä uskottu erityisille laitoksille, niinkuin työkamareille.

Amerikan Yhdysvalloissa ennettiin jo v. 1898 laki, jolla tarkoitetaan kulkulaitoksen turvaamista säätämällä, että jommankumman riitapuolen pyynnöstä tulee koettaa sovittaa riita, taikka koettaa saada riita jätetyksi sovinto-oikeuden ratkaistavaksi, jonka päätös on sitova kolmeksi kuukaudeksi taikka on päätös 30 päivää ennen irtisanottava.

Canadassa laadittiin vuonna 1907 työriitojen sovittelulaki (Lemieux Act), jonka tuomiopiiriin kuuluvat hiilikaivannot, höyry- ja sähkörautatiet, kuntien ja maakuntahallituksien palveluksessa olevat työläiset ja eräät satamatyöalat. Englannin hallituksen lähettämä tutkija Sir George Askwith raportissaan sanoo, "lain eroavan hyvin tuntuvasti pakollisesta sovittelusta, kun se koettaa ainoastaan lyhyeksi ajaksi lykätä töiden seisauksen visseillä teollisuusaloilla; se ei hävitä työnantajien eikä työläisten oikeutta päättää keskinäinen sopimus." Sovittelu tämän lain mukaan on kuitenkin pakollista kaikilla niillä aloilla, joita se koskee. Jos esim. veturinkulettajat julistavat lakon pyytämättä hallitukselta sovintolautakuntaa ja kuulematta sen lausuntoa riitakysymyksestä on heidän lakkonsa laiton ja jos laki pannaan voimaan tarkasti, niin heitä voidaan rangaista ja järjestö, joka rahallisesti avustaa "laittomia" lakkolaisia, voidaan tuomita samallaiseen rangaistukseen. Laki ei tietystikään poista lakkoutumisoikeutta työläisiltä sen jälestä kun sovintolautakunta on antanut lausuntonsa. Sovintolautakunnan päätös ei ole ratkaiseva.

Hallitus koettaa uskotella, että niinä kuutena vuotena, jotka laki on ollut voimassa, sen avulla on vältetty yli sadan vakavanluontoista lakkoa. Mistä hallitus tietää, että ne lakot olisivat puhenneet, jos ei olisi ryhdytty sovittelemaan lain määräämässä järjestyksessä?

Ja viime vuosien kokemus on osottanut, että tämäkin "osittain pakollinen" työriitojen sovitteleminen on vahingollinen työväestölle, ja siksi työväestö on ryhtynyt vaatimaan asetuksen peruuttamista. Canadan työväestö on saanut sen kokemuksen, että tämän luontoinen hallituksen riitaan sekaantuminen pilaa vain asian.

Pisimmälle meneviä säännöksiä on kuitenkin annettu Uudessa Seelannissa, missä sovinto-oikeudet ovat pakollisia ja ratkaisevat ei ainoastaan tulkinta- vaan myöskin eturiitoja.

Samansuuntaisia pakollisia sovintotuomioistuimia on myöskin muutamissa Australian valtioissa, missä kuitenkin viime aikoina on tuosta järjestelmästä, työväen vaatimuksista jo osittain luovuttu. Kovaan vastarintaan on viime aikoina Uuden Seelanninkin työväestö noussut pakollisia sovinto-oikeuksia vastaan.

Uusin tällainen yritys pakollisen sovittelemisen aikaansaamiseksi on paraillaan käymässä Norjassa.

kollisen välitystuomion sellaisissa työriidoissa, jotka ovat sitä laatua, että ne voivat saattaa tärkeitä yhteiskuntaetuja vaaranalaisiksi. Päätöksen tällaisista välitystuomioista antaa kulloinkin kuningas suurkäräjäin suostumuksella, sitten kuin sovittelua on turhaan koetettu saada aikaan. Kun kuningas päättää, että riita on välitystuomiolla ratkaistava, voipi hän myöskin kieltää työn seisauttamisen, kunnes välitystuomio on langennut. Elleivät riitapuolet noudata välitystuomiota, vaan menevät sittenkin lakkoon tai työsulkuun, niin on tämä rangaistavaa samassa laajuudessa kuin milloin on kysymys tariffisopimuksen rikkomisesta, siis tulee kysymykseen korvausvastuu.

Norjan ammatillisesti järjestynyt työväki on kuitenkin noussut voimakkaaseen taisteluun tätä lainsäädäntöyritystä vastaan, jonka avulla vallassoleva luokka aikoo työväestöltä riistää kaikkein tärkeimmän luokkataisteluaseen, nimittäin lakko-oikeuden.

Eri maista

HEIDÄN AHKERUUTENSA PALKKA.

Vuosi 1912 oli erinomaisen satoisa vuosi meriliikennekapitalisteille. Tanskan tilastollisen toimiston äsken julaistujen tietojen mukaan ansaitsivat tanskalaiset laivat v. 1912 kaikkiaan 107 miljoonaa kruunua. V. 1911 oli niiden ansio 88 ja v. 1910 80 miljoonaa kruunua. Merimiehet tuovat maahan työllään, lausuu tämän johdosta Soc.-Dem. suuria pääomia. Kuitenkin saavat he ainoastaan hyvin pienen osan ansiosta, kun taas osakkeiden omistajat leikkaavat 10—20 prosenttiansa.

PREUSSIN KOLMILUOKKAÄÄNIOIKEUS.

Erinomaisen kuvan Preussin kolmiluokkaääänioikeudesta antavat m. m. Altonan kaupungin vaalilistat. „Sivistys" ja „ansio" ovat tietysti etsittävät ensimäisestä valitsijaluokasta. Siellä on Altonan ensimäinen veronmaksaja margariinitehtailija Mohrin poika, joka maksaa sievoisen summan 55,884:60 Rmk. ja hänen rinnallaan kolme tyttöpaikan pitäjää. Miltä „vakava" keskisääty näyttää, ilmenee toisen luokan valitsijalistoista, joissa komeilee m. m. neljä tyttöpaikan pitäjää. Kolmessa luokassa valitsee työväestön rinnalla kaksi pormestaria, yksi senaattori, kaksi maaoikeuden johtajaa, kolme maaoikeuden tuomaria, yksi hallinto-oikeusneuvos ja joitakuita professoreja. Totisesti, Preussin kolmiluokkaäänioikeus on Preussin sivistyksen uskollinen heijastuskuva!

MIKÄ ON SYYNÄ SOSIALIDEMOKRATIAN VAALIMENESTYKSEEN.

Senjohdosta että vastustuspuolueella oli suuri menestys Norjan suurkäräjäin (eduskunnan) vaaleissa viime syksynä, lähetti Trondhjemissä ilmestyvä norjalainen vasemmistolaislehti „Nidaros" sarjan kysymyksiä vastattavaksi maansa tunnetuille miehille ja naisille, tiedustellen syitä vaalien menoon. Norjan korkeimman tuomioistuimen esimies, lakitieteen tohtori K. Thinn, antoi seuraavan vastauksen, joka neljän tuuman nauloilla olisi naulattava kaikkiin vaalipuhujalavoihin:

„Te pyydätte minua lausumaan, mikä käsitykseni mukaan on syynä vasemmiston ja sosialidemokratian suureen menestykseen viime vaaleissa. Minä en ole „politiikko", enkä voi lähteä tutkimaan vaalin tuloksen syitä sen tarkemmin kuin että syynä sosialidemokratian menestykseen varmastikin on se, että yhä enemmän tunnustetaan, että sosialidemokratisen puolueen ohjelma on se, joka parhaiten edistää kaikinpuolisen oikeudenmukaisuuteen perustuvan yhteiskuntajärjestyksen kehittymistä.

K. Thinn.

NAISTEN TYÖ VENÄLÄISESSÄ TEOLLISUUDESSA.

Voi sanoa, että naisten työn kuulumaton kasvaminen venäläisessä teollisuudessa on luonteenomainen ilmiö tämän teollisuuden viimeisellä kehitysasteella. Niinpä on, venäläisten tehtaiden tarkastajain tiedonantojen mukaan, naistyöntekijäin lukumäärä koko teollisuuden palveluksessa vuosina 1901—1910 kasvanut 33,3 %:lla ja miesten vain 8,6 %:lla. Jotakuinkin saman suhteen osottaa Kosminich—Laninin viimeinen tarkastelu erityisesti Moskowan kuvernementissa. Vuosina 1901—1910 nousi naistyöntekijäin lukumäärä siellä 35,98 %:lla, miesten lukumäärä 7,79 %:lla.

Vuonna 1910 oli venäläisen teollisuuden palveluksessa olevien naistyöntekijäin lukumäärä 606,588, t. s. 30,9 % koko työväestöstä. Naisten lukumäärä vaihtelee tietysti eri teollisuuksien alalla huomattavasti. Niinpä toimii kutomoteollisuuden alalla 51,6 % = 433,803 naista, kemiallisen teollisuuden 33,4 % = 23,284 naista. Vaikka naisten työ kutomateollisuuden alalla on eniten levinnyt, niin kuitenkin suhdeluku toistenkin teollisuushaarain, vieläpä vaarallisienkin, kuten esimerkiksi kemiallisen alalla varsin huomattava.

Tehtaan tarkastajien kaikki tiedonannot puhuvat alituisesti naisvoimain jatkuvasta kiinnittämisestä venäläisen teollisuuden palvelukseen. Työnjohtajatkaan eivät pidä salassa niitä etuisuuksia, joita naisten käyttäminen työssä heille tuottaa. Se voima on ennen kaikkea halpaa ja vaatimatonta. He tekevät vähemmän vastarintaa työnantajalle ja harvoin lakkoja. Näistä syistä on naistyöläisillä usein etusija miehiin nähden venäläisissä tehtaissa.

Box 516, Port Arthur, Ont., Can.

Toimeen halutaan!

TÄYSIN PEREHTYNYT KIRJAPAINOLIIKKEEN

Taloudenhoitaja

saa paikan Työkansan liikkeestä.

HUOM.! Palkasta ei tule riitaa.

Hakemukset on lähetettävä osoitteella.

Työkansan Johtokunta,
Box 516, Port Arthur, Ont. Can.

luu ylimäinen eli se jossa sanotaan "tämä lippu jääpi tilauskortin ostajalle" sille joka tilaa lehden, ja alimainen, se jossa sanotaan "tämä lippu jääpi tilauskortin myyjälle" kuuluu sille joka kortin tilaajalle myypi. Kun siis kortit saanut henkilö myypi kortin, hän antaa edellämainitun numerolipun ostajalle ja viimemainitun pitää itse. Nämä numeroliput on kummankin säilytettävä, eikä niitä pidä lähettää Työkansan konttoriin.

Sitte kun tämä levityskilpailu on loppunut, 15 päivä tulevaa elokuuta, arvotaan sisääntulleet numerot. Ja kenelle tahansa sitte voivat sattua seuraavat voitot:

Ensimäinen voitto	....	$75.00
2	"	40.00
3	"	25.00
4	"	15.00
5	"	10.00
6	"	10.00
7	"	10.00
8	"	5.00
9	"	5.00
10	"	5.00

TÄMÄ JÄRJESTELMÄ ON KAIKILLE YHTÄ EDULLINEN.

Useimmissa kilpailuissa palkinnot tavallisesti menevät asiamiehille. Mutta tässä kilpailussa ovat kaikki, asiamiehet sekä tilaajat samassa asemassa. Kummatkin he saavat numerolipun joka antaa heille aivan samanlaisen mahdollisuuden päästä voittajaksi. Ja että kukaan ei pääsisi vähääkään edullisempaan asemaan voittamismahdollisuudessa, näitä levityskortteja ei lähetetä pyytämälläkään kellekään enempää kuin neljä.

Mutta luonnollista on että se henkilö joka myypi kaikki saamansa neljä korttia, ja siis saapi neljä numerolippua, joutuu pakosta ikäänkuin edullisempaan asemaan kuin se joka on myynyt vain yhden kortin. Senpätähden jokaisen on myytävä kaikki korttinsa ja silloin ei yksikään muu ole edellä hänestä.

NÄISTÄ KORTEISTA EI MAKSSETA ASIAMIESPALKKIOTA.

Näillä neljällä kortilla saaduista tilauksista ei makseta asiamiespalkkiota asiamiehillekään. Tämä kehotetaan asiamiesten ottamaan tarkasti huomioonsa.

RAHAN ON SEURATTAVA TILAUSTA.

Tällaisen kilpailun luonne vaatii että jokaisesta näillä korteilla saadusta tilauksesta täytyy rahan seurata mukana. Se on jokaisen varmasti muistettava.

KORTIT OVAT VOIMASSA AINOASTAAN ELOKUUN 15 PÄIVÄÄN.

Kaikkien korttia saaneiden on muistettava että nämä kortit ovat voimassa ainoastaan ensi elokuun viidenteentoista päivään. Sen jälkeen ei pääse osalliseksi edellä mainittuihin voittoihin vaikka lähettäisikin tilauksia näillä korteilla.

VAATIKAA JOS ETTE SAA KORTTEJA.

Jos joku Työkansan tilaaja postissa hukkaan joutumisen tai muun syyn tähden ei sattuisi saamaan näitä neljää korttia, ilmoittakaa siitä heti Työkansan konttoriin ja me lähetämme ne. Huom.! Kellekään muille kuin Työkansan tilaajille ei lähetetä näitä kortteja.

Nyt on tilaisuus jokaisella Työkansan tilaajalla päästä osalliseksi voitoista ja samalla kohottaa Työkansan tilaajamäärää tuntuvasti.

Toimikaa itsenne ja meidän eduksi!

Toverillisesti,

TYÖKANSA.

RANSKAN OSUUSKAUPPALIIKKEESTÄ.

Ranskan osuustoimintaliikkeestä, joka viime vuoden päättyessä siellä tapahtuneiden liikkeen yhdistämispuuhien vuoksi herätti niin suurta huomiota mitä laajemmissä piireissä, kirjottaa eräs ranskalainen osuustoimintamies Saksan Osuuskauppojen Keskusliiton äänenkannattajassa m. m. seuraavaa:

„Viime vuoden lopulla tapahtunut molempien osuuskauppaliikkeen suuntien nopea yhdistyminen selittää osaltaan, että koko liikkeen järjestäytymistoiminta on tätä nykyä epäjärjestyksessä. Kaikki on muutoksen alaisena. Vanha häviää ja uutta astuu sijaan.

Uuden keskusjärjestön johto on jo sikäli järjestetty, että entisen sosialistisen osuuskauppa liiton sihteeri E. Poisson on valittu uuden liiton sisäisten ja ulkonaisten asioitten hoitajaksi. Samat toimintaoikeudet on annettu entisen puolueettoman liiton sihteerille Dauhe Bancel'ille, jonka huoleksi on jätetty uuden liiton julkaisujen hoito ja valvonta. Tämän ohella on liiton johdon yhteyteen asetettu komiteoita ja valvontatoimikuntia, joille kullekin on uskottu omat tehtävänsä liiton asioiden ja toiminnan järjestämiseksi.

Runsaasti puuhaa ja vaivaa tuottaa keskusliiton toiminnan järjestäminen, mutta sama on myöskin osuuskauppapiirien ja alaliittojen laita. Erittäinkin koskee tämä Parisia ja sen ympäristöä. Täällä, missä puolueriitojen vuoksi osuuskauppaväen kesken on vallinnut mitä suurin hajanaisuus tehden terveen kehityksen mahdottomaksi, tapahtuu ilahduttavia muutoksia. Todennäköisesti tulee vielä kulumaan vuosia ennenkuin Parisin ja sen ympäristön osuuskaupat ovat saavuttaneet sen, minkä tähän asti hajanaisen ja yhtenäisyyttä vailla olevan toimintansa vuoksi ovat menettäneet. Tässä suhteessa tehty alote herättää kuitenkin toiveita siitä, että kehitys alkaa käydä parempaan suuntaan. Olojen pakosta täytyy vastahakoisimpienkin myöntää, että vain yhtenäisesti kuluttajien järjestöt pystyvät menestyksellä toimimaan ja syrjäyttämään

yksityistä liiketoimintaa. Niinpä saattaakin nykyään havaita vilkkaita yhteenliittymispyrkimyksiä, jotka ennen pitkää osottanevat käytännöllisen arvonsakin.

Virallisen tilaston mukaan toimi Parisissa ja sen ympäristössä v. 1911 110 osuuskauppaa joiden myynti teki n. 31 miljoonaa frangia. Suurin myynti 5,039,000 frangia oli osuuskaupalla, jonka jäsenluku oli 8,600 ja pienin 28,500 frangia osuuskaupalla, jonka jäsenluku oli 71.

Ontario.

SAUT STE MARIE.

Ikävän kuoleman sai viime kuun 23 päivä nuorukainen Antti Uusirajasalo täältä noin 30 mailia Kulin joella. Tukkinitossa hän oli puhkaa avatessaan joutunut yksinäisen tukin varaan jolta koettaen pelastua hyppäsi kallion kielekkeelle sillä seurauksella, että joutui kosken kuohuihin. Työtoveriensa päältä katsellessa laski tukkien seassa kuohuvaa koskea alas, toverien mitään apua voimatta antaa. Ei ole vielä häntä tähän mennessä löydetty. Komppania ei heti alkanut hakea vaan antoi työn jatkua edelleen. Hän oli kotoisin Kankaanpään pitäjästä Venesjärven kylästä Turun l. Syntynyt 1889, ollut tässä maassa 6 kuukautta. Jos joku hänen sukulaisistaan tai tuttavistaan haluaa enempi tietoja, niin voipi kirjottaa tällä osotteella:

L. Luoma,
138 Schreiber st.
Sault Ste Marie, Ont., Can.

Cobalt.

— *Suomalainen, Isak Johnson,* loukkaantui Hudson Bay mainissa v. k. 25 p. Hän oli ampumisen jälkeen alkanut "keilaamaan", kun silloin äkkiä putosi suuri kivi alas, katkaisten tikapuut, joilla Johnson seisoi. Tällöin putosi Johnson noin 15 jalkaa, loukaten pahoin päänsä ja kylkensä, josta katkesi useita kylkiluita. Yksi katkenneista kylkiluista pistää oikeaan keuhkoon, tuottaen tuskia.Johnson on perheellinen mies ja on työskennellyt edellämainitussa mainissa kolmisen kuukautta.

Ihmeellinen surmanloukku on tuo Hudson Bay maini. Aina siellä loukkaantuu milloin yksi milloin toinen. Nytkin on jo noin viikon ajalla yksi kuollut ja kaksi pahoin loukkaantunut. Mikähän siihen on syynä? Kaupunkimme toiskielinen lehti, joka on porvarien äänitorvi, ei mainitse mitään syytä. Työläisten huolimattomuudeksi tapaturmaa työssä tavallisesti sanotaan, mutta täällä eivät kapitalistit viitsi tehdä edes sitäkään. Mitäpä tuota koreilemaan, oletetaan mies tilalle, siinä kaikki.

Varkaat kaivavat ja varastavat. V. k. 27 p. aamulla huomattiin, että varas oli tunkeutunut Jamieson Meat Co. puotiin ja vienyt kassan $46.25 mennessään. Varkaalla oli ollut "iisi" työ päästä puotiin, kun puodin ovena oli lämpimän vuoksi vaan heikko verkkoovi, jonka lukon helposti voi veitselläkin murtaa auki. Liikkeen kassasta tavallisesti viedään kaikki isompi raha yöksi pois, mutta sattumalta oli sinne nyt jäänyt vähäsen enemmän. Yhden amerikkalaisen hopeadollarin oli varas jättänyt jälelle. Näyttää siltä, kun olisi hän hyvin tuntenut ammattinsa. Poliisit koettavat ottaa selvää tuosta yöllisestä "kasööristä".

Cobaltin viinapoliisit ovat olleet ahkerassa touhussa viime viikolla ja aakeran raatamisen hedelminä oli viisi salamyyjää kutsuttu oikeuden eteen v.k. 27 p. Kolme näistä ei suvainnut näyttää arvoisaa naamaansa ollenkaan. Yksi tuomittiin 3 kk. vankeuteen ja toiselle $300 sakkoa, mutta kun poliisit menivät kolikoita häneltä vaatimaan, niin havaittiinkin mies kadonneen. Pieniin ne supistuvat poliisien työnhedelmät.

Suomeen meneviä matkustajia lähti Cobaltista v .k. 26 p. joukko toistakymmentä. Seuraavat tästä joukosta ostivat Uutistoimistosta tikettinsä: Mrs Jenny Jäykkä, Antti Santamaa, Herman Suomijärvi, Oskar Virta, Peter Pulkkinen, John Päätalo, Herman Kylmänen, Matti Heiskala ja Jalmar Oksanen. Useimmat näistä tovereista menivät vain käydäkseen tuolla "tuhatjärvien maassa" ja taas pian palatakseen. Hauskaa menoa ja vielä hauskempaa takaisin tuloa toivovat jälelle jääneet.

T. l. n:o 120 oli H. Karppisen kirjoittama "oikaisu", jossa hän julistaa kirjoittamani uutiset Cobaltin työajasta ja L. k. L. puuhista kokonaan vääriksi. Olisi tuossa sepustuksessa sijaa selityksille ja korjauksellekin, mutta erikoissyistä jääköön silleen koko roska. Tyydyn vain sanomaan, että kirjoittamani uutiset Cobaltin työoloista täydelleen vastasivat yleistä mielipidettä täällä siihen aikaan. Mitä tulee union teinia koskevaan kohtaan, niin se on sillä tavalla, että minä annoin johtaa itseni harhaan, kuten monet muutkin. H. K. olisi kyllä voinut selittää oikeudenmukaisemminkin tuon jutun, mutta häntä halutti lyödä kun sattui saamaan "turvallisen" tilaisuuden.

Frank.

Kellarikapakassa.

Suom. K. K.

Siinä kellarikapakassa, missä Sjewyrjoff söi päivällisensä, vietettiin meluisaa elämää. Hiki, tupakansauhu ja läheisen keittiön höyryt tihentyivät sakeaksi usvaksi, johon ihmiset häipyivät kuin rämeeseen.

Himmeän ikkunaneliön takana, jonka sivutse riensivät lakkaamatta ohikulkijoiden koivet, oli Sjewyrjoff ottanut paikkansa. Kyynärpäillään nojautuen likaiseen pöytäliinaan tuijotti hän tylsästi usvaiseen sivuhuoneeseen, missä muutamat tummat varjot häilyivät ontuvan biljardin ympärillä. Kiroukset, äänekkäät naurunpurskahdukset, haukkumasanat ja manaukset kaikuivat lakkaamatta hänen korvissaan.

Joka hetki narisi ovi avautuen usvan ja kadun uusille vieraille, joiden kiroukset kuuluivat jo portaille.

Hämärä lisääntyi, usva tihentyi, ja melu tuon matalan katon alla kasvoi korvia huumaavaksi. Haju, manaukset ja sauhu sulautuivat yhdeksi painajaista muistuttavaksi, siivottomaksi kokonaisuudeksi, mihin kaikki yksityiskohdat haipuivat.

Saman pöydän ääreen, mistä Sjewyroff oli ottanut paikkansa istuutui pian muuan laiha ja pitkäkaulainen mies, jolla oli rajattoman tummat ja runneltuneet kasvot.

Ilman epäilystä oli mies hirvittävän mielenliikutuksen vallassa. Hän nojasi päätään käsiinsä vilkuili oikealle ja vasemmalle, etsi taskuistaan jotain vaan ei löytänyt. Useita kertoja katsoi hän Sjewyroffiin ja näytti siltä, että olisi halunnut alkaa keskustelun, muttei uskaltanut. Sjewyrjoff, joka varsin hyvin ymmärsi hänen tarkoituksensa, katsoi häneen kylmästi, auttamatta häntä alkuun.

Lopuksi kääntyi mies päättäväisesti hänen puoleensa ja sanoi, ilmeillä, kuin olisi hän ollut aikeissa syöksyä järveen:

— Toveri, olettehan meikäläisiä.

— Olen, vastasi puhuteltu yhtä lyhyeen. Pitkäkaulaisen miehen koko ruumis vapisi.

— Kuulkaahan nyt, olisin kernaasti tahtonut kysyä teiltä .... olen ollut vain kolme päivää pääkaupungissa. Tietäisittekö hän mistä voisi saada työtä .... olen seppä .... sanokaahan?

Hän katsoi niin rukoilevasti Sjewyrjoffiin, mutta hänen kasvoillaan säilyivät samat runneltuneet piirteet.

Sjewyrjoff vaikeni hetken. Sitte hän vastasi:

— En tiedä, olen itse työtön, ei ole saatavissa työtä. Kaikki seisoo liikkumattomana. 300,000 työtöntä on tällä haavaa kaupungissa.

Mies tuijotti toivottomana Sjewyrjoffiin; hänen suunsa oli puoliavoin. Hetken kuluttua alkoivat hänen kasvonpiirteensä muuttua; ne tulivat kalpeiksi ja voimattomiksi, ne saivat nopeasti avuttoman epätoivon leiman. Hän vaipui kokoon tuolilleen ja levitti toivottomana kätensä.

— Mistä syystä olette tullut tänne? kysäsi Sjewyrjoff yht' äkkiä ja melkein vihaisesti. Ettekö tiedä kuinka täällä kaupungissa nähdään nälkää? Olisitte jäänyt sinne missä olitte.

Jälleen levitti mies kätensä.

— Ei käynyt ... Jouduin mustalle listalle ... Mihin minä silloin olisin päässyt.

— Mistä syystä? uteli Sjewyrjoff mielenkiinnotta.

— Lakko. Minut olivat toverit valinneet komiteaan ... Sillä kertaa ei uskallettu ruveta kiristämään ... nyt, rauhan palattua, uskallettiin ... ja sitte: mene matkaasi!

— Missä työskentelitte?

— Kaivoksissa — seppänä.

— Olitte komitean jäsen.

Mikseivät sitte toverinne silloin astuneet väliin?

Sjewyrjoff lausui tämän ominaisella, anakaralla korotuksella, mutta samaan aikaan kuunteli hän erään viereisessä pöydässä istuvan sällin veleita.

Seppä katseli kummastuneena Sjewyrjoffiin.

— Mitä se olisi auttanut! Olisi vain tuotu kolme komppaniaa sotilaita, asetettu konekiväärit kuntoon .... Valmis!

— Ettekö te olleet edeltäpäin aprikoineet, että niin tulisi käymään?

— Kyllä ... se tahtoo sanoa ... me voitamme vastaisuudessa ... mutta luonnollisesti ... niin ... luonnollisesti ...

— Miksi te lainkaan yhdyitte heidän puuhaansa?

— Se tahtoo sanoa ... Miksikä?

— Toverit valitsivat minut.

— Teidän ei olisi pitänyt hyväksyä heidän vaaliaan, vastasi Sjewyrjoff kokonaan muissa ajatuksissa.

— Mutta kun kaikki olivat yksimielisiä ....

— Ja konekiväärien edessä he taipuivat.

— Se on vallan toista ... Kuolema ... se on toista se. Ihmiset, joilla on perhe, vaimo ja lapsia ...

— Ettekö ole naimisissa?

Seppä vaipui kokonaan ja sulki silmänsä; hän hieroi otsaansa sanoen hiljaa:

— Minulla on äiti ...

Jonkun ajan kuluttua kumartui hän nopeasti Sjewyrjoffia kohti ja kuiskasi:

— Minä en ole ollut kotonani kuuteen kuukauteen ... kentiesi on eukko jo kuollut nälkään.

Hänen tummat kasvonsa vääristyivät.

— Ja jos se on niin, jatkoi hän, ettei ole toivoa saada työtä, niin mitä on muuta jälellä kuin.. sillalta järveen ..

Hän nojasi kyynärpäänsä pöytään ja sulki käsillään takkuisia hiuksiaan.

— Mieletömyyttä.

— Mitä sitten? Seppä nosti äkkiä päänsä. Kuolla nälkään vai kuinka?

Sjewyroff hymyili rauhallisesti ja häijysti.

— Sanotaan, että kuolema hukuttautumalla on kaikkein kamalin. Nälkään menehtyminen olisi kaiketi kevyempää.

Sepp ätuijotti avoimin silmin, kääntyen kysyvästi Sjevyrjoffiin.

— Ja mitä hyötyä te teette hyppäämällä järveen? .... Yksi nälkäinen vähemmän .. hyvä teille itsellenne.

— Mitä sitte??

— Etsikää työtä, ellette voi tietää mitään parempaa, ehdotti Sjevyrjoff.

Seppä teki epätoivoisen liikkeen.

—Olen etsinyt viimeiset kuusi kuukautta .... En voi mistään saada tointa, kun olen "poliittinen". Makaan yöt vieraskodissa, monta kertaa kuluu, jopa kolme päivää, maistamatta ruuan rahtuakaan .... jos saisin työtä, en kentiesi enää siihen pystyisikään. Toissapäivä... kuljeskelin minä pitkin ja kerjäsin .... niin syvälle minä jo olen vajonnut.

— Mitä sanotte?

— Aivan yksinkertaisesti .. .. kerjäsin .. en mitään muuta .... muuan naishenkilö kulki ohi, pyysin häneltä ....

— Antoiko hän mitään?

— Ei, hän sanoi, ettei hänellä ole pieniä rahoja.

Sjevyrjoff laski kätensä pöydälle ja alkoi rummuttaa sormin.

Seppä istui ja pani surullisena merkille nuo hermostuneet ja levottomat liikkeet. Ympärillä kirottiin ja vannottiin, kajahtelevat naurutulvat jatkuivat, biljaardihuoneessa mäikyivät pallot toisiaan vasten, muuan niistä vieri veran yli jyristen kuin kaukainen juna. Ikkunain ulkopuolella linkuivat ihmisjalat yhä edestakaisin. Näytti melkein siltä, ikäänkuin ne olisivat olleet samoja ihmisiä, jotka yhtenään juoksivat noiden ikkunoiden ohi; mentyään ohi oli kuin he olisivat seisoneet jonkun aikaa nurkan takana väijymässä ja sitte jälleen juosseet ohi.

— No voititteko mitään silloisella lakollanne?

— Kyllä, voitimme niinkin, huudahti seppä. Hänen tummien, alakuloisten kasvojensa ilme muuttui silmänräpäyksessä. Hänen silmänsä alkoivat sädehtiä, hän suoristi päänsä ja muinainen innostunut ilmeensä täytti koko hänen riutuneen ulkomuotonsa.

— Meillä oli kaivostyöläisten kanssa tekemistä, saan sanoa. Nuo ihmiset ovat hirveän tylsistyneitä. Mutta eivät myöskään voi olla mitään muuta. Koko päivän maan sisällä, kello viidestä aamulla kello kahdeksaan illalla. Juoksujalkaa kotiin, syövät ja panevat maata. Kello neljä soi pilli, ja jälleen työhön. Likaa, kylmyyttä, vilustumista, alituisia räjähdyksiä .... Meidän kaivoksessa sattui kaksi räjähdystä: ensikerralla kuoli kahdeksantoista, toisella kaksisataa kahdeksankymmentä miestä. Elämä kuin kuritushuoneessa .... Kaivostyöläisillä Siperiassa on tuhannen kertaa paremmin. No niin, he ovat hirvittävän tylsiä ja välinpitämättömiä. Ainoastaan meidän ammattimme miehet— ammattitaitoiset — olivat sivistyneitä ja järjestyneitä. Alussa saimmekin me yksin panna asian vireille. Se ei ollut mikään helppo asia.Vakooja minne vain kääntyi. Pienimmästäkin mitättömyydestä heti insinöörin luo. Ja tämä ei suinkaan katso kättensä läpi.. potku .. poliisi .. loppu!

Agitatsioni oli erikoisen työlästä .... mutta lopuksi saatiin asia vauhtiin.

Seppä hymyili elähtyneesti ja ylpeästi.

Hänestä saattoi nähdä, minkä epäinhimillisen vaivan tämä "liike" oli maksanut hänelle, mitä vaaraa, tuskaa ja hätää hänen oli täytynyt sietää, ennenkuin hän oli saanut nähdä ensimäiset tulokset.

Sjevyrjoff tarkasteli häntä tarkkaavaisesti.

— Me taistelimma itsellemme kaikki; kokoontumisoikeuden, rakenusjärjestyksen, työväen edustuksen, paremman sairaalan ja paremman lääkärin .... vanha oli oikea nauta .... niin ja myöskin kirjaston, jota muuan meikäläisistä hoiti ....

— Ammuttiinko monta siinä tilaisuudessa? kysäsi Sjevyrjoff, niinkuin näytti, välinpitämättömänä.

— Ei, ei sillä kertaa .... sotilaita oli kylläkin paikalla, mutta niiden ei annettu ampua .... Ei uskallettu .... Sillä kertaa vielä pelättiin .. Myöhemmin ....

Seppä teki epätoivoisen liikkeen kädellään ja tuo haltioitunut ilme häikyi vähitellen hänen tummilta, laihoilta kasvoiltaan.

Sata mustaa — "todellisten venäläisten liiton" jäsenet — voittivat alaa, kuten he aina tevät. Syntyi erimielisyyttä. Ja samalla hetkellä, kun hallinto huomasi, että kaikki meni rikki, käytti se tilaisuutta .... ja silloin se puhkesi. Meidän edustajamme poistettiin komiteasta, mustan koplan johtaja ja jäsenet saivat meidän paikkamme. Komitean jäsenet paiskattiin vankilaan, kirjasto olettiin pois ....

— Ja kaikkea tuota olette te rauhallisesti katselleet.

— Me komitean jäsenethän istuimme joka mies vankilassa.

— Minä tarkoitan työläisiä, niitä, joiden vuoksi asia pantiin vireille.

— Niin nähkääs, konekiväärit asetettiin kaivoksien suulle.

100

Jalkaa Lapamatoja

ja enempikin tulee usein Alve-Satsin nautittua.

Arv. Apteekari: Nöyrimmät kiitokset, siitä Lapamato lääkkeestä jonka minä tilaisin, sillä ei lähtenyt varsin 200 jalkaa mutta yli 100 jalkaa varmasti, ja nyt olen n.k. toinen mies. Ne lääkkeet teki tehtävänsä, ja olen sydämellisesti kiitollinen.

piirsi,. Kalle Mäki... Augusta, Mont.

ALVE-SATSI, apteekari Lignell'in erityinen keksintö. Kaksinkertainen voima. Tämä lääke tappaa varmasti Lapamadot, Sukkulamadot, ja kaikki vatsassa olevat madot.—Matojen tuntomerkit ovat: Väänteitä rinnan alla, muuttuvaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, eli ruokahalun puute, vatsan täytelläisyys, oksentaminen, tahi taipuminen oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon väheneminen ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa ja sisälmyksessä. Monet kärsivät tätä yleisesti, tuloksena omituisesta ruokajärjestelmästään ja moni, joka on sairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä Tuskilleen, kärsii madoista vaikka ei niitä olekaan näkynyt tarvetta tehdessä.

—Tämä lapamatolääke on tullut tunnetummaksi ja suositummaksi kuin mikään muu Suomalaisten myymä ja valmistama lapamatolääke Amerikassa.

LIGNELL'IN ALVE SATSI

(kaksinkertainen voima) — Lääke voidaan nauttia lääkkeen makua tuntematta.....Lähetetään postimaksuineen $1.00 hinnalla täydelliset ohjeet mukana.

Osote: P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Lignell'in Suom. Apteeki

Hiiliä.

Kirj. Aku Päiviö.

(Jatkoa.)

Lapset rupesivat ihmetellen katselemaan vuoroin isään ja vuoroin äitiin, niin että leipäpalat unohtuivat avattuun suuhun. Ja vaimo jatkoi, vielä aremmin ja hellemmin:

— Rakas Hannu! Et taida enää nähdä mitään keinoa, mitään mahdollisuutta ... Ja sinua taitaa kovin rasittaa ... Mitähän jos minä lähtisin koettamaan? ...

— Ei! Et sinä lähde, vaan minä ... minä lähden! Olkaa te vaan rauhalliset

... Eiköhän sitä voisi korjata, kun koettaisi, ponnistaisi? ...

Näissä ajatuksissa oli hän huomaamattansa risteillyt katuja kovassa vauhdissa. Hänet huomautti vasta vilu, joka värisytti hänen huonosti puettua ruumistansa, sillä tuuli oli kiihtynyt ja käynyt jäätävän kylmäksi, ryöpyttäen kevyttä nuorta lunta kadut täyttävänä tuiskuna.

— Minnekäs minä oiken menen? ...

Hän väistyi seinän suojaan, nojasi olkapäänsä lähimpään nurkkaloveen, työnsi kätensä taskujen pohjaan ja jäi miettimään. Mutta sen sijaan että hänen olisi pitänyt miettiä keinoja ja etsiä mahdollisuuksia, kiersi ajatus aina toivottomuuteen, — tuonne hökkeliin, missä enää oli vaan armosta suojaa, mutta tiedotonta kuinka kauan, viimeisiin puihin, jotka oli pantu uuniin, rikkinäiseen ikkunaan, jota

ristaa, ja ihmeellistä, kuinka vähäisiä siltikin olivat tulokset olleet! Ennen ei hän ollut sitä uskonut, kun oli ollut säännöllistä työtä eikä ollut tuntuvampaa hätää; päinvastoin oli hän ollut varma, että kaikissa tiloissa voipi hänenlaisensa, vielä nuori ja terve mies elämän kohtalonsa ohjata niin ettei kurjuus pääse kynsiänsä iskemään. Nyt oli hän sen kokenut ja masentunut; saanut tunteen voimattomuudestansa torjumaan kurjuutta, johon hän oli sidottu kuin muuriin. Viimeinen hänen hätäkeinonsa oli ollut omituista laatua. Hän oli ryhtynyt kuin työhön ,ahkerasti ja sinnikkäästi, kiertelemään katuja etsien eikö joku olisi jotakin arvokasta pudottanut jossa voisi saada „löytäjäisiä". Se oli tietysti ollut turhaa, sillä harvoin rikkaat pudottavat arvoesineitään ja köyhhillä ei ole mistä pudottaisivat. Nyt ei ollut enää nähtä-

det käsiin jotka eivät niitä misään muodossa synnytä, tuolle hirvittävän suurelle laiskuri ja elostelijalaumalle yhteensä, erityisesti sen muutamille? Eiköhän ne vaan ylimalkaan kasaannu vieläkin rumemmilla keinoilla kuin varkaudella: petoksella, viekkaalla peitetyllä petoksella ja julkealla lainsuojaamalla petoksella ... Jos minä siis tässä tilassa, perheeni vuoksi, lasteni vuoksi, heitä turvatakseni nälkään kuolemasta varastan, niin teenköpä siinä väärin? Ja jos sitte joudunkin niitä varten varattuun tyrmään, välipä tuolle, onni sekin, ehkäpä sitte paremmin armahtavat noita turvattomiksi jääneitä ...

Ennen oli hän nuo ajatukset torjunut, vaan nyt ne kiersivät joka puolelta eteen ainoana keinona ja vihdoin jäi vain kysymykseksi se, miten varastaa, miten se kävisi laatuun. *Miten?* Siinä olikin enemmän kuin ratkaistavaa

Hän hiipi oven edustalle, hiljaa kuin varas.

— Ei! Minä en voi mennä sisään, minä heitän kolahutan nämä puut oven edustalle, josta vaimoni ne tulee ottamaan, ja juoksen takaisin ,sillä minun täytyy heille viedä myöskin ruokaa! ...

Ja niin hän teki. Rinnassaan hakkasi kuin vasaroilla kun hän jälleen kadulla pysähtyi.

— Sanotaan, että „kun on hätä sulla suurin, avun antaapi jumala". Nyt on minulla hätä. Sinä jumala, jos olet olemassa, tiedät sen — tai jos et vielä tiedä, niin katso minun sydämeeni ja katso minun rakkaimpieni sydämeen! Katso, ja ojenna kätesi, minä käyskentelen ja annan sinun ohjata itseäni! ...

Ja hän käyskenteli ilman määrää, mutta tuloksetta, edessä ja ympärillä oli aina sa-

SAUT STE MARIE.

Ikävän kuoleman sai viime kuun 23 päivä nuorukainen Antti Uusirajasalo täältä noin 30 mailia Kulin joella. Tukkiuitossa hän oli puhkaa avatessaan joutunut yksinäisen tukin varaan jolta koettaen pelastua hyppäsi kallion kielekkeelle sillä seurauksella, että joutui kosken kuohuihin. Työtoveriensa päältä katsellessa laski tukkien seassa kuohuvaa koskea alas, toverien mitään apua voimatta antaa. Ei ole vielä häntä tähän mennessä löydetty. Komppania ei heti alkanut hakea vaan antoi työn jatkua edelleen. Hän oli kotoisin Kankaanpään pitäjästä Venesjärven kylästä Turun l. Syntynyt 1889, ollut tässä maassa 6 kuukautta. Jos joku hänen sukulaisistaan tai tuttavistaan haluaa enempi tietoja, niin voipi kirjottaa tällä osotteella:

L. Luoma,
138 Schreiber st.,
Sault Ste Marie, Ont., Can.

Cobalt.

— *Suomalainen, Isak Johnson*, loukkaantui Hudson Bay mainissa v. k. 25 p. Hän oli ampumisen jälkeen alkanut "keilaamaan", kun silloin äkkiä putosi suuri kivi alas, katkaisten tikapuut, joilla Johnson seisoi. Tällöin putosi Johnson noin 15 jalkaa, loukaten pahoin päänsä ja kylkensä, josta katkesi useita kylkiluita. Yksi katkenneista kylkiluista pistää oikeaan keuhkoon, tuottaen tuskia. Johnson on perheellinen mies ja on työskennellyt edellämainitussa mainissa kolmisen kuukautta.

Ihmeellinen surmanloukku on tuo Hudson Bay maini. Aina siellä loukkaantuu milloin yksi milloin toinen. Nytkin on jo noin viikon ajalla yksi kuollut ja kaksi pahoin loukkaantunut. Mikähän siihen on syynä? Kaupunkimme toiskielinen selläkin murtaa auki. Liikkeen kassasta tavallisesti viedään kaikki isompi raha yöksi pois, mutta sattumalta oli sinne nyt jäänyt vähäsen enemmän. Yhden amerikkalaisen hopeadollarin oli varas jättänyt jälelle. Näyttää siltä, kun olisi hän hyvin tuntenut ammattinsa. Poliisit koettavat ottaa selvää tuosta yöllisestä "kasööristä".

Cobaltin viinapoliisit ovat olleet ahkerassa touhussa viime viikolla ja aakeran raatamisen hedelminä oli viisi salamyyjää kutsuttu oikeuden eteen v.k. 27 p. Kolme näistä ei suvainnut näyttää arvoisaa naamaansa ollenkaan. Yksi tuomittiin 3 kk. vankeuteen ja toiselle $300 sakkoa, mutta kun poliisit menivät kolikoita häneltä vaatimaan, niin havaittiinkin mies kadonneen. Pieniin ne supistuvat poliisien työnhedelmät.

Suomeen meneviä matkustajia lähti Cobaltista v .k. 26 p. joukko toistakymmentä. Seuraavat tästä joukosta ostivat Uutistoimistosta tikettinsä: Mrs Jenny Jäykkä, Antti Santamaa, Herman Suomijärvi, Oskar Virta, Peter Pulkkinen, John Päätalo, Herman Kylmänen, Matti Heiskala ja Jalmar Oksanen. Useimmat näistä tovereista menivät vain käydäkseen tuolla "tuhatjärvien maassa" ja taas pian palatakseen. Hauskaa menoa ja vielä hauskempaa takaisin tuloa toivovat jälelle jääneet.

T. l. n:o 120 oli H. Karppisen kirjoittama "oikaisu", jossa hän julistaa kirjoittamani uutiset Cobaltin työajasta ja L. k. L. puuhista kokonaan vääriksi. Olisi tuossa sepustuksessa sijaa selityksille ja korjauksellekin, mutta erikoissyistä jääköön silleen koko roska. Tyydyn vain sanomaan, että kirjoittamani uutiset Cobaltin työoloista täydelleen vastasivat yleistä mielipidettä täällä siihen aikaan. Mitä tulee union teitnia koskevaan kohtaan, niin se on sillä tavalla, että minä an

keaksi usvaksi, johon ihmiset häipyivät kuin rämeeseen.

Himmeän ikkunaneliön takana, jonka sivutse riensivät lakkaamatta ohikulkijoiden koivet, oli Sjewyrjoff ottanut paikkansa. Kyynärpäillään nojautuen likaiseen pöytäliinaan tuijotti hän tylsästi usvaiseen sivuhuoneeseen, missä muutamat tummat varjot häilyivät ontuvan biljardin ympärillä. Kiroukset, äänekkäät naurunpurskahdukset, haukkumasanat ja manaukset kaikuivat lakkaamatta hänen korvissaan.

Joka hetki narisi ovi avautuen usvan ja kadun uusille vieraille, joiden kiroukset kuuluivat jo portaille.

Hämärä lisääntyi, usva tihentyi, ja melu tuon matalan katon alla kasvoi korvia huumaavaksi. Haju, manaukset ja sauhu sulautuivat yhdeksi painajaista muistuttavaksi, siivottomaksi kokonaisuudeksi, mihin kaikki yksityiskohdat haipuivat.

Saman pöydän ääreen, mistä Sjewyroff oli ottanut paikkansa istuutui pian muuan laiha ja pitkäkaulainen mies, jolla oli rajattoman tummat ja runneltuneet kasvot.

Ilman epäilystä oli mies hirvittävän mielenliikutuksen vallassa. Hän nojasi päätään käsiinsä vilkuili oikealle ja vasemmalle, etsi taskuistaan jotain vaan ei löytänyt. Useita kertoja katsoi hän Sjewyroffiin ja näytti siltä, että olisi halunnut alkaa keskustelun, muttei uskaltanut. Sjewyrjoff, joka varsin hyvin ymmärsi hänen tarkoituksensa, katsoi häneen kylmästi, auttamatta häntä alkuun.

Lopuksi kääntyi mies päättäväisesti hänen puoleensa ja sanoi, ilmeillä, kuin olisi hän ollut aikeissa syöksyä järveen:

— Toveri, olettehan meikäläisiä.

— Olen, vastasi puhuteltu yhtä lyhyeen. Pitkäkaulaisen miehen koko ruumis vapisi.

Sjewyrjoffiin; hänen suunsa oli puoliavoin. Hetken kuluttua alkoivat hänen kasvonpiirteensä muuttua; ne tulivat kalpeiksi ja voimattomiksi, ne saivat nopeasti avuttoman epätoivon leiman. Hän vaipui kokoon tuolilleen ja levitti toivottomana kätensä.

— Mistä syystä olette tullut tänne? kysäsi Sjewyrjoff yht' äkkiä ja melkein vihaisesti. Ettekö tiedä kuinka täällä kaupungissa nähdään nälkää? Olisitte jäänyt sinne missä olitte.

Jälleen levitti mies kätensä.

— Ei käynyt ... Jouduin mustalle listalle ... Mihin minä silloin olisin päässyt.

— Mistä syystä? uteli Sjewyrjoff mielenkiinnotta.

— Lakko. Minut olivat toverit valinneet komiteaan ... Sillä kertaa ei uskallettu ruveta kiristämään ... nyt, rauhan palattua, uskallettiin ... ja sitte: mene matkaasi!

— Missä työskentelitte?

— Kaivoksissa — seppänä.

— Olitte komitean jäsen.

Mikseivät sitte toverinne silloin astuneet väliin?

Sjewyrjoff lausui tämän ominaisella, anakaralla korotuksella, mutta samaan aikaan kuunteli hän erään viereisessä pöydässä istuvan sällin valeita.

Seppä katseli kummastuneena Sjewyrjoffiin.

— Mitä se olisi auttanut! Olisi vain tuotu kolme komppaniaa sotilaita, asetettu konekiväärit kuntoon .... Valmis!

— Ettekö te olleet edeltäpäin aprikoineet, että niin tulisi käymään?

— Kyllä ... se tahtoo sanoa ... me voitamme vastaisuudessa ... mutta luonnollisesti ... niin ... luonnollisesti ...

— Miksi te lainkaan yhdyitte heidän puuhaansa?

— Se tahtoo sanoa ... Miksikä?

— Toverit valitsivat minut.

— Teidän ei olisi pitänyt hyväksyä heidän vaaliaan, vastamin.

— Minä en ole ollut kotona ni kuuteen kuukauteen ... kentiesi on eukko jo kuollut nälkään.

Hänen tummat kasvonsa vääristyivät.

— Ja jos se on niin, jatkoi hän, ettei ole toivoa saada työtä, niin mitä on muuta jälellä kuin.. sillalta järveen ..

Hän nojasi kyynärpäänsä pöytään ja sulki käsillään takkuisia hiuksiaan.

— Mieletiömyyttä.

— Mitä sitten? Seppä nosti äkkiä päänsä. Kuolla nälkään vai kuinka?

Sjewyroff hymyili rauhallisesti ja häijysti.

— Sanotaan, että kuolema hukuttautumalla on kaikkein kamalin. Nälkään menehtyminen olisi kaiketi kevyempää.

Sepp ätuijotti avoimin silmin, kääntyen kysyvästi Sjevyrjoffiin.

— Ja mitä hyötyä te teette hyppäämällä järveen? .... Yksi nälkäinen vähemmän .. hyvä teille itsellenne.

— Mitä sitte??

— Etsikää työtä, ellette voi tietää mitään parempaa, ehdotti Sjevyrjoff.

Seppä teki epätoivoisen liikkeen.

—Olen etsinyt viimeiset kuusi kuukautta .... En voi mistään saada tointa, kun olen "poliittinen". Makaan yöt vieraskodissa, monta kertaa kuluu, jopa kolme päivää, maistamatta ruuan rahtuakaan .... jos saisin työtä, en kentiesi enää siihen pystyisikään. Toissapäivä... kuljeskelin minä pitkin ja kerjäsin .... niin syvälle minä jo olen vajonnut.

— Mitä sanotte?

— Aivan yksinkertaisesti .. .. kerjäsin .. en mitään muuta .... muuan naishenkilö kulki ohi, pyysin häneltä ....

— Antoiko hän mitään?

— Ei, hän sanoi, ettei hänellä ole pieniä rahoja.

Sjevyrjoff laski kätensä pöydälle ja alkoi rummuttaa sormin.

ohi.

— No voititteko mitään silloisella lakollanne?

— Kyllä, voitimme niinkin, huudahti seppä. Hänen tummien, alakuloisten kasvojensa ilme muuttui silmänräpäyksessä. Hänen silmänsä alkoivat sädehtiä, hän suoristi päänsä ja muinainen innostunut ilmeensä täytti koko hänen riutuneen ulkomuotonsa.

— Meillä oli kaivostyöläisten kanssa tekemistä, saan sanoa. Nuo ihmiset ovat hirveän tylsistyneitä. Mutta eivät myöskään voi olla mitään muuta. Koko päivän maan sisällä, kello viidestä aamulla kello kahdeksaan illalla. Juoksujalkaa kotiin, syövät ja panevat maata. Kello neljä soi pilli, ja jälleen työhön. Likaa, kylmyyttä, vilustumista, alituisia räjähdyksiä .... Meidän kaivoksessa sattui kaksi räjähdystä: ensikerralla kuoli kahdeksantoista, toisella kaksisataa kahdeksankymmentä miestä. Elämä kuin kuritushuoneessa .... Kaivostyöläisillä Siperiassa on tuhannen kertaa paremmin. No niin, he ovat hirvittävän tylsiä ja välinpitämättömiä. Ainoastaan meidän ammattimme miehet — ammattitaitoiset — olivat sivistyneitä ja järjestyneitä. Alussa saimmekin me yksin panna asian vireille. Se ei ollut mikään helppo asia. Vakooja minne vain kääntyi. Pienimmästäkin mitättömyydestä heti insinöörin luo. Ja tämä ei suinkaan katso kättensä läpi.. potku .. poliisi .. loppu!

Agitatsioni oli erikoisen työlästä .... mutta lopuksi saatiin asia vauhtiin.

Seppä hymyili elähtyneesti ja ylpeästi.

Hänestä saattoi nähdä, minkä epäinhimillisen vaivan tämä "liike" oli maksanut hänelle, mitä vaaraa, tuskaa ja hätää hänen oli täytynyt sietää, ennenkuin hän oli saanut nähdä ensimäiset tulokset.

Sjevyrjoff tarkasteli häntä tarkkaavaisesti.

hemmin ....

Seppä teki epätoivoisen liikkeen kädellään ja tuo haltioitunut ilme häikyi vähitellen hänen tummilta, laihoilta kasvoiltaan.

Sata mustaa — "todellisten venäläisten liiton" jäsenet — voittivat alaa, kuten he aina tevät. Syntyi erimielisyyttä. Ja samalla hetkellä, kun hallinto huomasi, että kaikki meni rikki, käytti se tilaisuutta .... ja silloin se puhkesi. Meidän edustajamme poistettiin komiteasta, mustan koplan johtaja ja jäsenet saivat meidän paikkamme. Komitean jäsenet paiskattiin vankilaan, kirjasto otettiin pois ....

— Ja kaikkea tuota olette te rauhallisesti katselleet.

— Me komitean jäsenethän istuimme joka mies vankilassa.

— Minä tarkoitan työläisiä, niitä, joiden vuoksi asia pantiin vireille.

— Niin nähkääs, konekiväärit asetettiin kaivoksien suulle.

100

Jalkaa Lapamatoja

ja enempikin tulee usein Alve-Satsin nautittua.

Arv. Apteekari: Nöyrimmät kiitokset, siitä Lapamato lääkkeestä jonka minä tilaisin, sillä ei lähtenyt varsin 200 jalkaa mutta yli 100 jalkaa varmasti, ja nyt olen n.k. toinen mies. Ne lääkkeet teki tehtävänsä, ja olen sydämellisesti kiitollinen.

piirsi., Kalle Mäki., Augusta, Mont.

ALVE-SATSI, apteekari Lignell'in erityinen keksintö. Kaksinkertainen voima. Tämä lääke tappaa varmasti Lapamadot, Sukkulamadot, ja kaikki vatsassa olevat madot.—Matojen tuntomerkit ovat: Väänteitä rinnan alla, muuttuvaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, eli ruokahalun puute, vatsan täyteläisyys, oksentaminen, tahi taipuminen oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon väheneminen ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa ja sisälmyksessä. Monet kärsivät tätä yleisesti, tuloksena omituisesta ruokajärjestelmästään ja moni, joka on sairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä. Tuskilleen, kärsii madoista vaikka ei niitä olekaan näkynyt tarvetta tehdessä.

—Tämä lapamatolääke on tullut tunnetummaksi ja suositummaksi kuin mikään muu Suomalaisten myymä ja valmistama lapamatolääke Amerikassa.

LIGNELL'IN ALVE SATSI

(kaksinkertainen voima) — Lääke voidaan nauttia lääkkeen makua tuntematta.....Lähetetään postimaksuineen $1.00 hinnalla täydelliset ohjeet mukana.

Osote: P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Lignell'in Suom. Apteeki

Hiiliä.

Kirj. Aku Päiviö.

(Jatkoa.)

Lapset rupesivat ihmetellen katselemaan vuoroin isään ja vuoroin äitiin, niin että leipäpalat unohtuivat avattuun suuhun. Ja vaimo jatkoi, vielä aremmin ja hellemmin:

— Rakas Hannu! Et taida enää nähdä mitään keinoa, mitään mahdollisuutta ... Ja sinua taitaa kovin rasittaa ... Mitähän jos minä lähtisin koettamaan? ...

— Ei! Et sinä lähde, vaan minä ... minä lähden! Olkaa te vaan rauhalliset ja odottaakaa hetkinen — ehkä tunti — ehkä kaksi — ehkä kolmekin, mutta minä tuon leipää ja puita myöskin ...

Ja nopeasti kuin riuhtaisten itsensä syöksyi hän ulos, jossa vasta muisti ikkunan rikkeimen ,mutta näki jo vaimonsa siihen asettelevan jotakin tuketta, samalla nyökäyttäen hänelle päätänsä rohkaisevasti hymyillen. Ei, niissä silmissä oli vielä enemmän, niissä oli niin syvä osanottavaisuuden ja toivon, rukouksen ilme, että Hannu tunsi kaiken kurjuuden ja katkeruuden kin ohella, rintansa täyttävän selittämättömän lämpöisestä, onnena väreilevästä tunteesta.

— Ihmeellistä ,mutisi hän itselleen, kuinka tällaisessa hirveässä olotilassa ihminen tulee saamattomaksi, niin, aivan tolkuttomaksi. Lieneekö sittenkään kaikki niin auttamattoman toivotonta todellisuuden pakosta, eikö vain liene vika minussa? ... Eiköhän sitä voisi korjata, kun koettaisi, ponnistaisi? ...

Näissä ajatuksissa oli hän huomaamattansa risteillyt katuja kovassa vauhdissa. Hänet huomautti vasta vilu, joka värisytti hänen huonosti puettua ruumistansa, sillä tuuli oli kiihtynyt ja käynyt jäätävän kylmäksi, ryöpyttäen kevyttä nuorta lunta kadut täyttävänä tuiskuna.

— Minnekäs minä oiken menen? ...

Hän väistyi seinän suojaan, nojasi olkapäänsä lähimpään nurkkaloveen, työnsi kätensä taskujen pohjaan ja jäi miettimään. Mutta sen sijaan että hänen olisi pitänyt miettiä keinoja ja etsiä mahdollisuuksia, kiersi ajatus aina toivottomuuteen, — tuonne hökkeliin, missä enää oli vaan armosta suojaa, mutta tiedotonta kuinka kauan, viimeisiin puihin, jotka oli pantu uuniin, rikkinäiseen ikkunaan, jota hän tolkuttomuudessaan ei ollut korjannut, mutta johon hänen vaimonsa oli tukkinut resua, lapsiin, jotka järsivät viimeisiä leivänpaloja, Marttaan, jonka kädet olivat tummansiniset ja vaimoon .... sellaiseen vaimoon! ...

— Viimeinen leipä! mutisi hän. Jo kolmannen kerran viimeinen! .... Ensi kerralla oli hän pelastunut niin ja toisella kerralla niin, mutta nyt? ...

Kuusi kuukautta oli hän kierrellyt ympäri kaupunkia ja lähiseutuja maallakin työtä etsien, mutta turhaan, sillä laumottain kierteli toisia hänen laisiansa samoilla teillä, yhtä turhaan ja yhtä toivottomina. Kuusi kuukautta oli hän miettinyt yhtä ainoata asiaa, nimittäin perheensä elämän kysymystä, voimatta sitä ratkaista. Kuusi kuukautta oli hän koettanut sen eteen kaikki keksimänsä kunnialliset keinot, kaikki mitä hänen järkensä oli voinut puristaa, ja ihmeellistä, kuinka vähäisiä siltikin olivat tulokset olleet! Ennen ei hän ollut sitä uskonut, kun oli ollut säännöllistä työtä eikä ollut tuntuvampaa hätää; päinvastoin oli hän ollut varma, että kaikissa tiloissa voipi hänenlaisensa, vielä nuori ja terve mies elämän kohtalonsa ohjata niin ettei kurjuus pääse kynsiänsä iskemään. Nyt oli hän sen kokenut ja masentunut; saanut tunteen voimattomuudestansa torjumaan kurjuutta, johon hän oli sidottu kuin muuriin. Viimeinen hänen hätäkeinonsa oli ollut omituista laatua. Hän oli ryhtynyt kuin työhön ,ahkerasti ja sinnikkäästi, kiertelemään katuja etsien eikö joku olisi jotakin arvokasta pudottanut josta voisi saada „löytäjäisiä". Se oli tietysti ollut turhaa, sillä harvoin rikkaat pudottavat arvoesineitään ja köyhhillä ei ole mistä pudottaisivat. Nyt ei ollut enää nähtävissä mitään keinoa, ei korttakaan, johon olisi toivonsa kiinnittänyt. Olisi sentään vielä ollut yksi, se viimeinen, nimittäin suora kerjuu, mutta se tuntui hänestä niin häpeällisen alentavalta, ettei hän siihen tuntenut voivansa vieläkään ryhtyä, sitäpaitsi olihan sekin ilman erityistä lupaa rangaistuksen alaista ...

— Mitä? Entäpä varastaisin? ... välähti hänen mieleensä, ja nyt vakavana kysymyksenä, eikä vaan sellaisena mahdollisuuden vertailuna kuin ennen joskus. — Olisihan se oikeastaan kerjuuta kunniallisempi ja eiköhän viime lopussa oikeutettukin, sillä „ei hädällä ole lakia". Ja niinköpä eivät sitä muut, monetkin tekisi ilman hätääkin, aivan kunniallisena vieläpä kunnioitettuna ihmisenä, vaikka se tapahtuu jonkin, mikä se milloinkin lienee, pettävässä ja peittävässä varjossa. Vai mitenkä olisi selitettävissä nuo kasaantuvat rikkaudet käsiin jotka eivät niitä misään muodossa synnytä, tuolle hirvittävän suurelle laiskuri ja elostelijalaumalle yhteensä, eritvisesti sen muutamille? Eiköhän ne vaan ylimalkaan kasaannu vieläkin rumemmilla keinoilla kuin varkaudella: petoksella, viekkaalla peitetyllä petoksella ja julkealla lainsuojaamalla petoksella ... Jos minä siis tässä tilassa, perheeni vuoksi, lasteni vuoksi, heitä turvatakseni nälkään kuolemasta varastan, niin teenköpä siinä väärin? Ja jos sitte joudunkin niitä varten varattuun tyrmään, välipä tuolle, onni sekin, ehkäpä sitte paremmin armahtavat noita turvattomiksi jääneitä ...

Ennen oli hän nuo ajatukset torjunut, vaan nyt ne kiersivät joka puolelta eteen ainoana keinona ja vihdoin jäi vain kysymykseksi se, miten varastaa, miten se kävisi laatuun. *Miten?* Siinä olikin enemmän kuin ratkaistavaa ...

Mutta vielä kerran jätti hän sen ajatuksen, sillä hänen mieleensä johtui roskakasat, joihin paremmassa asemassa olevat ihmiset heittivät kaikenlaiset jätteensä, voisihan niitä hämärissä kenenkään huomaamatta penkoa ja mahdollisesti löytää jotakin kunnollista ...

— — — — — — — — — — — — — — —

Illan jo pimettyä asteli Hannu asuntoansa kohden, hitain askelin, pää rintaan painuneena, puunkappaleita kainalossa. Kuta lähemmäksi „kotia" hän tuli, sitä hitaammiksi ja epävarmemmeksi kävivät askeleet. Ikkunan kohdalla hän pysähtyi vapisi ja kuunteli...

— Nyt ne siellä hiljaa odottavat, että isä tuo ruokaa ja puita! Ne ovat jännitettyjä siinä odotuksessaan, mutta varmoja, sillä varmastihan minä lupasin! Jos eivät jo liene vilusta jähmettyneet? ...

Hän hiipi oven edustalle, hiljaa kuin varas.

— Ei! Minä en voi mennä sisään, minä heitän kolahutan nämä puut oven edustalle, josta vaimoni ne tulee ottamaan, ja juoksen takaisin ,sillä minun täytyy heille viedä myöskin ruokaa! ...

Ja niin hän teki. Rinnassaan hakkasi kuin vasaroilla kun hän jälleen kadulla pysähtyi.

— Sanotaan, että „kun on hätä sulla suurin, avun antaapi jumala". Nyt on minulla hätä. Sinä jumala, jos olet olemassa, tiedät sen — tai jos et vielä tiedä, niin katso minun sydämeeni ja katso minun rakkaimpieni sydämeen! Katso, ja ojenna kätesi, minä käyskentelen ja annan sinun ohjata itseäni! ...

Ja hän käyskenteli ilman määrää, mutta tuloksetta, edessä ja ympärillä oli aina samaa. Hän kulki täysinäisten ikkunain, ruokatavaroilla lastattujen näytepöytien ja ruan hajua tuoksuavien ravintolain ohi, mutta hänelle ei niistä ollut mitään hyötyä, päinvastoin yhä kovemmin vatsassa ellosteli ja rinnassa viilehteli.

— Jumalani, sinähän lupaat auttaa ja vakuutat voivasi sen tehdä, tee nyt ihme! Pane nyt tuolta hanhi lentämään vaimoni pataan ja tuolta leipä vierimään lasteni syliin! — Ei niinkään, näytä vaan joku yksinkertainen mahdollisuus, jonka avulla minä tulen pelastetuksi! ...

Mutta jumala ei kuullut. Hetken perästä huomasi hän taas olevansa paluutiellä — tyhjin käsin .

— Ei, se ei saa tapahtua! virkahti hän ääneensä ja hampaat jarskahtivat toisiansa vasten.

(Jatk.)

Seppä istui hetken vaiti, kuumeentapaisia varjoja liukui hänen kasvoillaan.

— Ja jumala tietäköön, mitä kaikkea nuo ihmiset ovat harjoittaneet! He ovat käyttäneet nagaikkaa, joukkoammuntaa, tehneet väkivaltaa naisille ... Huonoimmin kävi komitean jäsenten. Minä selviydyin kohtalaisesti, minut vangittiin ensimäisenä, toiset saivat tietää pal jon pahempaa. Kirjastonhoitaja kiinnitettiin kasakansatulaan ja ajettiin täydessä nelistyksessä kaupunkiin kädet sidottuina selälle, ja tuo raukka kaatui monta kertaa kumoon lokaan ja laahattiin pitkin maata .... Ja heti kintereillä ratsasti toinen kasakka tuikkien häntä keihäällä joka kerta kun hän kaatui! Nuo shakaalit!.. Monet, jotka sen näkivät, itkivät.

— Ash .... itkivät! toisti Sjevyrjoff ja hänen äänensä värisi sovittamattomasta ja hurjasta ylenkatseesta. Mutta hänen kasvonsa säilyttivät entisen jäykkyytensä ja rauhallisuutensa, vain sormet rummuttivat yhä taajemmassa tahdissa pöydänlevyä vasten.

Seppä oli ilman epäilystä ymmärtänyt hänet, sillä hänen silmänsä salamoivat.

— Niin, itkivät .... he itkivät .... ja he tulevat itkemään vielä paljon enemmän.. Niissä kyynelissä on verta, veli.

Ja hän kohotti kätensä ilmaan ja uhkasi mustalla sormella. Hänen kasvonsa vapisivat kuin kuumeessa, kuin olisi hänen sielunsa laajentunut synkässä hurmiotilassa.

Sjevyrjoff hymyili kylmästi.

— Te ette arvioi heidän verikyyneleitään kylliksi korkealle, sanoi hän ylenkatseella.

— Korkealle tai ei korkealle. Kosto ei jää tulematta! vastasi seppä horjumattomalla, melkein mielettömällä vakuutuksella.

— Voi kuitenkin sattua, ettei se tule. Ja milloin? Mitä? Sittekö, kun te olette kuolleet nälkään?

Seppä tuijotti kauhistuneena häneen. Hurja kamppailu ilmeni tummissa, nälkiintyneissä kasvoissa ja hehkuvissa, hurjissa silmissä. Runsaan tuokion tuijottivat he toisiaan silmiin. Sjevyrjoff ei hämmentynyt. Seppä loi äkkiä katseensa maahan, hänen kookas vartalonsa vaipui läjään ja nojaten päätään käsiinsä, vastasi hän itsepäisesti:

— Mutta jo se on totta .. niin mitä arvoa on silloin minun elämälläni verrattuna ....

— Ei mitään arvoa, keskeytti Sjevyrjoff raa'asti ja nousi ylös.

Seppä kohotti katseensa, ikäänkuin hän olisi mielinyt sanoa jotakin, mutta antoi sen jälleen vaipua.

— Ähää, hän on saanut karhun kanssaan painisille! huusi joku viereisestä sivupöydästä, nauraen humaltuneen vähämielisellä tavalla.

Sjevyrjoff seisoi hetken vaiti ja mietti. Hänen huulensa liikkuivat, mutta hän ei sanonut mitään; hänen sunusa vääntyi omituiseen hymyyn, ja hän liukui pystyin päin uolskäytävälle. Mutta seppä ei ollut kohottanut katsettaan.

Kertomus

Työwäen-Opistoyhtiön omaisuus lu-

ty ja minkälaisen kulutuksen alaisena se laatuunsa nähden on ollut. Viime vuoden ajalla hankittu kalusto on otettu osto hinnasta, joten sen osalle tulee poistoa 5 pros., mikä lopullisesti on vähennetty kaikesta irtaimistosta. Vuode- ja liinavaatteisiin nähden on käytetty vieläkin alhaisempaa hinnoittelua, se kun kuluu suhteellisesti paljon nopeammin kuin muu asuntokalusto. Perin alhaiseksi ei tätäkään osaa omaisuutta ole tahdottu arwioida sentähden, että sitä on joka vuosi parannettava ja käyttökuntoon häviääpi itsestään. Keittiökalustoon nähden on noudatettu sama menettelyä kuin asuntokalustonkin arvioimisessa. Kuitenkin on tehty poikkeus porsliini astioihin nähden, ottamalla ne luetteloon osto hinnasta, ensinnäkin sentähden, että sanottu kalusto on viime vuoden ajalla kokonaan uudistettu, sekä myöskin siksi, että tämä kalusto on täysiarvoista niinkauan kun se on käyttökuntoista ja häviää itsestään. Kaikkeen muuhun irtaimistoon nähden on noudatettu samaa menettelytapaa ja lopullisesti on vähennetty kaikesta irtaimistosta 5 pros. Syynä siihen, että irtaimistotilin tappio on pienempi kuin tehdyt poistot, on edellisen luettelon virheellisyys, sillä osa kalustoa oli siitä kokonaan pois ja hinnoittelu niinikään toimitettu hätäisesti.

Kirjastossa olevat kirjat on arvioitu osto hinnasta, lisäämällä kuletuskulut sekä kansitus kustannukset niihin kirjoihin, jotka jälkeenpäin on sidottu. Sellaisiin kirjoihin nähden, joissa useampia kirjasia on sidottu samoihin kansiin, on noudatettu mahdollisimman kohtuullista hinnoittelua ja monessa tapauksessa ovat ne jääneet paljon alle ostohinnan. Poistoa ei kirjastosta ole tehty. Syynä siihen, että kirjastotilin tilinpäätöksessä osoittaa voittoa johtuu siitä, että kirjastoon vuoden ajalla on saatu lahjoituksia, joita ei ole kuljetettu tilikirjojen kautta.

Kaikki tavaravarastot ovat otettu luetteloon sisäänostohinnasta ja osalta allekin ostohinnan. Kirjakaupan voittoa arvostellaessa on otettava huomioon, että viime vuodelta nyt päättyneelle vuodelle siirtynyt varasto oli otettu inventaarioon myyntihinnasta ja näin ollen viety edellisen vuoden voitoksi.

Kirjeenvaihtokoulun tila on arvioitu seuraavasti: Suurinta summaa vastaavan puolella edustaa painetut läksyt, jotka on arvioitu kustannushinnasta. Kustannushintaa laskiessa on otettu huomioon läksyjen laadinnasta maksetut palkat, painokustannukset, sekä osa kirjeenvaihtokoulun vuokra y.m. kustannuksista, ja täten etsityn perushinnan mukaan arvioitu jälellä oleva varasto. Saatavat on otettu tilikirjoista ja ovat ne osastojen takaamilta asiamiehiltä. Vastattavan puolella on ennakolta perityt opetusmaksut otettu tilikirjojen mukaan, sekä vähennetty keskimääräisen arvion mukaan se osa, jota ei tarvitse vastata, joka on myönnetty oppiasmaksuja vastaanottaissa alennuksina oppilaille. Toista erää vastattavan puolella edustaa keskeneräinen työ eli lähetettyjen läksyjen korjaaminen oppilaille. Tämä työ niinikään on arvioitu suoritetun työn perusteella, ottamalla huomioon sen työn osalle kuuluvat kustannukset.

Tilisaatavat ovat otettu inventarioon luettelon mukaan, joka on tarkastettu ja ollut yhtäpitävä henkilötilien saldojen kanssa. Tilisaatavista on kuitenkin poistettu jo edelliseen inventaarioon epävarmoina merkityt Vallankumous IV:n saatavat, joiden periminen on osoittautunut mahdottomaksi sen tähden, että niitä on lähetetty ilman tilausta asiamiehille ja osastoille, eikä niiden perimisestä ole huolehdittu ajallaan. Kaikki muut inventaariossa esiintyvät summat on verrattu asianomaisten tilien kanssa yhtäpitäviksi.

John G. Helin H. Tenhunen
Inventarion tekijät.

TYÖVÄEN-OPISTON PÄÄTÖSTASAUS TOUKOK. 15 P:NÄ 1913.

	Kokonaistasaus.		Tilijäännökset.		Voitto ja Tappiotili.		Vastaava ja Vastattawa	
	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit
Kassatili	29153.42	28817.82	335.60				335.60	
Osakepääomatili		20012.00		20012.00				20012.00
K. V. koulutili	2601.98	3423.75		821.77		300.47	1264.90	1786.20
Oppilastili	13412.02	13412.02						
Lainatili	2385.00	9990.00		7605.00				7605.00
Henkilötili	6528.36	7444.41		916.05	141.50		504.62	1562.17
Kirjakauppatili	1749.58	1498.74	250.84			226.81	477.65	
Kiinteimistö lainatili	1178.33	10078.33		8900.00				8900.00
Kiinteimistötili	34331.74		34331.74		1345.59		32986.15	
Arvopaperitili	20.00		20.00				20.00	
Kalustotili	4627.79	125.00	4502.79		163.21		4339.58	
Kirjastotili	1335.45	466.22	869.23			80.47	1392.50	433.80
Sekalaistili	102.48	52.77	49.71			49.71		
Kustannustili	898.78	1202.94		303.26		490.85	187.59	
Korkotili	1455.55	473.13	982.40		665.41		775.00	458.01
Ruokailutili	7500.51	8112.24		611.73		768.88	157.15	
Asuntotili	2371.72	2061.77	309.95		309.95			
Opetustili	3387.63	3128.24	259.39		259.39			
Lahjoitustili		101.85		101.85		101.85		
Kulunkitili	1002.97	97.01	905.96		833.21		72.75	
Palkkatili	917.50		917.50		917.50			
Työväen-Opistotili	316.30	4794.75		4478.45		2767.14		1771.31
Talletustili	3015.00	3060.00	15.00				15.00	
	118292.11	118292.11	43750.11	43750.11	4685.47	4685.47	42528.49	42528.49

Toukokuun 23 päivä 1913.

O. LAHTINEN, Taloudenhoitaja.

Lähempi katsaus T.-Opiston tileihin, Tilintarkastajain lausunto ja ote kassatilistä, viimeisen kolmen ja puolen kuun ajalta, tulevat tuonnempana julkaistavaksi.

Suomen uutisia

EDUSKUNNAN ADRESSI PAPERIKORIIN.

Äsken käsiteltiin ministerineuvostossa Suomen eduskunnan alamaista adressia poliittisesta asemasta maassa. Ministerineuvosto hyväksyi kenraalikuvernöörin mielipiteen, jonka mukaan adressi on jätettävä huomioon ottamatta sekä päätti jättää sen hallitsijalle esittelemättä.

PUOLUELEHDET.

"Työmiehen" maaseutuosaston toimittajaksi on valittu kirjailija V. Viitanen Helsingistä. "Kansan Tahdon" toimitussihteeriksi on valittu ylioppilas Väinö Takala.

PAINOKANNISTEN KIRJALLISUUSVAINO.

Painokannisten toimesta nostettu takavarikkojuttu Matti Vuolukan ja kumpp. kustannuksella ilmestyneestä, Ilmari Kiannon kirjoittamasta kirjasesta "Vapaauskoisen psalttari", oli Tampereen raastuvanoikeuden käsiteltävänä. Yleinen syyttäjä tuomari Aspelund ilmoitti saaneensa 1 päivä maaliskuuta päivätyn kuvernöörin kirjelmän, jossa kirjanen määrättiin takavarikoitavaksi.

Ilmari Kiannon edustaja, toimittaja E. S. Kristianson väitti, ettei kirjassa ole mitään jumalan pilkkaa, kuten viranomaiset väittävät, vaan on se kirjoitettu vilpittömässä tarkoituksessa ja harrastaen uskonnon kehittymistä. Asiaa ei myös ole pilkallisesti käsitelty.

Matti Vuolukka sanoi lukeneensa kirjan ja käsikirjoituk-

VENÄLÄISTEN LINNOITUSSÄÄNTÖJEN ULOTTAMINEN SUOMEEN.

Pietarissa on julaistu "kaikkein korkeimmasti" vahvistettu ministerineuvoston päätös 28 päivältä syyskuuta 1911 "kaikkein korkeimmasti" vahvistetun linnoitettujen paikkojen hallintoja koskevan asetuksen 72 artiklan määräysten ulottamisesta Suomessa sijaitsevia linnoituksia koskevaksi.Tämän artiklan mukaan tulee asianomaisten virastojen ja viranomaisten käsitellä kaikkia sellaisia asiapapereita, jotka koskevat kiinteimistöomaisuuden hallintoa ja kauppaoikeutta linnoitusalueiden sisäpuolella, lukuunottamatta ainoastaan lyhytaikaisten kaupunkikiinteimistöjen vuokraamista ja perinnöksi saadun kiinteimistön haltuun ottamista. Linnoitusalue on määriteltävä siten, että sitä tulee rajoittamaan linnoituksen linja ja kehä, jonka säde on 7 virstaa pitkä tullilinjasta lukien. Mainitun säännöksen alle ei alisteta sellaisia alueita, joilla sijaitsee kaupungin rakennuksia, huomioon ottaen, että alueen rajat vahvistaa sotaministeri yhdessä kenraalikuvernöörin kanssa.

UUSI SOTARETKI.

Venäjän työväenlehti nykyisestä ryssäläissorrosta.

Tällä otsakkeella kirjottaa pietarilainen sosialidemokraattinen "Prawda" lehti Venäjän virkavallan kuristushankkeista Suomea vastaan seuraavaa:

Oikeusministeri, herra Sht-

rustuslakia noudatettaisiin ja että Suomi nauttisi sille taattua itsenäisyyttä ..

Tämä lakiehdotus ei ole ensimäinen haaste, joka on heitetty Suomelle. Jo nekin tunnetut lakiehdotukset, jotka kolmas duuma v. 1910 hyväksyi, yrittävät riistää Suomelta itsenäisyyden seuraavissa asioissa, kuten esim. budjetti,koulut, koukset, painoasiat, asevelvollisuus, kieli, kulkuvälineet, posti, sähkölennätin, rahat, tulli- ja rautatietariffit j.n.e.

Silloinkaan eivät huomatut taantumuksen edustajat salanneet että kysymyksessä on selvä perushin loukkaus. Valtakunnan neuvoston valiokunnassa lausui herra Deutrich suoraan: "valtiollisia kysymyksiä ei ratkaista aina oikeudenpohjalla. Lakiehdotuksen(Suomea koskevan) ovat määränneet valtakunnallisten (?) etujen käsitykset ja siksi ei siihen voi sovittaa hienoja juridisia normeja." Itse P .A. Stolypin julisti duuman puhujalavalta, että Suomen juridiset oikeudet ovat "täysin kumoamattomia, täysin riidattomia", mutta "eihän saa tarttua niiden historiallisten toimimiesten sanoihin, jotka ovat jo aikoja sitten haudassa." Näiden sanojen merkitys on selvä.

On kulunut 3 vuotta. Suomea vastaan tähdätyt lakiehdotukset oli helppo saada läpi kolmannessa tilanomistajain duumassa, mutta ei ole niinkään helppoa toteuttaa niitä elämässä. Mutta tämä ei suinkaan vähennä taantumuksellisten ruokahalua.

Kun hommattiin vuoden 1910 lakeja, niin kirjotti ruhtinas Meshtsherskij seuraavat hävyttömät sanat:

— Mitä te puhutte hallituksen toimenpiteistä Suomea vastaan — sehän on vain limonadia,

ko nytkin Maklakovit ja Miljukovit ponnistelemaan niin, että "voisi tuhota Suomen perustuslain perustuslaillisella tavalla", kuten lausui kadettien puheiden johdosta 3 duumassa eräs sosialidemokraattisen ryhmän puhuja.

Joka tapauksessa Suomen autonomian luotettavina puolustajina tulevat esiintymään Venäjä ntyöväenluokka ja koko todellinen Venäjän demokratia.

KAAMEA MERIONNETTOMUUS.

Viime huhtik. 31 päivän yönä tapahtui Viron rannalla kaamea merionnettomuus, josta nyt vasta on saapunut tietoja. Mainittuna yönä purjehti Haapasaaresta kotoisin oleva jahti "Leo" 2 miehen kulettamana tyhjänä Viroon. Yö oli aivan tyyni ja kuljettiin puolin purjein, mutta silloin nousi äkkiä ankara tuulenpuuska, joka painoi aluksen kyljelleen. Toinen miehistä 50-vuotias K. Laajanti juoksi silloin kokkapurjetta hoitamaan, mutta joutui kovassa tuulessa mereen. Samassa silmänräpäyksessä painoi tuuli jahdin kumoon, jolloin toinenkin joutui mereen jahdin alle, jolloin kuitenkin ruumaan virtaava vesi veti hänet mukanaan sinne. Alus pysyi veden pinnalla ja mies oli suljettuna pimeään ruumaan, jossa oli noin 2 jalkaa vettä. Hän koetti aluksi kolkutella pohjaan ja huudella toveriaan toivoen tämän pelastuneen aluksen pohjalle. Mitään vastausta ei kuitenkaan kuulunut. Nyt alkoivat kamalat hetket miehelle,joka oli kuin elävänä haudattu. 13 tunnin oleskelun jälkeen kumollaan olevan aluksen ruumassa hän päätti joko pelastua tai hukkua. Hän sukelsi nyt ruuman aukosta mereen ja on-

6 vuotta kuritushuoneessa, eli kun tähän yhdistetään hänellä vielä kärsimättä oleva v. 1907 ryöstöstä ja taposta tuomitusta rangaistuksesta 4 v. 1 kk. 1 p. pidettäväksi kerta kaikkiaan 9 vuotta kuritushuoneessa sekä menettämään kansalaisluottamuksensa 15 vuodeksi. Samalla velvoitettiin Tschocke Kakolan isäntävartialle O. S. Railolle, jota hän oli lyönyt taltalla kaulaan, suorittamaan sairaudesta johtuvat menot 601 markalla 70 pennillä. Päätös alistettiin hovioikeuden tutkittavaksi.

VENÄLÄINEN SUOJELUSOSASTO TAAS TOIMESSA HELSINGISSÄ.

Leipuri Ivan Mitjejeffin vangitseminen, josta ennemmin kerroimme, tapahtui Venäjän suojelusosaston pyynnöstä ja Uudenmaanläänin kuvernöörin käskystä.

Kuulustelussa on Mitjejeff ilmottanut ,ettei hän ole tehnyt mitään rikosta ja että vangitsemismääräys on nähtävästi aiheutunut nimenvaihdoksesta tahi muusta erehdyksestä. — Ei hän myös koskaan ole ollut missään tekemisessä polisin kanssa. Mitjejeff on naimisissa suomalaisen kanssa.

Myöhemmin passitettiin Mitjejeff lääninvankilaan, vietäväksi Venäjälle "sitten kun lähempi selvitys hänen vangitsemisensa syystä on saatu." Poliisi ei anna asiasta mitään tietoja.

SURKEA ONNETOMUUS KASKISISSA.

Viisi miestä hukkunut.

Eräänä yönä v. k. alkupuolella hukkui Kaskisten satamassa 5 hinaajalaiva Räfsö 2:sen miestä. Laivan miehistöstä oli 6 henkeä lähtenyt kaupungille illalla jâ 12 aikaan yöllä lähteneet veneellä humalaisina pyrkimään takaisin laivalleen. Matkalla kuitenkin vene kaatui. Veden varaan joutuneet koettivat uimalla pelastautua, mutta ainoastaan yksi jaksoi rannalle asti. Toiset 5 hukkuivat.

Hukkuneet ovat koneenkäyttäjä Aimo Rothsten, kotoisin Porista, työnjohtaja Karl Heininen Luvialta, työmiehet Alfred Jansson ja Arno Rosenberg Reposaarelta ja N. Hernesanta Porin maaseurakunnan Kahaluodolta.

Hukkuneista oli Rosenberg naimaton, mutta muut kaikki perheellisiä miehiä. Hernesanta oli viime kesänä Kahaluodon edustalla hukkuneen Olga Hernesannan isä. Siinä onnettomuudessa hukkui samalla tavalla veneen kaatuessa 9 nuorta tyttöä.

100 TYÖLÄISTÄ NÄLKÄTAIPALEELLE.

Äskettäin annettiin tili noin 100:lle työläiselle Enson tehtaalla, sekä samalla ilmotettiin, että he ovat heti vapaat tehtaan palveluksesta.

Näin laittomalla tavalla irtisanotuista työläisistä kuuluu vähän eri aloilla työskenteleviin ja useat heistä ovat tehtaan vanhoja raatajia, joukossa noin 18 vuotta palvelleita.

Mitään erikoisempaa syytä, minkä perusteella irtisanominen on tapahtunut, ei ole ilmotettu.

on kalenterin mukaan 439 jäsentä, joista 383 oikeauskoista, 21 katolilaista, 13 luterilaista, 7 muhamettilaista, 4 nestorjalaista, 4 juutalaista j.n.e. Kansallisuutensa puolesta on duumassa 366 venäläistä, 18 puolalaista, 9 saksalaista ja vähävenäläistä, 5 liettualaista ja tatarilaista, 4 isovenäläistä ja armenialaista, 3 juutalaista ja moldvalaista, 2 kreikkalaista, virolaista, lättiläistä ja grusialaista, 1 ruotsalainen. 217 edusmiestä on saanut korkeakoulusivistyksen, 118 keskikoulusivistyksen, 75 edusmiestä on käynyt kansakoulun ja 29 nauttinut opetusta kotona. Duumassa on 218 aatelismiestä, 160 ent. virkamiestä, 77 talonpoikaa, 45 pappia, 15 kasakkaa. 24 edusmiehellä on hoviarvo. Maanomistajia on 249, talonomistajia 82, asianajajia 35 ja lääkäreiä 9. Vanhin edustaja on ruotsalainen Winbèrg, joka on syntynyt v. 1836.

TEHTAILIJAIN KERTOMUS LAKOISTA.

Äskettäin ilmestyneessä Venäjän tehtailijaseuran kertomuksessa v:lta 1912 osotetaan, että työväenkysymys oli mainittuna vuonna käynyt hyvin polttavaksi ja vaatinut seuralta suuria voimainponnistuksia.

Lakkojen lukumäärä ja suuruus sai sinä vuonna sellaisen laajuuden, ettei moista ole nähty 1905—6 vuosien levottomien aikojen jälkeen.

Lakkoaalto sai ikäänkuin alkunsa Englannin suuresta hiilikaivoslakosta viime vuoden maaliskuussa. Huhtikuulla jo puhkesi Venäjällä useissa tehtaissa taloudellisia lakkoja. Ljenan tapahtumat aiheuttivat tavattoman suuria mielenosotuslakkoja, samoin Vappu. Siemens ja Halsken tehtaalla kesti lakko 2½ kuukautta. Lyhempiä lakkoja tapahtui alinomaa, milloin taloudellisista syistä, milloin mielenosotukseksi sakotusten ja eroitusten johdosta.

Heinäkuussa lakkoliike hiukan tyyntyi, elo- ja syyskuussa tapahtui muutamia yksityisiä puuskauksia, mutta lokakuussa jo saivat lakot taas yleisten mielenosotuslakkojen luonteen. Osotettiin tyytymättömyyttä duumavaalien ja Sevastopolin matruusien tuomitsemisen johdosta.

Marraskuussa saivat lakot taas taloudellisen luonteen. Valtakunnanduuman avajaiset aiheuttivat uudestaan mielenosotuksellisia lakkoja, joita kesti vuoden loppuun.

Viime vuoden lakkojen erikoisuutena on niiden yhdenjaksoisuus ja työläisjoukkojen yksimielinen osanotto niihin. Kertomuksen laatijat ovat sitä mieltä, että työväki on epäilemättä järjestynyt ja että sitä ohjataan jostakin keskustasta.

HUOMATKAA!
Värssypaperia
on saatavana

lokaan ja laahattiin pitkin maata .... Ja heti kintereillä ratsasti toinen kasakka tuikkien häntä keihäällä joka kerta kun hän kaatui! Nuo shakaalit!.. Monet, jotka sen näkivät, itkivät.

— Ash .... itkivät! toisti Sjevyrjoff ja hänen äänensä värisi sovittamattomasta ja hurjasta ylenkatseesta. Mutta hänen kasvonsa säilyttivät entisen jäykkyytensä ja rauhallisuutensa, vain sormet rummuttivat yhä taajemmassa tahdissa pöydänlevyä vasten.

Seppä oli ilman epäilystä ymmärtänyt hänet, sillä hänen silmänsä salamoivat.

— Niin, itkivät .... he itkivät .... ja he tulevat itkemään vielä paljon enemmän.. Niissä kyynelissä on verta, veli.

Ja hän kohotti kätensä ilmaan ja uhkasi mustalla sormella. Hänen kasvonsa vapisivat kuin kuumeessa, kuin olisi hänen sielunsa laajentunut syakässä hurmiotilassa.

Sjevyrjoff hymyili kylmästi.

— Te ette arvioi heidän verikyyneleitään kylliksi korkealle, sanoi hän ylenkatseella.

— Korkealle tai ei korkealle. Kosto ei jää tulematta! vastasi seppä horjumattomalla, melkein mielettömällä vakuutuksella.

— Voi kuitenkin sattua, ettei se tule. Ja milloin? Mitä? Sittekö, kun te olette kuolleet nälkään?

Seppä tuijotti kauhistuneena häneen. Hurja kamppailu ilmeni tummissa, nälkiintyneissä kasvoissa ja hehkuvissa, hurjissa silmissä. Runsaan tuokion tuijottivat he toisiaan silmiin. Sjevyrjoff ei hämmentynyt. Seppä loi äkkiä katseensa maahan, hänen kookas vartalonsa vaipui läjään ja nojaten päätään käsiinsä, vastasi hän itsepäisesti:

— Mutta jo se on totta .. niin mitä arvoa on silloin minun elämälläni verrattuna ....

— Ei mitään arvoa, keskeytti Sjevyrjoff raa'asti ja nousi ylös.

Seppä kohotti katseensa, ikäänkuin hän olisi mielinyt sanoa jotakin, mutta antoi sen jälleen vaipua.

— Ähää, hän on saanut karhun kanssaan painisille! huusi joku viereisestä sivupöydästä, nauraen humaltuneen vähämielisellä tavalla.

Sjevyrjoff seisoi hetken vaiti ja mietti. Hänen huulensa liikkuivat, mutta hän ei sanonut mitään; hänen sunusa vääntyi omituiseen hymyyn, ja hän liukui pystyin päin uolskäytävälle. Mutta seppä ei ollut kohottanut katsettaan.

Kertomus

Työwäen-Opistoyhtiön omaisuus luettelon laadinnasta ja arwioimisesta toukok. 15 p:nä 1913.

Kiinteätä omaisuutta arvioidessa on yhtiön omistamat tontit otettu arvioon edellisen inventaarion mukaan ilman muutoksia. Rakennuksia arvioidessa on otettu lukuun vuoden ajalla tehdyt, rakennusten arvoa lisäävät uudistukset, sekä lopullisesti poistettu 5 pros. vanhentumisen varalle. Yhdellä kertaa vähennettynä tämä poisto kylläkin tuottaa tuntuvan tappion edelliseen tiliasemaan verraten. Mutta katsoen siihen ettei edellisinä vuosina ole tehty poistoja ollenkaan, on se tällä kertaa asiallinen ja välttämätön, eikä ollenkaan huononna yhtiön tilaa. Etenkin, kun tällä kertaa joka suhteessa on lainattu mahdollisimman suuri huomio yhtiön tiliaseman perinpohjaiselle tarkkuudelle.

Irtaimiston arvioimisessa on käytetty seuraavaa menettely tapaa: Vanhimmasta asunto kalustosta on luetteloa laatiessa vähennetty poistoina keskimäärin 15 pros. Arvioiminen on tehty sen mukaan miten kauvan kutakin kalustoa on käytet-

kuntoista ja haviaa itsestaan. Kaik-' kirjojen kautta. 'mukaan se osa, jota ei tarvitse vas- Inventarion tekijät.

TYÖVÄEN-OPISTON PÄÄTÖSTASAUS TOUKOK. 15 P:NÄ 1913.

	Kokonaistasaus.		Tilijäännökset.		Voitto ja Tappiotili.		Vastaava ja Vastattawa	
	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit
Kassatili	29153.42	28817.82	335.60				335.60	
Osakepääomatili		20012.00		20012.00				20012.00
K. V. koulutili	2601.98	3423.75		821.77		300.47	1264.90	1786.20
Oppilastili	13412.02	13412.02						
Lainatili	2385.00	9990.00		7605.00				7605.00
Henkilötili	6528.36	7444.41		916.05	141.50		504.62	1562.17
Kirjakauppatili	1749.58	1498.74	256.84			226.81	477.65	
Kiinteimistö lainatili	1178.33	10078.33		8900.00				8900.00
Kiinteimistötili	34331.74		34331.74		1345.59		32986.15	
Arvopaperitili	20.00		20.00				20.00	
Kalustotili	4627.79	125.00	4502.79		163.21		4339.58	
Kirjastotili	1335.45	466.22	869.23			80.47	1392.50	433.80
Sekalaistili	102.48	52.77	49.71			49.71		
Kustannustili	898.78	1202.94		303.26		490.85	187.59	
Korkotili	1455.55	473.13	982.10		665.41		775.00	458.01
Ruokailutili	7500.51	8112.24		611.73		768.88	157.15	
Asuntotili	2371.72	2061.77	309.95		309.95			
Opetustili	3387.63	3128.24	259.39		259.39			
Lahjoitustili		101.85		101.85		101.85		
Kulunkitili	1002.97	97.01	905.96		833.21		72.75	
Palkkatili	917.50		917.50		917.50			
Työväen-Opistotili	316.30	4794.75		4478.45		2707.14		1771.31
Talletustili	3015.00	3000.00	15.00				15.00	
	118292.11	118292.11	43750.11	43750.11	4685.47	4685.47	42528.49	42528.49

Toukokuun 23 päivä 1913.

O. LAHTINEN, Taloudenhoitaja.

Lähempi katsaus T.-Opiston tileihin, Tilintarkastajain lausunto ja ote kassatiliistä, viimeisen kolmen ja puolen kuun ajalta, tulevat tuonnempana julkaistavaksi.

Suomen uutisia

EDUSKUNNAN ADRESSI PAPERIKORIIN.

Äsken käsiteltiin ministerineuvostossa Suomen eduskunnan alamaista adressia poliittisesta asemasta maassa. Ministerineuvosto hyväksyi kenraalikuvernöörin mielipiteen, jonka mukaan adressi on jätettävä huomioon ottamatta sekä päätti jättää sen hallitsijalle esittelemättä.

PUOLUELEHDET.

"Työmiehen" maaseutuosaston toimittajaksi on valittu kirjaltaja V. Viitanen Helsingistä. "Kansan Tahdon" toimitussihteeriksi on valittu ylioppilas Väinö Takala.

PAINOKANNISTEN KIRJALLISUUSVAINO.

Painokannisten toimesta nostettu takavarikkojuttu Matti Vuolukan ja kumpp. kustannuksella ilmestyneestä, Ilmari Kiannon kirjoittamasta kirjasesta "Vapaauskoisen psalttari", oli Tampereen raastuvanoikeuden käsiteltävänä. Yleinen syyttäjä tuomari Aspelund ilmoitti saaneensa 1 päivä maaliskuuta päivätyn kuvernöörin kirjelmän, jossa kirjanen määrättiin takavarikoitavaksi.

Ilmari Kiannon edustaja, toimittaja E. S. Kristianson väitti, ettei kirjassa ole mitään jumalan pilkkaa, kuten viranomaiset väittävät, vaan on se kirjoitettu vilpittömässä tarkoituksessa ja harrastaen uskonnon kehittymistä. Asiaa ei myös ole pilkallisesti käsitelty.

Matti Vuolukka sanoi lukeneensa kirjan jo käsikirjoituksena ja huomanneensa sen kirjoitetuksi vakavasti ja arvokkaasti ja ettei siinä mitään väitettyä jumalanpilkkaa ole.

Oikeus katsoi, ettei ole todistettu kirjan sisältäneen jumalanpilkkaa, jonka vuoksi takavarikko kumottiin ja viranomaiset velvoitettiin antamaan takavarikoidut kirjat takaisin.

UUSIA VIRKANYRKKEJÄ.

Senaattoriksi ja senaatin talousosaston varapuheenjohtajaksi on nimitetty kenraalikuvernöörin kanslian päällikkö, "todellinen valtioneuvos", kamariherra M. Brovitnov.

Kuopion läänin kuvernööriksi on nimitetty eversti Arthur Spåre. .. ..

VENÄLÄISTEN LINNOITUSSÄÄNTÖJEN ULOTTAMINEN SUOMEEN.

Pietarissa on julaistu "kaikkein korkeimmasti" vahvistettu ministerineuvoston päätös 28 päivältä syyskuuta 1911 "kaikkein korkeimmasti" vahvistetun linnoitettujen paikkojen hallintoja koskevan asetuksen 72 artiklan määräysten ulottamisesta Suomessa sijaitsevia linnoituksia koskevaksi.Tämän artiklan mukaan tulee asianomaisten virastojen ja viranomaisten käsitellä kaikkia sellaisia asiapapereita, jotka koskevat kiinteimistöomaisuuden hallintoa ja kauppaoikeutta linnoitusalueiden sisäpuolella, lukuunottamatta ainoastaan lyhytaikaisten kaupunkikiinteimistöjen vuokraamista ja perinnöksi saadun kiinteimistön haltuun ottamista. Linnoitusalue on määriteltävä siten, että sitä tulee rajoittamaan linnoituksen linja ja kehä, jonka säde on 7 virstaa pitkä tullilinjasta lukien. Mainitun säännöksen alle ei alisteta sellaisia alueita, joilla sijaitsee kaupungin rakennuksia, huomioon ottaen, että alueen rajat vahvistaa sotaministeri yhdessä kenraalikuvernöörin kanssa.

UUSI SOTARETKI.

Venäjän työväenlehti nykyisestä ryssäläissorrosta.

Tällä otsakkeella kirjoittaa pietarilainen sosialidemokraattinen "Prawda" lehti Venäjän virkavallan kuristushankkeista Suomea vastaan seuraavaa:

Oikeusministeri, herra Shtsheglovitov on esittänyt neljännelle duumalle lakiehdotuksen, joka koskee Suomessa tehtyjen valtiollisten rikosten siirtämistä venäläisille tuomioistuimille.

Jos tämä lakiehdotus astuisi voimaan, niin se merkitsisi sitä, että esim. Suomen sosialidemokratian, joka on saavuttanut niin suuren voiman maassa, tulisi siirtyä salaiseen toimintaan. Sosialidemokraattisia lehtiä, sosialidemokraattisia kirjailijoita ja puhujia tultaisi tuomitsemaan 129:nen, jopa 102 pykälän mukaan. Vieläpä enemmänkin, — näiden pykälien mukaan tultaisiin kenties tuomitsemaan suomalaisia vastustusmielisiä porvareitakin, jotka tahtovat, että Suomen perustuslakia noudatettaisiin ja että Suomi nauttisi sille taattua itsenäisyyttä ..

Tämä lakiehdotus ei ole ensimäinen haaste, joka on heitetty Suomelle. Jo nekin tunnetut lakiehdotukset, jotka kolmas duuma v. 1910 hyväksyi, yrittävät riistää Suomelta itsenäisyyden seuraavissa asioissa, kuten esim. budjetti,koulut, kokoukset, painoasiat, asevelvollisuus, kieli, kulkuvälineet, posti, sähkölennätin, rahat, tulli- ja rautatietariffit j.n.e. ......

Silloinkaan eivät huomatut taantumuksen edustajat salanneet että kysymyksessä on selvä perushain loukkaus. Valtakunnan neuvoston valiokunnassa lausui herra Deutrich suoraan: "valtiollisia kysymyksiä ei ratkaista aina oikeuden pohjalla. Lakiehdotuksen (Suomea koskevan) ovat määränneet valtakunnallisten (?) etujen käsitykset ja siksi ei siihen voi sovittaa hienoja juridisia normeja." Itse P .A. Stolypin julisti duuman puhujalavalta, että Suomen juridiset oikeudet ovat "täysin kumoamattomia, täysin riidattomia", mutta "eihän saa tarttua niiden historiallisten toimimiesten sanoihin, jotka ovat jo aikoja sitten haudassa." Näiden sanojen merkitys on selvä.

On kulunut 3 vuotta. Suomea vastaan tähdätyt lakiehdotukset oli helppo saada läpi kolmannessa tilanomistajain duumassa, mutta ei ole niinkään helppoa toteuttaa niitä elämässä. Mutta tämä ei suinkaan vähennä taantumuksellisten ruokahalua.

Kun hommattiin vuoden 1910 lakeja, niin kirjotti ruhtinas Meshtsherskij seuraavat hävyttömät sanat:

— Mitä te puhutte hallituksen toimenpiteistä Suomea vastaan — sehän on vain limonadia, mutta hehän tarvitsevat vihtriliuvosta, jotta heitä voisi kuten rottia hävittää."

Ja Purishkevitsh, kun 3 duuma hyväksyi lain, huudahti: "Finis Finlandiae" — loppu Suomelle.

Nyt eivät taantumukselliset ole niin vilpittömiä. Kuristuksiin tekesi mieli, mutta se pistelee. Mutta uusia väkivaltaisia yrityksiä kumminkin tehdään. Ja nytkin esitetty lakiehdotus on vaan entisen jatkoa.

Sittenhän nähdään mitä tapahtuu neljännessä duumassa, kun Suomea vastaan suunnattua uutta lakiehdotusta tullaan käsittelemään. Mitäpä sanovat silloin herrat lokakuulaiset ja kuinka tulevat käyttäytymään herrat kadetit? Tulevatko nytkin Maklakovit ja Miljukovit ponnistelemaan niin, että "voisi tuhota Suomen perustuslain perustuslaillisella tavalla", kuten lausui kadettien puheiden johdosta 3 duumassa eräs sosialidemokraattisen ryhmän puhuja.

Joka tapauksessa Suomen autonomian luotettavina puolustajina tulevat esiintymään Venäjä ntyöväenluokka ja koko todellinen Venäjän demokratia.

KAAMEA MERIONNETTOMUUS.

Viime huhtik. 31 päivän yönä tapahtui Viron rannalla kaamea merionnettomuus, josta nyt vasta on saapunut tietoja. Mainittuna yönä purjehti Haapasaaresta kotoisin oleva jahti "Leo" 2 miehen kulettamana tyhjänä Viroon. Yö oli aivan tyyni ja kuljettiin puolin purjein, mutta silloin nousi äkkiä ankara tuulenpuuska, joka painoi aluksen kyljelleen. Toinen miehistä 50-vuotias K. Laajanti juoksi silloin kokkapurjetta hoitamaan, mutta joutui kovassa tuulessa mereen. Samassa silmänräpäyksessä painoi tuuli jahdin kumoon, jolloin toinenkin joutui mereen jahdin alle, jolloin kuitenkin ruumaan virtaava vesi veti hänet mukanaan sinne. Alus pysyi veden pinnalla ja mies oli sulettuna pimeään ruumaan, jossa oli noin 2 jalkaa vettä. Hän koetti aluksi kolkutella pohjaan ja huudella toveriaan toivoen tämän pelastuneen aluksen pohjalle. Mitään vastausta ei kuitenkaan kuulunut. Nyt alkoivat kamalat hetket miehelle,joka oli kuin elävänä haudattu. 13 tunnin oleskelun jälkeen kumollaan olevan aluksen ruumassa hän päätti joko pelastua tai hukkua. Hän sukelsi nyt ruuman aukosta mereen ja onnistuikin kovien ponnistusten jälkeen pääsemään pinnalle aluksen viereen. Tästä hän kiipesi jahdin pohjalle, mistä hänet sitten $1\frac{1}{2}$ tunnin kuluttua Vailuodon luotsit pelastivat. Toista laivuria Risto Sipilää ei näkynyt tällöin enään missään. Hän oli hukkunut. Jahdin ja pelastuneen miehen toi Kotkaan Neptun-yhtiön pelastuslaiva Karin.

TSCHOCKE SAANUT TUOMIONSA.

Äskettäin tuomitsi Turun raastuvanoikeus Kakolan kuritushuoneessa pitämässään istunnossa lättiläisen kuritushuonevangin Karl Tschocken murhayrityksestä pidettäväksi

VENÄLÄINEN SUOJELUSOSASTO TAAS TOIMESSA HELSINGISSÄ.

Leipuri Ivan Mitjejeffin vangitseminen, josta ennemmin kerroimme, tapahtui Venäjän suojelusosaston pyynnöstä ja Uudenmaanläänin kuvernöörin käskystä.

Kuulustelussa on Mitjejeff ilmottanut ,ettei hän ole tehnyt mitään rikosta ja että vangitsemismääräys on nähtävästi aiheutunut nimenvaihdoksesta tahi muusta erehdyksestä. — Ei hän myös koskaan ole ollut missään tekemisessä polisin kanssa. Mitjejeff on naimisissa suomalaisen kanssa.

Myöhemmin passitettiin Mitjejeff lääninvankilaan, vietäväksi Venäjälle "sitten kun lähempi selvitys hänen vangitsemisensa syystä on saatu." Poliisi ei anna asiasta mitään tietoja.

SURKEA ONNETOMUUS KASKISISSA.

Viisi miestä hukkunut.

Eräänä yönä v. k. alkupuolella hukkui Kaskisten satamassa 5 hinaajalaiva Räfsö 2:sen miestä. Laivan miehistöstä oli 6 henkeä lähtenyt kaupungille illalla ja 12 aikaan yöllä lähteneet veneellä humalaisina pyrkimään takaisin laivalleen. Matkalla kuitenkin vene kaatui. Veden varaan joutuneet koettivat uimalla pelastautua, mutta ainoastaan yksi jaksoi rannalle asti. Toiset 5 hukkuivat.

Hukkuneet ovat koneenkäyttäjä Aimo Rothsten, kotoisin Porista, työnjohtaja Karl Heininen Luvialta, työmiehet Alfred Jansson ja Arno Rosenberg Reposaarelta ja N. Hernesanta Porin maaseurakunnan Kahaluodolta.

Hukkuneista oli Rosenberg naimaton, mutta muut kaikki perheellisiä miehi, Hernesanta oli viime kesänä Kahaluodon edustalla hukkuneen Olga Hernesannan isä. Siinä onnettomuudessa hukkui samalla tavalla veneen kaatuessa 9 nuorta tyttöä.

100 TYÖLÄISTÄ NÄLKÄTAIPALEELLE.

Äskettäin annettiin tili noin 100:lle työläiselle Enson tehtaalla, sekä samalla ilmotettiin, että he ovat heti vapaat tehtaan palveluksesta.

Näin laittomalla tavalla irtisanotuista työläisistä kuuluu vähän eri aloilla työskenteleviin ja useat heistä ovat tehtaan vanhoja raatajia, joukossa noin 18 vuotta palvelleita.

Mitään erikoisempaa syytä, minkä perusteella irtisanominen on tapahtunut, ei ole ilmotettu.

Venäjältä

SOSIALIDEMOKRAATTIEN VÄLIKYSYMYS VAPUNPÄIVÄSTÄ.

Valtakunnan duuman istunnon lopussa esitettiin kiireellisenä sosialidemokraattien välikysymys Bakun kaupunginpäällikön määräyksestä rangaista niitä työläisiä, jotka eivät saavu toukok. 1 päivänä töihin.

Välikysymyksen kiireellisyyttä puolusti sosialidemokraatti Skobelew. Duuma päätti lykätä välikysymyksen.

TILASTOA DUUMAN JÄSENISTÄ.

Painosta on ilmestynyt duumakalenteri. Nykyisessä duumassa on 218 aatelismiestä, 160 ent. virkamiestä, 77 talonpoikaa, 45 pappia, 15 kasakkaa. 24 edusmiehellä on hoviarvo. Maanomistajia on 249, talonomistajia 82, asianajajia 35 ja lääkärejä 9. Vanhin edustaja on ruotsalainen Winberg, joka on syntynyt v. 1836.

TEHTAILIJAIN KERTOMUS LAKOISTA.

Äskettäin ilmestyneessä Venäjän tehtailijaseuran kertomuksessa v:lta 1912 osotetaan, että työväenkysymys oli mainittuna vuonna käynyt hyvin polttavaksi ja vaatinut seuralta suuria voimainponnistuksia.

Lakkojen lukumäärä ja suuruus sai sinä vuonna sellaisen laajuuden, ettei moista ole nähty 1905—6 vuosien levottomien aikojen jälkeen.

Lakkoaalto sai ikäänkuin alkunsa Englannin suuresta hiilikaivoslakosta viime vuoden maaliskuussa. Huhtikuulla jo puhkesi Venäjällä useissa tehtaissa taloudellisia lakkoja. Ljenan tapahtumat aiheuttivat tavattoman suuria mielenosotuslakkoja, samoin Vappu. Siemens ja Halsken tehtaalla kesti lakko $2\frac{1}{2}$ kuukautta. Lyhempiä lakkoja tapahtui alinomaa, milloin taloudellisista syistä, milloin mielenosotukseksi sakotusten ja eroitusten johdosta.

Heinäkuussa lakkoliike hiukan tyyntyi, elo- ja syyskuussa tapahtui muutamia yksityisiä puuskauksia, mutta lokakuussa jo saivat lakot taas yleisten mielenosotuslakkojen luonteen. Osotettiin tyytymättömyyttä duumavaalien ja Sevastopolin matruusien tuomitsemisen johdosta.

Marraskuussa saivat lakot taas taloudellisen luonteen. Valtakunnanduuman avajaiset aiheuttivat uudestaan mielenosotuksellisia lakkoja, joita kesti vuoden loppuun.

Viime vuoden lakkojen erikoisuutena on niiden yhdenjaksoisuus ja työläisjoukkojen yksimielinen osanotto niihin. Kertomuksen laatijat ovat sitä mieltä, että työväki on epäilemättä järjestynyt ja että sitä ohjataan jostakin keskustasta.

HUOMATKAA!

Värssypaperia

on saatavana

Työkansan kirjakaupasta.

Papereihin on painettu monenlaisia kauniita värssyjä

Tilataan osotteella:

Bx 516, Port Arthur, Ont., Can.

HUOMATKAA!

Kilpajuoksu kuoleman kanssa.

Kirj. C. Randolph Lichfield.

— Oi, sinua häijyä, vanhaa miestä, sinua syntistä, vanhaa miestä! huusi nainen syvässä tuskassaan.

Näiden sanojen kaijun kuuli hän yhä korvissaan rynnätessään ulos pimeyteen valaistusta huoneesta ja kuvaillessaan mielessään sitä synkkää pimeyttä, johon sairas kohta oli silmänsä sulkeva. Äkkiä kääntyi hän ympäri palaten takaisin huoneeseen. Siellä heittäytyi hän polvilleen vuoteen viereen, missä hän viimeiset viikot oli maannut ja tuskitellut.

— Oi, isä, isä, minä tahdon antaa anteeksi! Minä tahdon antaa anteeksi, kunhan vaan voin pelastaa Steveni! huusi hän tuskissaan tarttuen kuumeisesti kiinni puhutellun käteen. — En sillä mitään tarkottanut vaikka kutsuinkin sinua häijyksi ja syntiseksi! Mutta ei kukaan tiedä kuinka paljon minä Stevestä pidän — ei kukaan tiedä siitä! Oi, kuinka minä olenkaan kärsinyt näinä päivinä! Ja sinä olet viivytellyt niin kauan, että nyt on jo kohta myöhäistä. Jumala yksin tietää —.

Hänen äänensä oli tukahtumaisillaan hän nousi ylös ja lähti uudelleen huoneesta ennenkuin vanha mies ehti vastata ja ennenkuin hänen vanha äitinsä, joka nojatuolissa huojui melkein mielenvikaisena surusta ja kauhusta kuullessaan hänen takaisin palaavan, ehti katsettaan nostamaan.

Oikea käsi varmasti painettuna sitä tärkeätä paperia vastaan, jota hän kantoi povessaan, lähti Gertrude katse tuijottavan harhailevana tohtori Raydom'in valaistua ikkunaa kohti ylhäälle mäelle päin. Hän oli heti muistanut tohtoria, kuten henkilöä, jolta paras apu on toivottavissa.

Henki kurkussa riensi hän mäkeä ylös säikäyttäen nukkuvat lampaat, jotka pyräyttivät äkkiä kaikille suunnille. Läähättäen ja itkien kiiruhti hän eteenpäin ja tuli pienen veräjän kautta tohtori Raydomin pieneen vihannespuutarhaan ja käytävän kautta keittiön ovelle, jolle hän naputti.

— Tohtori — missä tohtori? Minun täytyy saada puhutella häntä! huusi hän läähättäen, tuskin kuuluvalla äänellä, samalla rynnäten sisään keittiöön, jossa kaksi, aivan nuorta tyttöä nousi äkkiä säikähtyneinä.

— Miten hätääntyneenä te tulette, Gertrude Farrov! Te aivan säikähdytätte meidät kuoliaaksi! huudahti toinen tytöistä.— Tohtori on Navley Woodissa eikä hän tule kotiin, jos ei häntä erikoisesti pyydetä.

— Oi, sanoi tyttö parka valittaen, — mutta missä on Mrs. Raydon sitten? Minun täytyy saada puhutella jompaa kumpaa heistä. Heidän täytyy tehdä jotakin!

— Kuka se oli, joka löi ovelle niin kiivaasti, Agnes? kuului terävä naisääni käytävästä.

Gertrude kääntyi heti sitä suoraa ja komeata olentoa kohti, jonka hän näki tulevan.

— Oi, minun täytyy saada tohtori käsiini, Mrs. Raydom — tohtori! purskahti hän itkulen soittanut. Seven Bells! — istukaa!

Tuskinpa vähemmin liiikutettuna kuin nuori, itkevä tyttö tarttui hän puhelimeen ja soitti hermostuneesti.

— Se ei mahtane olla totta, että isänne olisi sen tehnyt — eihän Gertrude? Odottakaa silmänräpäys — Seven Bells — Nackley Wood — 103.

Mrs. Raydom soitti puhelinta.

— Istukaa nyt — kuuletteko! Älkääkä puhuko! Te ette saa olla niin toivoton — tohtori on kyllä auttava teitä. — Halloo! — 103! Olkaa hyvä ja soittakaa pitkään!

Gertrude kääntyi pois ja kääntyi nojatuoliin, pani kädet pöydälle ja päänsä niiden päälle. Ankarat nyyhkytykset saattoivat ruumiin aivan nytkähtelemään.

— Halloo! huusi Mrs. Raydom taas, — onko se Seven Bells, Nackely Wood? Onko tohtori Raydom siellä? Sanokaa hänelle että haluan puhua hänen kanssaan heti — se on Mrs. Raydom, joka puhuu! —
— Halloo, sinäkö se olet, Jack?
— — Ei, minä voin hyvin — — mutta Gertrude Farrov on tullut tänne. Hän sanoo, että hänen isänsä on tunnustanut murhanneensa Archer Hedvick'in. Logers tulee kärsimään tuomionsa huomenna kello kahdeksan aamulla, hän sanoo. Mitä hänen tulee nyt tehdä? — — Mitä sinä sanot? — — Niin isän tunnustus ja kello. — — Tahdotko?— — Hetikö? — —Kuinka pian voit olla täällä — — Hyvä on! — — Niin, koeta toimia niin.

— Hän tulee, ilmoitti hän voittajan riemulla pannessaan kuulotorven pois kädestään. — Hän on täällä 10—15 minuutin kuluttua. Älkää nyt itkekö, Gertrude — kaikki on vielä järjestyvä hyvin. Mieheni on kyllä ymmärtävä mitä on tehtävä!

—Oi, Jumala sinuatkoon häntä. Jumala häntä siunatkoon! Minä tiesin, että hän keksisi keinon, huudahti Gertrude. — Se ei ollut lainkaan mikään murha, jatkoi hän hapuillen samalla tärkeätä paperiaan kätköstään. — Te voitte sen itse tästä lukea!

— No, mutta miksikä ei isänne ole sitä ennemmin sanonut? kysyi tohtorin rouva ottaessaan tytöltä ryppyisen paperin.

— Hän pelkäsi. Siksipä juuri hän otti kellonkin kuolleelta — se näyttäisi silloin ryöstömurhalta, sanoi Gertrude tuskaisena. — Lisäksi oli hän tullut niin kauhean sairaaksi ja kuvitellut mielessään, että se oli kuudestoista eikä kuudes, joka piti mestattaman — kuudestoista oli varmasti hänen päähänsä istunut ja hän ajatteli, että olisi viisainta olla puhumatta ennenkuin hän olisi kuollut, sillä sellaista tapausta ei uskottaisi, vaan pidettäisiin sitä murhana ja vangittaisiin hänet ennen hänen kuolemaansa. — Osaatteko sitä lukea? Minä voin kertoa, mitä siinä on, jos kertomus on epäselvää. Hän on sen kertonut äidille ja minulle — äiti raukka! Se mahtoi olla isälle ankara isku, kun hän kysyi äidiltä, miksi minä taukoamatta itkin ja kun hän silloin sai kuulla, että Steve mestattaisiin tai hirtettäisiin huomenna.— Oi, mitä minä sitten teenkään, jos ei tohtori josi hänelle. Steve oli ollut Hedvickillä työssä koko viikon ja työn päätyttyä oli hän ottanut käsirattaat viedäkseen kotiinsa hiekkaa puutarhaan. Siinä ei ollut mitään pahaa.Samoin neuvottelevat monet muut. Hiekka ei maksa mitään, ainoastaan työ maksaa ja Stevehän toi sen itse, mutta silloin sattui Hedvick tulemaan ulos nuuskimaan joka puolelle niinkuin hän tapaa tehdä, ja silloin otti hän veitsensä ja suuntasi sen Steveä kohti. Syy oli minussa, sillä — — —

— Hän tahtoi saada teidät vaimokseen — vai kuinka?

— Niin, ja hän lupasi antaa isälleni velat anteeksi, jos hän vain toimittaisi Steven pois tieltä, mutta siihen ei isä suostunut. Siksi rupesi hän riitaan Steven kanssa suuren hiekkarouhion edessä, ja Besny ylhäällä mäellä kuuli heidän kähnäilevän. Tulisuudessaan lähti Steve pois ja jätti rattaansa siihen paikkaan lapioineen päivineen, mutta Hedvick, ollen vakuutettu siitä, että hän palaisi takaisin, kun hän arvelisi hänen poistuneen, jäikin sinne. Se täytyi olla juuri siihen aikaan, jolloin isä tuli käyden ohi kantaen Steveltä lainaamaansa kuokkaa. Kun hän oli astunut pitkin kaivoksen reunaa, oli hän heittänyt sen sinne, koska hän oli tuntenut itsensä liian sairaaksi mennäkseen sitä viemään Steven asunnolle. Se putosi Hedvickin päähän ja tappoi hänet. Tämän kaiken kertoo isä tässä kirjeessä.

Hän hypähti toivottomana ylös, juoksi akkunan luo ja siirsi verhon sivulle.

— Tohtori! huudahti hän ja juoksi ovelle, joka avautui niin nopeaan, että hän hypähti sivulle tohtori Raydomin astuessa sisälle.

Hän oli pitkä ja sorea, kasvot ilmehikkäät, parta sileäksi ajettu, silmät tummat ja eloisat. Hän pysähtyi oven luo hetkeksi aivankuin liikutuksen vallassa oleva nuori tyttö olisi häirinnyt hänen ajatuksiaan.

— Oletteko vihdoinkin saapunut, tohtori! huudahti Gertrude hätäisesti. — Oi, miten kauan viivyittekään!

— Niin ette olisi ajatellut, jos olisitte istunut automobiilissa, vastasi hän kuivasti ja kääntyi sitten puolisonsa puoleen. — Voitko hankkia minulle aamusen lehden, Kathleen? En tarvinnut muuta kuin kymmenen minuuttia ajaakseni sinne, lisäsi hän Gertrudelle, hänen puolisonsa kiiruhtaessa ikkunan vieressä olevan pöydän luo. — No, missä teillä on nyt sitten tunnustus ja kello?

— Missä on isäni kirjottama kirje, Mrs. Raydom? kysyi nuori tyttö pistäessään kätensä taskuunsa, josta veti esille hopeakellon.

— Laudalla uunin luona, vastasi Mrs. Raydom ja ojensi itse kohta kirjeen miehelleen.

— Tämä olisi pitänyt olla kahden todistajakelpoisen hekilön allekirjoittama, huomautti tohtori hätäisesti silmäiltyään paperia. — Mutta voidaan tätä tämmöisenäkin käyttää, jos te tahdotte valallanne vannoa, että se on isänne omakätinen nimikirjoitus. Mutta —

— Sen voi kyllä tehdä!

— Hyvä on!

— Mutta mitä me nyt teemme? kysyi nuori tyttö. — Ettely Heath? Missä on osotekalenteri? Siellä se mahtanee olla.

Hän riensi erään kirjalaudan luo, sieppasi kiireesti kalenterin ja rupesi sitä selailemaan.

— On kauheata ajatella, että ainoastaan yhdellä ainoalla miehellä on sananvaltaa tämän luontoisissa asioissa, sanoi Mrs Raydom tyytymättömästi.

— Ehkä sheriffi omalla vastuullaan voisi siihen ryhtyä, mutisi tohtori melkein itsekseen, — mutta siitä en kuitenkaan ole aivan varma, parasta on saada käsiinsä mies, joka ehdottomasti voi. Pyydä sen nuoren tytön edes istumaan! Tässä se on — Hendely Heath. Niin se oli luonnollista — arvasinhan sen. Olin muistavinanikin, että tuntisin seudun. Hyvä on. Anna sille nuorelle tytölle päähine ja joku päällysvaate. Hänen täytyy tulla mukaan. Meidän täytyy lähteä matkaan automobiililla — siitä tulee ikävä matka, sillä meidän täytyy matkustaa suoraan halki maan ja sivuteitä. Laita, että tyttö on kunnossa, kunnes olen saanut automobiilin lähtövalmiiksi. Minuutin kuluttua palaan takaisin!

Niine hyvineen ryntäsi hän ulos huoneesta.

(Jatk.)

Englannin kielen taito

tarkoittaa parempia työsuhteita ja korkeinpaa palkkaa. Jos te ette osaa maan kieltä ja haluaisitte tietää kuinka sen voisi oppia, niin antakaa meidän lähettää teille selostus miten tuhannet kansalaiset ovat sen oppineet muutamassa kuukaudessa meidän kirjevaihtokurssimme avulla. Kun kirjoitatte niin pyytäkää samalla selostusta nyt voimassa olevasta erikoistarjouksestamme. Kaikki tiedustelut tervetulleita.

The Sampo Correspondence School.

P. O. Box 344, Chicago, Ill.

NOIN 20 VUOTTA

suuret joukot suomalaisesta väestöstä Sudburyn piirikunnassa ovat ostaneet meiltä kelloja ja juwelitavaroita sentähden, että meillä on täydellinen varasto Illinois, Hamilton, Elgin ja Waltham tehtaiden paraita kelloja, kultaja kullatuita sekä hopeaisia kellonkuoria.

Meiltä saatte myös hienoja vihkisormuksia, sekä lupakirjoja kun menette naimisiin.

A. H. BEATH,

Parhain kellojen korjaaja

Copper Cliffiläiset Huomatkaa!

Olen alkanut

Jalkineliikkeen

Copper Cliffissä, entisessä Jani Sirkan haussissa, jossa otan vastaan kengänkorjaustöitä ja sypäksiä teen parhaimman vanhanmaan mallin mukaan.

Kunnioituksella.

O. Lahtinen,

Box 308, Copper Cliff, Ont.

AINOA SUOMALAINEN

ensiluokan

Mrs. Fox

on juuri avannut uuden "MILLINERY" HATTUKAUPAN 86 Ontario st., jossa on kaikki ensiluokan mallikkaita hattuja ja hinnat ovat alhaisimmat mitä mistään muualta voitte löytää. Käykää tutustumassa tähän uuteen liikkeeseen.

Parhaita vanhanmaan kylpyjä saatte

BAY ST. SAUNASSA.

Avoinna joka arkipäivä.
Puhtaat virvoitusjuomat ja huolellinen kohtelu.

Emil Krobeck,
332 Bay st.

„The Queen“

Ranskalainen vaatteiden puhdistus ja korjaus liike.

Me puhdistamme naisten ja miesten pukuja alhaisilla hinnoila.

Miesten puvun silitys	50c
Vanutus ja silitys	75c
Puhdistus ja silitys $1.50 ylösp.	
Naisten pukujen silitys ..	75c
Vanutus ja silitys	$1.00
Puhdistus ja silitys	$1.50

Hyvä työ ja nopea palvelus.

105 S. Syndicate ave. Puhel. 1535

Port Arthurin ilmotuksia.

Hupsut

ne nurkissa nuhjottaa,
vireät ne palloja työntää,
sen varmasti rammatkin myöntää.
Ken tuhraa sakissa huonon sään;
syyttäköön suajua kollon pään.
Juomat ja tupakat runsahat
teitä odottavat komeat.

209 St. James st. Itäpää.

: Suutariliike :

Ensiluokan työ ja hyvä kohtelu.

J. OKSANEN

88 Cumberland st., Port Arthur.

D. MYÖHÄNEN,

parturinliike 281 Bay st. Työ taataan ja jos olette tyytyväisiä, niin sanokaa ystävillenne tai jos ette ole tyytyväisiä, niin sanokaa minulle.

DR. A. S. MILLER,

Eläinlääkäri

tekee yleisölle palvelusta päivällä ja yöllä. Tutkinnon suorittanut länsi-Ontarion yliopistossa v. 1906, sekä omaa 4 vuoden kokemuksen tehtävissään.

Konttori 92 Machor ave.
Puhelin N. 789.

Suomalainen : Räätäliliike :

Kiinteimistöjä myydään,

Lainoja hankitaan

Palo-, henki- ja tapaturmavakuutuksia toimitetaan

R. SMEDBERG & CO.,
318 Bay St., Telef 349.

Koneellisen kätilötutkinnon

suorittanut äitien avustaja

MARIA LUOSTARINEN

128 Algoma st. — Puhelin 338k
Port Arthur, Ont., Can.

Helsingissä tutkinnon suorittanut

Hieroja

käsi- ja sähköhierontaa.

Mrs. T. Löfqvist,
115 Secord St.,
Port Arthur.

Silmät tänne!

Pallon pukkaajille, pitkätukkaisille ja sileätä leukaa haluaville on edullisin rientää Queen hotelliin, kaupungin itäpäähän, jonka alakerrassa Kalle Sippolan pallohuoneessa on aina kilpailu ja yläkerrassa Hiskis Smith vuolee parrat ja tukat putipuhtaaksi.

Huom.! Olemme vereksiä suomalaisia.

Jääkermaa, sikaaria, paperossia ja tupakkaa, makeisia, kylmiä ja lämpimiä virvoitusjuomia saatavana Bay ja Algoma st. kulmassa.

JAMES BAJOPOLES

Suomalainen Kelloseppä

Uusia kelloja ja kellonperiä y. m. myytävänä. Korjaustyötä teen joutuin ja huolellisesti.

Ivar Salo,
Bay St., 266.

F. H. Sangster,

Lakimies ja yleinen notario, Punasen Ristin Apteekin yläkerrassa, Cumberland ja Pearl katujen kulmassa, Port Arthur, Ontario.

PALLOHUONE

Tupakkaa, sikaaria, paperossia ja virvoitusjuomia.

Jackson & Ahlbom,
279 Bay st.

UUSI PARTURILIIKE

Fort Williamin ilmoituksia.

Parhain ja suurin

valikoima kankaita on B. B. Clements & Co. räätälinliikkeessä 110 May St., Fort William, Ontario.

Suomalaisten tilaajien työt tekee ja vastaanottaa O. Kuosmanen, 228 Leith St. Huom.! Myöskin arthurilaisten hyvin kannattaa tehdä matka tänne, joka vaan on puvun tarpeessa.

NAISET HUOMATKAA!

Otan vastaan kaikkea naisten ompelualaan kuuluvaa työtä.

Hanna Niemi

119 Robertson st., Fort William

SAARI & TIMONEN

Parturiliike

603 Simpson st.,
Fort William.

Partaveitsiä terotetaan.

Kansalaiset huomatkaa!

Olemme avanneet uuden

Räätäliliikkeen

Tulemme huolellisesti palvelemaan yleisöä. Uusia pukuja tehdään ja vanhoja korjataan. Hinnat kohtuulliset. Käykää luonamme.

HEINO JA RASTAS,

609 Simpson st., Fort William.

!! Rakennuttajat huom !!

Jos haluatte rakennuttaa sievän ja kodikkaan talon, niin olen valmis teitä palvelemaan ottamalla vastaan kaikkia rakennusalaan kuuluvia töitä. Työt tehdään tämän ja ulkomaan malliin.

Oscar Harpert,
128 Rowand st.,
Fort Wililam.

Puhelin 915 K.

Suomalainen Räätäliliike

jossa tehdään miesten ja naisten pukuja. Työ taataan ja hinnat kohtuulliset.

Kankaita aina varastossa.

SCANDINAVIAN TAILORIN CO.

129 Simpson st., Fort William
Vastapäätä Palace Teatteria, yläkerrassa. Puhelin 1185 S.

Parhain lääke

mitä ruumiinne kaipaa on

SUOMALAINEN SAUNA.

Käykää siellä vihtomassa ja "kuhnimassa"'.

229 Robertson st.,
Fort William.

Alusvaatteita pestään.

J. A. PAJUNEN
(Saunottaja)

Pallohuone.

Rajala & Watson, 515 Simpson St., Fort William. Ehdottomasti uusimman ajan pöydät, hyvät virvoitusjuomat ja tupakat saatavana.

Uusi ja siisti
KYLPYPAIKKA

polvilleen vuoteen viereen,missä hän viimeiset viikot oli maannut ja tuskitellut.

— Oi, isä, isä, minä tahdon antaa anteeksi! Minä tahdon antaa anteeksi, kunhan vaan voin pelastaa Steveni! huusi hän tuskissaan tarttuen kuumeisesti kiinni puhutellun käteen. — En sillä mitään tarkottanut vaikka kutsuinkin sinua häijyksi ja syntiseksi! Mutta ei kukaan tiedä kuinka paljon minä Stevestä pidän — ei kukaan tiedä siitä! Oi, kuinka minä olenkaan kärsinyt näinä päivinä! Ja sinä olet viivytellyt niin kauan, että nyt on jo kohta myö häistä. Jumala yksin tietää —.

Hänen äänensä oli tukahtumaisillaan hän nousi ylös ja lähti uudelleen huoneesta ennenkuin vanha mies ehti vastata ja ennenkuin hänen vanha äitinsä, joka nojatuolissa huojui melkein mielenvikaisena surusta ja kauhusta kuullessaan hänen takaisin palaavan, ehti katsettaan nostamaan.

Oikea käsi varmasti painettuna sitä tärkeätä paperia vastaan, jota hän kantoi povessaan, lähti Gertrude katse tuijottavan harhailevana tohtori Raydom'in valaistua ikkunaa kohti ylhäälle mäelle päin Hän oli heti muistanut tohtoria, kuten henkilöä, jolta paras apu on toivottavissa.

Henki kurkussa riensi hän mäkeä ylös säikäyttäen nukkuvat lampaat, jotka pyräyttivät äkkiä kaikille suunnille. Läähättäen ja itkien kiiruhti hän eteenpäin ja tuli pienen veräjän kautta tohtori Raydomin pieneen vihannespuutarhaan ja käytävän kautta keittiön ovelle, jolle hän naputti.

— Tohtori — missä tohtori? Minun täytyy saada puhutella häntä! huusi hän läähättäen, tuskin kuuluvalla äänellä, samalla rynnäten sisään keittiöön, jossa kaksi, aivan nuorta tyttöä nousi äkkiä säikähtyneinä.

— Miten hätääntyneenä te tulette, Gertrude Farrov! Te aivan säikähdytätte meidät kuoliaaksi! huudahti toinen tytöistä.— Tohtori on Navley Woodissa eikä hän tule kotiin, jos ei häntä erikoisesti pyydetä.

— Oi, sanoi tyttö parka valittaen, — mutta missä on Mrs. Raydon sitten? Minun täytyy saada puhutella jompaa kumpaa heistä. Heidän täytyy tehdä jotakin!

— Kuka se oli, joka löi ovelle niin kiivaasti, Agnes? kuului terävä naisääni käytävästä.

Gertrude kääntyi heti sitä suoraa ja komeata olentoa kohti, jonka hän näki tulevan.

— Oi, minun täytyy saada tohtori käsiini, Mrs. Raydom— tohtori! purskahti hän itkemään. — He tahtovat hirttää huomenna minun sulhaseni — huomenna kello kahdeksalta aamulla, ja hän on syytön — hän on syytön! Se olikin isä, joka sen teki. Se oli hän! Minulla on se tässä kirjallisesti tunnustettuna — kaikki tyyni, sekä kello, joka sen voi todentaa. Minun täytyy saada tohtori käsiini! — Tohtori! Oi, mitä minun pitää tehdä!

— Seuratkaa minua! vastasi tohtorin nuori rouva ja veti tyttöä käsivarresta mukaansa käytävän kautta pieneen, kodikkaaseen vierashuoneeseensa. — Olen koettava saada häntä puhelimeen. Hän on matkustanut Nackley Woodiin valtiolliseen kokoukseen. Istukaa kaikella muotoa, kunnes minä o-

...n puhunut.

Gertrude kääntyi pois ja kääntyi nojatuoliin, pani kädet pöydälle ja päänsä niiden päälle. Ankarat nyyhkytykset saattoivat ruumiin aivan nytkähtelemään.

— Halloo! huusi Mrs. Raydom taas, — onko se Seven Bells, Nackely Wood? Onko tohtori Raydom siellä? Sanokaa hänelle että haluan puhua hänen kanssaan heti — se on Mrs. Raydom, joka puhuu! — — Halloo, sinäkö se olet, Jack? — — Ei, minä voin hyvin — — mutta Gertrude Farrov on tullut tänne. Hän sanoo, että hänen isänsä on tunnustanut murhanneensa Archer Hedvick'in. Logers tulee kärsimään tuomionsa huomenna kello kahdeksan aamulla, hän sanoo. Mitä hänen tulee nyt tehdä? — — Mitä sinä sanot? — — Niin isän tunnustus ja kello. — — Tahdotko? — — Hetikö? — —Kuinka pian voit olla täällä — — Hyvä on! — — Niin, koeta toimia niin.

— Hän tulee, ilmoitti hän voittajan riemulla pannessaan kuulotorven pois kädestään. — Hän on täällä 10—15 minuutin kuluttua. Älkää nyt itkekö, Gertrude — kaikki on vielä järjestyvä hyvin. Mieheni on kyllä ymmärtävä mitä on tehtävä!

—Oi, Jumala siunatkoon häntä. Jumala häntä siunatkoon! Minä tiesin, että hän keksisi keinon, huudahti Gertrude. — Se ei ollut lainkaan mikään murha, jatkoi hän hapuillen samalla tärkeätä paperiaan kätköstään. — Te voitte sen itse tästä lukea!

— No, mutta miksikä ei isänne ole sitä ennemmin sanonut? kysyi tohtorin rouva ottaessaan tytöltä ryppyisen paperin.

— Hän pelkäsi. Siksipä juuri hän otti kellonkin kuolleelta — se näyttäisi silloin ryöstömurhalta, sanoi Gertrude tuskaisena. — Lisäksi oli hän tullut niin kauhean sairaaksi ja kuvitellut mielessään, että se oli kuudestoista eikä kuudes, joka piti mestattaman — kuudestoista oli varmasti hänen päähänsä istunut ja hän ajatteli, että olisi viisainta olla puhumatta ennenkuin hän olisi kuollut, sillä sellaista tapausta ei uskottaisi, vaan pidettäisiin sitä murhana ja vangittaisiin hänet ennen hänen kuolemaansa. — Osaatteko sitä lukea? Minä voin kertoa, mitä siinä on, jos kertomus on epäselvää. Hän on sen kertonut äidille ja minulle — äiti raukka! Se mahtoi olla isälle ankara isku, kun hän kysyi äidiltä, miksi minä taukoamatta itkin ja kun hän silloin sai kuulla, että Steve mestattaisiin tai hirtettäisiin huomenna.— Oi, mitä minä sitten teenkään, jos ei tohtori jo pian saavu?

— Kohta on tohtori täällä, vastasi Mrs. Raydom rauhoittavasti. — Eikö se ollut kohta pian — niin, kohta pian Hedvickin kuoleman jälkeen, kun isänne tuli sairaaksi — vai kuinka?

— Samana yönä — juuri samana yönä hän tuli kauhean sairaaksi ja huonoksi, mutta me emme voineet ymmärtää syytä siihen. Tuon kirjeen kirjotti hän sitten seuraavana päivänä, kuten hän itse sanoo ja kätki sen sekä kellon painimohuoneen oven pieluksen taakse. Sieltä minä sen löysin hänen neuvonsa mukaan tänä iltana. Steven ja Hedvick olivat joutuneet tappeluun hiekkakaivoksessa. Sitä ei Steve ole kieltänytkään,... onnettomuudek-

— Niin, ja hän lupasi antaa isälleni velat anteeksi, jos hän vain toimittaisi Steven pois tieltä, mutta siihen ei isä suostunut. Siksi rupesi hän riitaan Steven kanssa suuren hiekkarouhion edessä, ja Besny ylhäällä mäellä kuuli heidän kähnäilevän. Tulisuudessaan lähti Steve pois ja jätti rattaansa siihen paikkaan lapioineen päivineen, mutta Hedvick, ollen vakuutettu siitä, että hän palaisi takaisin, kun hän arvelisi hänen poistuneen, jäikin sinne. Se täytyi olla juuri siihen aikaan, jolloin isä tuli käyden ohi kantaen Steveltä lainaamaansa kuokkaa. Kun hän oli astunut pitkin kaivoksen reunaa, oli hän heittänyt sen sinne, koska hän oli tuntenut itsensä liian sairaaksi mennäkseen sitä viemään Steven asunnolle. Se putosi Hedvickin päähän ja tappoi hänet. Tämän kaiken kertoo isä tässä kirjeessä.

Hän hypähti toivottomana ylös, juoksi akkunan luo ja siirsi verhon sivulle.

— Tohtori! huudahti hän ja juoksi ovelle, joka avautui niin nopeaan, että hän hypähti sivulle tohtori Raydomin astuessa sisälle.

Hän oli pitkä ja sorea, kasvot ilmehikkäät, parta sileäksi ajettu, silmät tummat ja eloisat. Hän pysähtyi oven luo hetkeksi aivankuin liikutuksen vallassa oleva nuori tyttö olisi häirinnyt hänen ajatuksiaan.

— Oletteko vihdoinkin saapunut, tohtori! huudahti Gertrude hätäisesti. — Oi, miten kauan viivyittekään!

— Niin ette olisi ajatellut, jos olisitte istunut automobiilissa, vastasi hän kuivasti ja kääntyi sitten puolisonsa puoleen. — Voitko hankkia minulle aamusen lehden, Kathleen? En tarvinnut muuta kuin kymmenen minuuttia ajaakseni sinne, lisäsi hän Gertrudelle, hänen puolisonsa kiiruhtaessa ikkunan vieressä olevan pöydän luo. — No, missä teillä on nyt sitten tunnustus ja kello?

— Missä on isäni kirjottama kirje, Mrs. Raydom? kysyi nuori tyttö pistäessään kätensä taskuunsa, josta veti esille hopeakellon.

— Laudalla uunin luona, vastasi Mrs. Raydom ja ojensi itse kohta kirjeen miehelleen.

— Tämä olisi pitänyt olla kahden todistajakelpoisen hekilön allekirjoittama, huomautti tohtori hätäisesti silmäiltyään paperia. — Mutta voidaan tätä tämmöisenäkin käyttää, jos te tahdotte valallanne vannoa, että se on isänne omakätinen nimikirjoitus. Mutta —

— Sen voi kyllä tehdä!

— Hyvä on!

— Mutta mitä me nyt teemme? kysyi nuori tyttö. — Ettekö voisi soittaa tai sähköttää jollekin?

— Meidän täytyy saada ennen kaikkea käsiimme oikeusministeri ja hänelle tulee meidän vakuuttaa asiamme tärkeys. Se ei käy päinsä soittamalla enempi kuin sähköttämälläkään. Meidän täytyy päästä itse hänen puheilleen. Mutta siinä on kysymys: mistä löydämme hänet. Muistaakseni näin tänään hänen nimensä sanomalehdessä — hän luultavasti puhuu jossakin tänä iltana.

— Eikö sitten vankilan johtaja Yewstonessa voisi mestausta siirtää tuonnemmaksi? kysyi Mrs. Raydom.

— Ei, sitä ei voi tehdä kukaan muu kuin oikeusministeri — — hm, tässä se nyt on! Hendely Heath. Niin se oli luonnollista — arvasinhan sen. Olin muistavinanikin, että tuntisin seudun. Hyvä on. Anna sille nuorelle tytölle päähine ja joku päällysvaate. Hänen täytyy tulla mukaan. Meidän täytyy lähteä matkaan automobiilillä — siitä tulee ikävä matka, sillä meidän täytyy matkustaa suoraan halki maan ja sivuteitä. Laita, että tyttö on kunnossa, kunnes olen saanut automobiilin lähtövalmiiksi. Minuutin kuluttua palaan takaisin!

Niine hyvineen ryntäsi hän ulos huoneesta.

(Jatk.)

Englannin kielen taito

tarkoittaa parempia työsuhteita ja korkeinpaa palkkaa. Jos te ette osaa maan kieltä ja haluaisitte tietää kuinka sen voisi oppia, niin antakaa meidän lähettää teille selostus miten tuhannet kansalaiset ovat sen oppineet muutamassa kuukaudessa meidän kirjevaihtokurssimme avulla. Kun kirjoitatte niin pyytäkää samalla selostusta nyt voimassa olevasta erikoistarjouksestamme. Kaikki tiedustelut tervetulleita.

The Sampo Correspondence School.

P. O. Box 344, Chicago, Ill.

NOIN 20 VUOTTA

suuret joukot suomalaisesta väestöstä Sudburyn piirikunnassa ovat ostaneet meiltä kelloja ja juwelitavaroita sentähden, että meillä on täydellinen varasto Illinois, Hamilton, Elgin ja Waltham tehtaiden paraita kelloja, kultaja kullatuita sekä hopeaisia kellonkuoria.

Meiltä saatte myös hienoja vihkisormuksia, sekä lupakirjoja kun menette naimisiin.

A. H. BEATH,

Parhain kellojen korjaaja

Copper Cliffiläiset Huomatkaa!

Olen alkanut

Jalkineliikkeen

Copper Cliffissä, entisessä Jani Sirkan haussissa, jossa otan vastaan kengänkorjaustöitä ja sypäksiä teen parhaimman vanhanmaan mallin mukaan.

Kunnioituksella.

O. Lahtinen,

Box 308, Copper Cliff, Ont.

AINOA SUOMALAINEN

ensiluokan

Räätäliliike

Copper Cliffissä.

Kankaita ja mallia aina nähtävänä.

Karl H. Korpinen, räätäli.

Lääkäreitä.

J. A. DIXON, M. D.

Lääkäri, haavuri ja kätilö.

Office: Larch & Durham kulmassa. Puhelin 170.

Asunto: Ignatius & Louis kulmassa. Puhelin 305.

Vastaanottoaika 9—10 a. p. 2— ja 7—8 i. p.

Sudbury, Ontario

...

BAY ST. SAUNASSA.

Avoinna joka arkipäivä.
Puhtaat virvoitusjuomat ja huolellinen kohtelu.

Emil Krobeck,
332 Bay st.

„The Queen"

Ranskalainen vaatteiden puhdistus ja korjaus liike.

Me puhdistamme naisten ja miesten pukuja alhaisilla hinnoila.

Miesten puvun silitys	50c
Vanutus ja silitys	75c
Puhdistus ja silitys	$1.50 ylösp.
Naisten pukujen silitys ..	75c
Vanutus ja silitys	$1.00
Puhdistus ja silitys	$1.50

Hyvä työ ja nopea palvelus.
105 S. Syndicate ave. Puhel. 1535

Port Arthurin ilmotuksia.

Hupsut

ne nurkissa nuhjottaa,
vireät ne palloja työntää,
sen varmasti rammatkin myöntää.
Ken tuhraa sakissa huonon sään:
syyttäköön suajua kollon pään.
Juomat ja tupakat runsahat
teitä odottavat komeat.

209 St. James st. Itäpää.

: Suutariliike :

Ensiluokan työ ja hyvä kohtelu.

J. OKSANEN

88 Cumberland st., Port Arthur.

D. MYÖHÄNEN,

parturinliike 281 Bay st. Työ taataan ja jos olette tyytyväisiä, niin sanokaa ystävillenne tai jos ette ole tyytyväisiä, niin sanokaa minulle.

DR. A. S. MILLER,

Eläinlääkäri

tekee yleisölle palvelusta päivällä ja yöllä. Tutkinnon suorittanut länsi-Ontarion yliopistossa v. 1906, sekä omaa 4 vuoden kokemuksen tehtävissään.

Konttori 92 Machor ave.
Puhelin N. 789.

Suomalainen

: Räätäliliike :

A. Kauppi,

Court ja Bay St. kulmassa.
Puhelin 1754 Asunto 682

Vanhanmaan

Lääkäri

TOHTORI H. KOLJONEN

Tunnit: 10—11 a. p. 2—4 ja 7—8 j. p. p.
Pyhänä 10—11 a. p.
Konttoripuhelin 1494
Asuntopuhelin 1474.
Ruttan Block. Room 7, likellä Posti Offisia.

Port Arthur.

128 Algoma st. — Puhelin 338k
Port Arthur, Ont., Can.

Helsingissä tutkinnon suorittanut

Hieroja

käsi- ja sähköhierontaa.

Mrs. T. Löfqvist,
115 Secord St.,
Port Arthur.

Silmät tänne!

Pallon pukkaajille, pitkätukkaisille ja sileätä leukaa haluaville on edullisin rientää Queen hotelliin, kaupungin itäpäähän, jonka alakerrassa Kalle Sippolan pallohuoneessa on aina kilpailu ja yläkerrassa Hiskis Smith vuolee parrat ja tukat putipuhtaaksi.

Huom.! Olemme vereksiä suomalaisia.

Jääkermaa, sikaaria, paperossia ja tupakkaa, makeisia, kylmiä ja lämpimiä virvoitusjuomia saatavana Bay ja Algoma st. kulmassa.

JAMES BAJOPOLES

Suomalainen

Kelloseppä

Uusia kelloja ja kellonperiä y. m. myytävänä. Korjaustyötä teen joutuin ja huolellisesti.

Ivar Salo,
Bay St., 266.

F. H. Sangster,

Lakimies ja yleinen notario, Punasen Ristin Apteekin yläkerrassa, Cumberland ja Pearl katujen kulmassa, Port Arthur, Ontario.

PALLOHUONE

Tupakkaa, sikaaria, paperossia ja virvoitusjuomia.

Jackson & Ahlbom,
279 Bay st.

UUSI PARTURILIIKE
Olen avannut

- PARTURILIIKKEEN, -

jossa palvelen kansalaisia huolellisesti

PARTAVEITSIÄ TEROTETAAN.

JOHN PALO,
300 Bay Str., Port Arthur.

SUOMALAINEN

Jalkineliike

Vanhoja korjataan. Sypäksiä on valmiiksi tehtyjä ja uusia tehdään tilaamalla

N. Partti,
264 Bay St., ja
42 Court St., S. Port Arthur.

...Otan vastaan kaikkea naisten ompelualaan kuuluvaa työtä.

Hanna Niemi
119 Robertson st., Fort William

SAARI & TIMONEN

Parturiliike

603 Simpson st.,
Fort William.

Partaveitsiä terotetaan.

Kansalaiset huomatkaa!

Olemme avanneet uuden

Räätäliliikkeen

Tulemme huolellisesti palvelemaan yleisöä. Uusia pukuja tehdään ja vanhoja korjataan. Hinnat kohtuulliset. Käykää luonamme.

HEINO JA RASTAS,
609 Simpson st., Fort William.

!! Rakennuttajat huom !!

Jos haluatte rakennuttaa sievän ja kodikkaan talon, niin olen valmis teitä palvelemaan ottamalla vastaan kaikkia rakennusalaan kuuluvia töitä. Työt tehdään tämän ja ulkomaan malliin.

Oscar Harpert,
128 Rowand st.,
Fort Wililam.
Puhelin 915 K.

Suomalainen Räätäliliike

jossa tehdään miesten ja naisten pukuja. Työ taataan ja hinnat kohtuulliset.

Kankaita aina varastossa.

SCANDINAVIAN
TAILORIN CO.
129 Simpson st., Fort William
Vastapäätä Palace Teatteria, yläkerrassa. Puhelin 1185 S.

Parhain lääke

mitä ruumiinne kaipaa on SUOMALAINEN SAUNA.
Käykää siellä vihtomassa ja "kuhnimassa".

229 Robertson st.,
Fort William.
Alusvaatteita pestään.

J. A. PAJUNEN
(Saunottaja)

Pallohuone.

Rajala & Watson, 515 Simpson St., Fort William. Ehdottomasti uusimman ajan pöydät, hyvät virvoitusjuomat ja tupakat saatavana.

Uusi ja siisti
KYLPYPAIKKA
on Fort Williamissa

- Rajalan Sauna -

209 Rowand St.

Kylpyajat on joka keskiviikko, perjantai ja lauantai. Virvoitusjuomaa saatavana. Saunottaja

A. Ruuskanen.

SUOMALAINEN RÄÄTÄLINLIIKE,
jossa tehdään miesten ja naisten pukuja ja palttoja. Työ taataan ja hinnat kohtuulliset.

Otto Wilen,
Fort William, 108 Bethune St.
Simpson ja Bethune katujen kulmassa.

Älkää ajako katuvaunuissa joita skääpit kuljettavat! Älkää ostako skääppeinä olleiden kauppiasten kaupoista!

Kesäkuun morsiamille!

LAITTAKAA LAHJANNE VALMIIKSI. Ajatelkaa mikä hyöty ja aina muistossapysyvä lahja olis yksi näistä punaisista, sinisistä tai viheriäisistä 97:män kappaleen päivällisastiaseteistä. Hinnat hyvin alhaiset. Hyvä valikoima kaikista lahjoiksi sopivista tavaroista. Hatut 10:stä sentistä ylöspäin.

236 Bay St.
Port Arthur.

SCANDINAVIALAISET!

KELLO- JA KULTASEPÄN LIIKE.
Myymme ensiluokan tavaraa ja työmme taataan.
JORGENSEN & KIRK,
235 Arthur street, Port Arthur.

Port Arthurista.

— *Vuokrattavana* 1 huone siistille miehelle 265 Bay St.

— ***Kansalaispapereita*** hankkii John B. Mannerstam 204 Court Street S., Port Arthur. Ont.

— ***Nyt on tilaisuus*** rakentaa oma koti. Me myymme Rosedale lottia $95.00. $45.00 käteen ja loppu 3 ja 6 kuun päästä. Nämät lotit ovat 5 minuutin kävelymatkan päässä kaaratiestä ja ovat 30x102.

R. Smedberg & Co. 318 Bay St.

— **Kansalaispapereita Lakiesanne voitte tehdä kansalaisvalan minun luonani. Kaikkia laillisia asiapapereita allekirjoitetaan ja vannotetaan sekä naima-lupakirjoja annetaan.**

R. Smedberg,
rauhantuomari.

— **Maidon tarvitsijat huomatkaa!.** Maitoa saatavana 341 Wiley st., M. Koivistolta.

— **10 dollaria sakotettiin** poliisioikeudessa Nestor Mäkeä pallohuoneen aukipitämisestä luvattomalla ajalla. J. P. McDonaldia ja J. Maitlandia sakotettiin kumpaakin 5 dollaria juopumuksesta

— **Morsiuslahjoja.** Avustakaa kesäkuun morsiamia laittamaan asunto kuntoon. Uusia kauluksia ja kaulanauhoja saatavana **236 Bay st.**

Kaikki jotka ovat lupautuneet laulamaan näytelmään „mustalaiset'', saapukaa ehdottomasti kaikki tiistaina Temppeliin kello 8. Uusia pyydetään. Lauluja opettaa V. Airola.

— **''Noronic'' lasketaan vesille tänään.** Northern Navigation yhtiön uusi matkustaja höyrylaiva ''Naronic'', joka on rakennettu Port Arthurin laivaveistämöllä, lasketaan vesille tänään klo 2,30 illalla.

— *Wm. Blomquist kuollut.* Viime lauantaina iltapäivällä kuoli täkäläisessä St. Josephin sairaalassa tunnettu puoluetoveri William Blomquist. Lähemmin ensi numerossa.

TALLETTAKAA RAHANNE TYÖKANSASSA!

Arthurin työläiset ottakaa huomioonne, että edullisin rahojen talletuspaikka on Työkansan liike.

Me maksamme suuremman koron kuin pankit. Meiltä saatte rahanne pois yhtä varmasti kuin varmimmasta luottolaitoksesta.

Työkansa on oma työläisten liike, ja sentähden rahojen sijoittaminen Työkansaan on samalla oman asian avustamista.

Ymmärtäkää oma asemanne työläisinä ja käyttää pikkusäästönne ...

KÄYTTÄKÄÄ
Suomalaista parantolaa
Box 335
Sudburyssa T:ri K. Sunell
Lukekaa ilmotus joka perjantain lehdessä

Capital Paid Up $3,000,000.
Reserve $3,750,000.
Total Assets Over $48,000,000.

BANK OF HAMILTON

Säästämistapa.

Useat henkilöt jotka ovat ansainneet vähemmän kuin te ja joitten välttämättömät ulosmenot ovat isommat kun teidän, ovat säästäneet vuosia ja joilla nyt on mukavat ja lohduttavat pankki-tilit. Järjestyksellinen säästäminen oli perustus moneen suuren menestykseen.

Se on tapa, joka on helposti saavutettu, tuottaa enemmän tyydytystä ja lupaa suurimman palkinnon kun mikään muu jonka voisitte tehdä.

Te voitte alkaa tilin tässä pankissa yhdellä dollarilla ja joka kuuden kuukauden kuluttua teidän säästönne hyvitetään korkeimmalla juoksevalla korolla.

— **Vuokrattavana parihuoneet** perheille tahi yksityisille. 1003 Victoria st., Fort William.

— **Ne henkilöt,** jotka ovat jättäneet ruokavelkaansa maksamatta John Eriksonille, käykööt maksamassa välttääkseen pahempia seurauksia. 629 Simpson st., Fort William.

— **Kansan ravintola** 511 Simpson st., on paras ruokapaikka työläisille. Avoinna puoli 6 aamulla 12 yöllä.

H. Hermanson.

— *Myytävänä* heti 1 lotti, joka sijaitsee hyvällä paikalla, vastapäätä, uutta puistoa, Minnesota st. Fort Williamissa. Kysykää John Kuusistolta, 128 Rowand st.

TALLETTAKAA RAHANNE TYÖKANSASSA!

Fort Williamissa työläiset ottakaa huomioon että Työkansa ottaa säännöllisesti rahaa lainaksi. Se tahtoo sanoa että Työkansassa ...

SUOMEEN MATKUSTAJAT!

ottakaa huomioonne, jos aijotte matkustaa Suomeen eli sieltä kutsua sukulaisianne tai ystävіänne tänne että

„Työkansan" Liikkeessä

Myydään Pilettejä

kaikille eri linjoille ja taatusti kohtuhinnoilla. Kääntykää puoleemme tarpeen tullen.

Rahoja Suomeen lähetämme nopeasti!

Työkansan konttori, Port Arthur, Ont.

THE MOST REFRESHING DRINK IN THE WORLD

Coca-Cola

At all Saloons, Groceries, Cafes and Stands. 5c a Bottle.

VIRVOTUSJUOMA-TEHDAS
Port Arthurissa
ja haaraliike
Nepigossa, Ont.

Valmistamme Coca Colaa y. m. suomalaisten kesken hyviksi tunnetuita virvoitusjuomia.

Tuotteemme ovat monivuotisen käytön perusteella tunnettu ja tunnustettu ehdottomasti parhaimmiksi Port Arthurissa ja lähiseuduilla.

ED. FAURE
Omistaja
Secord st., 118, Puhelin 849
Port Arthur, Ont.

Työläisten paras ruokapaikka on
COPPER CLIFFIN SUOMAL.
Osuus-ruokala

Sijaitsee lähellä Copper Cliffin suom. Nuorisoseuran taloa.

Yksityisille hankitaan ruumia ruokalan puolesta.

Huom.! Jäseneksi myöskin voipi liittyä Osuusrenkaaseen.

Ammattitaitoinen keittäjä

saa paikan s. s. osaston Ravintolassa Fort Williamissa, kun ilmoittautuu, ensi kesäkuun 3 p:ään ...

Tehkää ostoksenne

OSUUSKAUPASTA

Saatte meiltä yhtä hyvän tavaran ja kohtelun kuin porvareiltakin. Meillä on kaikkea tavaraa, mitä hyvästi järjestettyyn ruoka- ja lihakauppaan kuuluu.

Telefoonit: RUOKAKAUPAN 1058 NORTH
LIHAKAUPAN 1118 NORTH

The Co-operative Trading Co., Ltd.

318 BAY STR. PORT ARTHUR

RAY STREET & Co

S. W. RAY. PERUSTETTU 1884. C. W. JARVIS

PANKKIIRIT

PORT ARTHUR, 10 & 12 Cumberland st.
FORT WILLIAM, 202 Simpson st.—601 McTavish st. 700 Victoria ave.

5 %. korkoa makselaan säästöistä meidän säästöpankkiosastossamme, kun panette säästöön vähintäin $1.00.

Me lainaamme rahaa, jos tahdotte rakentaa eli ostaa kodin.
Me vakuutamme rakennuksia, huonekaluja, vaatteita, arvoesineitä j.n.e. tulipaloa vastaan.
Me voimme vakuuttaa teidät tapaturmai varalta.
Meillä on suuri joukko huoneita ja lotteja Port Arthurissa ja Fort Williamissa myytävänä sekä vuokrattavana.

Pilettejä parhaimmille linjoille kaikkiin Suomen satamiin myydään halvimmilla hinnoilla. — Myöskin rahaosotteita, jotka lankeavat maksettaviksi postikonttooreissa, myydään kaikkialle maapallolla.

Adams'in REET ja KÄRRYT sekä Cockshutt'in MAANVILJELYSTYÖKALUT
ovat parhaimmat mitä rahalla voi ostaa. Niitä myy
AGROS MAANVILJELYSKALUSTO KAUPPA,
204 Court st. S., Port Arthur, Ont.
JOHN MANNERSTAM, omistaja.

ASIOITA AJAA — RAHAA LAINAA — MAITA OSTAA J. LYY
JOHN B. MANNERSTAM,
204 Court str., Puhelin 1139 N., Port Arthur, Ontario, Canada.

Yhdistyksien kokousilmoituksia.

A. F. of L. Unio No. 11299 (Sekatyöäisten) osote on: E. Nelson, 167 Albert str., Port Arthur, Ontario. Sekatyöläisten union kokoukset pidetään joka kuukauden 1:nen ja 3:mas sunnuntai klo 2 j. pp.

Bellevuen s. s. osaston työkokoukset pidetään 2:nen ja 4:jäs sunnuntai kuussa kello 2 j. p. p. Kirjeenvaihto-osote on: S. S. Osasto, Bx B. Bellevue, Alta, Can.

B. C. S. D. P. C. Toimeenpanevan komitean kokoukset pidetään Beattie Hopking Storen yläkerrassa joka ensim. sunnunt. kuussa klo 12.30 päivällä. Ja juoksevia asioita käsitellään 3 sunnunt. kuuk. klo 3 j.pp. A. Jordan Mack, Sec., Box 410, Nanaimo, B. C.

Bowie'n s. s. osaston kokoukset pidetään joka kuun 1:nen ja 3:mas sunnuntai kuussa kello 1 j.pp. Kirjevaihto-osoite, on: Bowien S. S. Osasto, Sicamous, B. C., Canada.

C. S. D. puolueen yleisen toimeenpanevan komit. varsinaiset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimäisenä ja kolmantena maanantaina talossa no. 9 Queen st. South (kolmannessa kerroksessa. H. Martin, kirjuri, 61 Vebs st. East, Berlin, Ont.

Canadan Sosialistipuolueen toimeenpanevan komitean pöyäkirjurin kirjeenvaihtajan osote on: D. G. McKinzie, Box 836 Vancouver, B. C. Canada.

Calgaryn s. s. o. pitää työkokouksensa jokaisena ensimäisenä ja kolmantena sunnuntaina kuussa. I. Mäkisen asunnossa 110 First ave., West Calgary Alta. Kirjeenvaihto osote on: Emil Johnson, 110 First ave., West Calgary, Alta.

Chase Riverin s. s. osaston kirjeenvaistajan osote on: Chase Riverin S. S. Osasto, Chase River, B. C.

Coleman s. s. osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena ja viimeisenä sunnuntaina kello 7 j. p. p. Kirjeenvaihtajan osote on: Oscar North, Bx 56. Coleman, Alta, Can.

Coballin S. S. Osaston osote on: S. S. Osasto. Box 910, Cobalt, Ont. Can.

Copper Cliffin nuorisoseuran työ- ja ohjelmakokoukset on joka sunnuntai-illa kello 8. Kirjevaihto-osoite on C. C. Nuorisoseura Box K, Copper Cliff, Ont., Can.

Creighton Minen s. s. osaston työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai. Kirjeenvaihtajan osote on: S. S. Osasto, Creighton Mine, Ont.

Canmoren s. s. osaston kirjeenvaihtajan osoite on: Eva Lauttamus, Canmore, Box 122, Alta., Canada.

Canmoren s. s. osaston varsinaiset eli kuukausikokoukset pidetään joka ensimäinen ja kolmas sunnuntai kuussa kello 2 illapäivällä. Kirjeenvaihtajan osote on: S. S. Osasto, Box 111, Canmore, Alta.Can. Alta. Can.

Eckvillen S. S. osaston kokoukset pidetään joka 2:nen ja 4:jäs sunnuntai kuukaudessa.Kirjeenvaihtajan osoite on: Andru Kopsala. Pitcox, Alta., Can.

Falun s. s. osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeinen sunnuntai kello 12 päivällä. Kirjeenvaihtajan osoite on: J. Holm Box 1, Falun, Alta, Can.

Fort Williamin s. s. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 1:n ja 3:mas sunnuntai kello 8 j. p. p. Osote on: S. S. Osasto 211 Robertson st. Fort William, Ont.

Fort Frances'in s. s. osaston työkokoukset pidetään ensimäinen ja kolmas sunnuntai kuussa Kirjeenvaihtajan ososte on: S. S. Osasto, Box 157, Fort Frances, Ont.

Garson Minen s. s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina. Kirjevaihto-osoite on: S. S. Osasto Garson Mine, Sudbury, Ont.

Green Valleyn s. s. osaston kokoukset pidetään joka kuun 2 ja 1 sunnuntai osaston talolla kello 2 päivällä. Kirjeenvaihto osoite on: Abel Mäki, Leslieville, Alta., Can.

Intolan s. s. osaston varsinaiset kokoukset pidetään jokaisen kuun viimeisenä sunnuntaina. Kirjeenvaihtajan osote on: S. S. Osasto Intola, Ont.

Kivikosken s. s. osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden 1:nen sunnuntai. Kiirjeenvaihto-oste on: Kivikosken S. S. Osasto, Box 75, Port Arthur, Ont.

Lundin s. s. osasto pitää kokouksia joka kuukauden ensimäi-...

Lake Coteaun s. s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden 2:sena ja 4:nä sunnuntaina kello 1 i. p. Kirjeenvaihto osoite on Lake Coteaun S. S. Osasto, Macrorie, Sask.

Mond Minen s. s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina kello 8 j. p. p. ylimääräisiä tarpeen vaatiessa. Kirjeenvaihto osot. S. S. Osasto Mond, P. O. Ont.

Nolalun s. s. osaston kokoukset pidetään joka kuun 2:nen sunnuntai kello 2 j. p. p. Kirjeenvaihtajan osote on: S. S. Osasto Nolalu P. A. D., Ont.

New Finlandin s. s. osaston työkokoukset pidetään jokaiser kuukauden 2:nen sunnuntai. Kirjeenvaihtajan osote on: John W. Jacobson, Forest Farm, Sask.

Nepigon s. s. osaston kokoukset on joka 2 ja 4 sunnuntai kuussa. Kirjeenvaihtajan osote August Watonen Box 15 Nepigon, Ont.

Nummelan s. s. osasto No. 6, Sask., pitää varsinaiset työkokouksensa joka kuukauden toisena ja viimeisenä sunnuntaina klo 2 j.pp. Kirjeenvaihtajan osoite on: Thos. Karppinen, Nummela, Sask.

Port Arthurin s. s. osaston Sairaus ja hautausapukassan jäsenkirjuri on T. Niemi 224 Secord st. Sairauden katsojana on mrs D. Bohm, 302 Algoma st. ja E. Mandelin 153 Secord st. Johtokunnan kokoukset ovat joka kuun 1 sunnuntaina kello 3 päivällä. Jäsenmaksuja ottaa vastaan T. Niemi osaston kokouksissa ja kotona.

Port Arhurin s. s. Osaston työkokoukset pidetään joka 2 ja 4 sunnuntai kuussa kello 7.30 j. p. p. 314 Bay st. Kirjeenvaihto-osote: S. S. Osasto 314 Bay st., Port Arthur, Ont., Can.

Phoenix'in suomalainen työväen yhdistys „Järki" pitää kokouksiaan jokaisena sunnuntaina kello 7.30 illalla. Suomalaisella haalilla. Kirjeenvaihto osoite on: Box 283 Phoenix B. C. Can.

Pottsvillen s. s. osaston varsinaiset työkokoukset pidetään joka kuukauden ensimäisenä ja kolmantena sunnuntaina kello 2 j. p. p. Kirjevaihto osote on S. S. Osasto Box 60. Porcupine, Ont.

Rosslandin s. s. osaston kirjeenvaihtajan osoite on: Box 84 Rossland B. C.

Suom. Sos. Järjestön sihteerin osoite on: J. W. Ahlqvist, 27 Alcorn ave., Toronto, Ont.

Salmon Arm s. s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden 2 ja 4 sunnuntai kello 2 j. p. p. Kirjeenvaihto-osoite on: S. S. Osasto Salmon Arm, B. C. Box 658 Canada.

South Porcupinen s. s. osaston varsinaiset työkokoukset pidetään joka kuukauden 2:sena ja 4:tenä sunnuntaina kello 8 j.pp.Kirjeenvaihto-osote on Box 530, South Porcupine, Ont.

Sault Ste Marien s. s. osaston kokoukset pidetään joka sunnuntai. Työkokous alkaen kello 8 illalla ja ohjelmakokous kello 8.30. Kirjeenvaihto-osote on: Finnish Socialist Hall 121 Huron st., Sault Ste Marie, Ont.

Sault Ste Marien sekatyöläisten union kokoukset pidetään joka kuun viimenen keskiviikko, kello 8:30 j. pp. S. S. osaston talolla, 121 Huron str. Kirjeenvaihto-osote: Sekatyöläisten Unio, 121 Huron st., Sault Ste Marie, Ont. Can.

Sointulan S. S. Osaston osote on: S. S. Osasto, Sointula, B. C.

Sellwoodin s. s. osaston kirjeenvaihtajan osote on toistaiseksi: Sellwoodin S. S. Osasto, Sellwood, Ont. Canada.

Torontons. s. osaston kirjeenvaihtajan osote on: T. S. S. Osasto, 214 Adelaide st., W. Toronto, Ont., Can.

Työväen Opistoa koskevat kirje- ja rahalähetykset ovat lähetettävä osoitteella: Työväen-Opisto, Smithville, Minn.

T. O. Kirjevaihtokoulu, Smithville, Minn.

Vancouverin s. s. osasto no. 2 pitää kokouksia joka ensimäinen ja kolmas torstai, alkaen klo 7:30

Y. S. V. S. Y. M., Ladysmithin Majan no. 17 osote: Ladysmith, B. C. Box 102, Canada.
omalla talolla 2605 Pender E. Kirjeenvaihto osoite: S. S. O., No. 2, 2605 Pender E., Vancouver, B. C.

Victorian s. s. osaston osoite on S. S. Osasto, Box 1426, Victoria, B. C. Canada.

WEBSTER's CORNERS'in S. S. osaston työkokoukset pidetään jo-...

Port Arthurista.

— *Vuokrattavana* 1 huone siistille miehelle 265 Bay St.

— ***Kansalaispapereita*** hankkii John B. Mannerstam 204 Court Street S., Port Arthur. Ont.

— *Nyt on tilaisuus* rakentaa oma koti. Me myymme Rosedale lottia $95.00. $45.00 käteen ja loppu 3 ja 6 kuun päästä. Nämät lotit ovat 5 minuutin kävelymatkan päässä kaaratiestä ja ovat 30x102.

R. Smedberg & Co. 318 Bay St.

— **Kansalaispapereita** Lakiessanne voitte tehdä kansalaisvalan minun luonani. Kaikkia laillisia asiapapereita allekirjoitetaan ja vannotetaan sekä naima-lupakirjoja annetaan.

R. Smedberg,
rauhantuomari.

— **Maidon tarvitsijat huomatkaa!** Maitoa saatavana 341 Wiley st., M. Koivistolta.

— **10 dollaria sakotettiin** poliisioikeudessa Nestor Mäkeä pallohuoneen aukipitämisestä luvattomalla ajalla. J. P. McDonaldia ja J. Maitlandia sakotettiin kumpaakin 5 dollaria juopumuksesta

— **Morsiuslahjoja.** Avustakaa kesäkuun morsiamia laittamaan asunto kuntoon. Uusia kauluksia ja kaulanauhoja saatavana 236 Bay st.

Kaikki jotka ovat lupautuneet laulamaan näytelmään „mustalaiset", saapukaa ehdottomasti kaikki tiistaina Temppeliin kello 8. Uusia pyydetään. Lauluja opettaa V. Airola.

— **"Noronic" lasketaan vesille tänään.** Northern Navigation yhtiön uusi matkustaja höyrylaiva "Naronic", joka on rakennettu Port Arthurin laivaveistämöllä, lasketaan vesille tänään klo 2,30 illalla.

— *Wm. Blomquist kuollut.* Viime lauantaina iltapäivällä kuoli täkäläisessä St. Josephin sairaalassa tunnettu puoluetoveri William Blomquist.

Lähemmin ensi numerossa.

TALLETTAKAA RAHANNE TYÖKANSASSA!

Arthurin työläiset ottakaa huomioonne, että edullisin rahojen talletuspaikka on Työkansan liike.

Me maksamme suuremman koron kuin pankit. Meiltä saatte rahanne pois yhtä varmasti kuin varmimmasta luottolaitoksesta.

Työkansa on oma työläisten liike, ja sentähden rahojen sijoittaminen Työkansaan on samalla oman asian avustamista.

Ymmärtäkää oma asemanne työläisinä ja käyttää pikkusäästönne omassa liikkeessänne.

Kaikkia joilla on rahoja lainata kehotetaan pistäytymään Työkansan konttorissa kuulemassa lähempiä ehtoja.

Fort Williamista.

— *Suomen* ja tämän maan reseptin mukaan valmistetaan lääkkeitä huolella.

Gillespie Drug Store, Bethune & Simpson St. K. G. Nyman.

— *Kannatatko omaa liikettäsi?* Fort Williamin s. s. o. ravintolaa 208 Robertson St. On ehdottomasti parhain ruokapaikka niin joutilaille kuin raatajillekin.

KÄYTTÄKÄÄ

Suomalaista parantolaa

Box 335

Sudburyssa T:ri K. Sunell

Lukekaa ilmotus joka perjantain lehdessä

BANK OF HAMILTON

Säästämistapa.

Useat henkilöt jotka ovat ansainneet vähemmän kuin te ja joitten välttämättömät ulosmenot ovat isommat kun teidän, ovat säästäneet vuosia ja joilla nyt on mukavat ja lohduttavat pankki-tilit. Järjestyksellinen säästäminen oli perustus moneen suureen menestykseen.

Se on tapa, joka on helposti saavutettu, tuottaa enemmän tyydytystä ja lupaa suurimman palkinnon kun mikään muu jonka voisitte tehdä.

Te voitte alkaa tilin tässä pankissa yhdellä dollarilla ja joka kuuden kuukauden kuluttua teidän säästönne hyvitetään korkeimmalla juoksevalla korolla.

— **Vuokrattavana parihuoneet** perheille tahi yksityisille. 1003 Victoria st., Fort William.

— **Ne henkilöt,** jotka ovat jättäneet ruokavelkaansa maksamatta John Eriksonille, käyköot maksamassa välttääkseen pahempia seurauksia. 629 Simpson st., Fort William.

— **Kansan ravintola** 511 Simpson st., on paras ruokapaikka työläisille. Avoinna puoli 6 aamulla 12 yöllä.

H. Hermanson.

— *Myytävänä* heti 1 lotti, joka sijaitsee hyvällä paikalla, vastapäätä, uutta puistoa, Minnesota st. Fort Williamissa. Kysykää John Kuusistolta, 128 Rowand st.

TALLETTAKAA RAHANNE TYÖKANSASSA!

Fort Williamissa työläiset ottakaa huomioon että Työkansa ottaa säännöllisesti rahaa lainaksi. Se tahtoo sanoa että Työkansassa talletetaan työläisten rahoja.

Työkansa maksaa teille rahoistanne suuremman koron kuin pankit.

Työkansasta saatte rahanne takaisin yhtä varmasti kuin mistä tahansa varmimmista luottolaitoksista.

Työkansa on työläisten oma liike ja sentähden rahojen tallettaminen Työkansassa on oman asianne edistämistä. Ymmärtäkää asemanne työläisinä ja käyttäkää pikkusäästönne omassa liikkeessänne.

Pistäytykää Työkansan konttorissa kuulemassa lähempiä ehtoja.

— **"Purimossa"**, harjotukset tänä iltana ensimäinen, toinen ja kolmas näytös. Saapukaa kaikki joilla on osa.

ottakaa huomioonne, jos aijotte matkustaa Suomeen eli sieltä kutsua sukulaisianne tai ystäviänne tänne että

„Työkansan" Liikkeessä

Myydään Pilettejä

kaikille eri linjoille ja taatusti kohtuhinnoilla. Kääntykää puoleemme tarpeen tullen.

Rahoja Suomeen lähetämme nopeasti!

Työkansan konttori, Port Arthur, Ont.

THE MOST REFRESHING DRINK IN THE WORLD

Coca-Cola

At all Saloons, Groceries, Cafes and Stands. 5c. a Bottle.

VIRVOTUSJUOMA-TEHDAS

Port Arthurissa
ja haaraliike
Nepigossa, Ont.

Valmistamme Coca Colaa y. m. suomalaisten kesken hyviksi tunnetuita virvoitusjuomia.

Tuotteemme ovat monivuotisen käytön perusteella tunnettu ja tunnustettu ehdottomasti parhaimmiksi Port Arthurissa ja lähiseuduilla.

ED. FAURE
Omistaja
Secord st., 118, Puhelin 849
Port Arthur, Ont.

Työläisten paras ruokapaikka on

COPPER CLIFFIN SUOMAL.

Osuus-ruokala

Sijaitsee lähellä Copper Cliffin suom. Nuorisoseuran taloa.

Yksityisille hankitaan ruumia ruokalan puolesta.

Huom.! Jäseneksi myöskin voipi liittyä Osuusrenkaaseen.

Ammattitaitoinen keittäjä

saa paikan s. s. osaston Ravintolassa Fort Williamissa, kun ilmoittautuu, ensi kesäkuun 3 p:ään mennessä, suosituksineen ja palkkavaatimuksineen osoitteella:

OSASTON RAVINTOLA,
208 Robertson St.,
Fort William, Ont.

Nipigon suomalainen

LIHAKAUPPA

Saatavana kaikenlaista lihatavarakauppaan kuuluvaa tavaraa.

JOHN ASIALA,
Butcher.

Tehkää ostoksenne

OSUUSKAUPASTA

Saatte meiltä yhtä hyvän tavaran ja kohtelun kuin porvareiltakin. Meillä on kaikkea tavaraa, mitä hyvästi järjestettyyn ruoka- ja lihakauppaan kuuluu.

Telefoonit: **RUOKAKAUPAN 1058 NORTH**
LIHAKAUPAN 1118 NORTH

The Co-operative Trading Co., Ltd.

318 BAY STR. PORT ARTHUR

RAY STREET & Co

S. W. RAY. C. W. JARVIS

PERUSTETTU 1884.

PANKKIIRIT

PORT ARTHUR, 10 & 12 Cumberland st.

FORT WILLIAM, 202 Simpson st.—601 McTavish st. 700 Victoria ave.

5 %. korkoa maksetaan säästöistä meidän säästöpankkiosastossamme, kun panette säästöön vähintäin $1.00.

Me lainaamme rahaa, jos tahdotte rakentaa eli ostaa kodin.
Me vakuutamme rakennuksia., huonekaluja, vaatteita, arvoesineitä j.n.e. tulipaloa vastaan.

Me voimme vakuuttaa teidät tapaturmaa varalta.
Meillä on suuri joukko huoneita ja lotteja Port Arthurissa ja Fort Williamissa myytävänä sekä vuokrattavana.

Pilettejä parhaimmille linjoille kaikkiin Suomen satamiin myydään halvimmilla hinnoilla. — Myöskin rahaosotteita, jotka lankeavat maksettaviksi postikonttoreissa, myydään kaikkialle maapallolla.

Adams'in REET ja KÄRRYT sekä Cockshutt'in MAANVILJELYSTYÖKALUT ovat parhaimmat mitä rahalla voi ostaa. Niitä myy AGROS MAANVILJELYSKALUSTO KAUPPA, 204 Court st. S., Port Arthur, Ont. JOHN MANNERSTAM, omistaja.

ASIOITA AJAA — RAHAA LAINAA — MAITA OSTAA J. LYY
JOHN B. MANNERSTAM,
204 Court str., Puhelin 1139 N., Port Arthur, Ontario, Canada.

Ostakaa tulitikkuja ja muita kotitarpeita meilä

EDDY's tulitikkuja

Saatavana kaikkialla Canadassa. Kysykää niitä välittäjiltänne. Kaikki välittäjät myyvät niitä niin paljon kuin voimme valmistaa ja ne antavat tyydytyksen kaikin puolin. Ne ovat miellyttäneet kansaa jo noin kuusikymmentä vuotta.

Kaikkialla ympäri Canadan kysykää Eddy's tulitikkuja.

35 eri lajia.

Kaikille tyydyttäviä.

sunnuntai kuussa kello 2 j. p. p. Kirjeenvaihto-osoite on: S. S. Osasto, Bx B. Bellevue, Alta, Can.

B. C. S. D. P. C. Toimeenpanevan komitean kokoukset pidetään Beottie Hopking Storen yläkerrassa joka ensim. sunnunt. kuussa klo 12.30 päivällä. Ja juoksevia asioita käsitellään 3 sunnunt. kuuk. klo 3 j.pp. A. Jordan Mack, Sec., Box 410, Nanaimo, B. C.

Bowie'n s. s. osaston kokoukset pidetään joka kuun 1:nen ja 3:mas sunnuntai kuussa kello 1 j.pp. Kirjevaihto-osoite. on: Bowien S. S. Osasto, Sicamous, B. C., Canada.

C. S. D. puolueen yleisen toimeenpanevan komit. varsinaiset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimäisenä ja kolmantena maanantaina talossa no. 9 Queen st. South (kolmannessa kerroksessa. H. Martin, kirjuri, 61 Vebs st. East, Berlin, Ont.

Canadan Sosialistipuolueen toimeenpanevan komitean pöyäkirjurin kirjeenvaihtajan osote on: D. G. McKinzie, Box 836 Vancouver, B. C. Canada.

Calgaryn s. s. o. pitää työkokouksensa jokaisena ensimäisenä ja kolmantena sunnuntaina kuussa. I. Mäkisen asunnossa 110 First ave., West Calgary Alta. Kirjeenvaihto osote on: Emil Johnson, 110 First ave., West Calgary, Alta.

Chase Riverin s. s. osaston kirjeenvaistajan osote on: Chase Riverin S. S. Osasto, Chase River, B. C.

Coleman s. s. osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena ja viimeisenä sunnuntaina kello 7 j. p. p. Kirjeenvaihtajan osote on: Oscar North, Bx 56. Coleman, Alta, Can.

Cobaltin S. S. Osaston osote on: S. S. Osasto. Box 910, Coballt, Ont. Can.

Copper Cliffin nuorisoseuran työ- ja ohjelmakokoukset on joka sunnuntai-ilta kello 8. Kirjevaihto-osoite on C. C. Nuorisoseura Box K, Copper Cliff, Ont., Can.

Creighton Minen s. s. osaston työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai. Kirjeenvaihtajan osote on: S. S. Osasto, Creighton Mine, Ont.

Canmoren s. s. osaston kirjeenvaihtajan osoite on: Eva Lauttamus, Canmore, Box 122, Alta., Canada.

Canmoren s. s. osaston varsinaiset eli kuukausikokoukset pidetään joka ensimäinen ja kolmas sunnuntai kuussa kello 2 iltapäivällä. Kirjeenvaihtajan osote on: S. S. Osasto, Box 111, Canmore, Alta.Can. Alta. Can.

Eckvillen S. S. osaston kokoukset pidetään joka 2:nen ja 4:jäs sunnuntai kuukaudessa.Kirjeenvaihtajan osoite on: Andru Kopsala. Pitcox, Alta., Can.

Falun s. s. osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeinen sunnuntai kello 12 päivällä. Kirjeenvaihtajan osoite on: J. Holm Box 1, Falun, Alta, Can.

Fort Williamin s. s. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 1:n ja 3:mas sunnuntai kello 8 j. p. p. Osote on: S. S. Osasto 211 Robertson st. Fort William, Ont.

Fort Frances'in s. s. osaston työkokoukset pidetään ensimäinen ja kolmas sunnuntai kuussa. Kirjeenvaihtajan ososte on: S. S. Osasto, Box 157, Fort Frances, Ont.

Garson Minen s. s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina. Kirjevaihto-osoite on: S. S. Osasto Garson Mine, Sudbury, Ont.

Green Valleyn s. s. osaston kokoukset pidetään joka kuun 2 ja 1 sunnuntai osaston talolla kello 2 päivällä. Kirjeenvaihto osoite on: Abel Mäki, Leslieville, Alta., Can.

Intolan s. s. osaston varsinaiset kokoukset pidetään jokaisen kuun viimeisenä sunnuntaina. Kirjeenvaihtajan osote on: S. S. Osasto Intola, Ont.

Kivikosken s. s. osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden 1:nen sunnuntai. Kiirjeenvaihto-oste on: Kivikosken S. S. Osasto, Box 75, Port Arthur, Ont.

Lundin s. s. osasto pitää kokouksia joka kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 2 j. p. p. Postiosote Lund, B. C.

Merritt en s. s. osaston kirjeenvaihtajan osoite on Box 54 Merritt B. C. Can.

Ladysmithin s. s. osaston osoite on :S. S. osasto, Box 277 Ladysmith, B. C. Can.

nen ensimäisenä sunnuntaina kello 8 j. p. p. ylimääräisiä tarpeen vaatiessa. Kirjeenvaihto osot. S. S. Osasto Mond, P. O. Ont.

Nolalun s. s. osaston kokoukset pidetään joka kuun 2:nen sunnuntai kello 2 j. p. p. Kirjeenvaihtajan osote on: S. S. Osasto Nolalu P. A. D., Ont.

New Finlandin s. s. osaston työkokoukset pidetään jokaiser kuukauden 2:nen sunnuntai. Kirjeenvaihtajan osote on: John W. Jacobson, Forest Farm, Sask.

Nepigon s. s. osaston kokouket on joka 2 ja 4 sunnuntai kuussa. Kirjeenvaihtajan osote August Watonen Box 15 Nepigon, Ont.

Nummelan s. s. osasto No. 6, Sask., pitää varsinaiset työkokouksensa joka kuukauden toisena ja viimeisenä sunnuntaina klo 2 j.pp. Kirjeenvaihtajan osoite on: Thos. Karppinen, Nummela, Sask.

Port Arthurin s. s. osaston Sairaus ja hautausapukassan jäsenkirjuri on T. Niemi 224 Secord st. Sairauden katsojana on mrs D. Bohm, 302 Algoma st. ja E. Mandelin 153 Secord st. Johtokunnan kokoukset ovat joka kuun 1 sunnuntaina kello 3 päivällä. Jäsenmaksuja ottaa vastaan T. Niemi osaston kokouksissa ja kotona.

Port Arhurin s. s. Osaston työkokoukset pidetään joka 2 ja 4 sunnuntai kuussa kello 7.30 j. p. p. 314 Bay st. Kirjeenvaihto-osote: S. S. Osasto 314 Bay st., Port Arthur, Ont., Can.

Phoenix'in suomalainen työväen yhdistys „Järki" pitää kokouksiaan jokaisena sunnuntaina kello 7.30 illalla. Suomalaisella haalilla. Kirjeenvaihto osoite on: Box 283 Phoenix B. C. Can.

Pottsvillen s. s. osaston varsinaiset työkokoukset pidetään joka kuukauden ensimäisenä ja kolmantena sunnuntaina kello 2 j. p. p. Kirjevaihto osote on S. S. Osasto Box 60. Porcupine, Ont.

Rosslandin s. s. osaston kirjeenvaihtajan osoite on: Box 84 Rossland B. C.

Suom. Sos. Järjestön sihteerin osoite on: J. W. Ahlqvist, 27 Alcorn ave., Toronto, Ont.

Salmon Arm s. s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden 2 ja 4 sunnuntai kello 2 j. p. p. Kirjeenvaihto-osoite on: S. S. Osasto Salmon Arm, B. C. Box 658 Canada.

South Porcupinen s. s. osaston varsinaiset työkokoukset pidetään joka kuukauden 2:sena ja 4:tenä sunnuntaina kello 8 j.pp.Kirjeenvaihto-osote on Box 530, South Porcupine, Ont.

Sault Ste Marien s. s. osaston kokoukset pidetään joka sunnuntai. Työkokous alkaen kello 8 illalla ja ohjelmakokous kello 8.30. Kirjeenvaihto-osote on: Finnish Socialist Hall 121 Huron st., Sault Ste Marie, Ont.

Sault Ste Marien sekatyöläistea union kokoukset pidetään joka kuun viimenen keskiviikko, kello 8:30 j. pp. S. S. osaston talolla, 121 Huron str. Kirjeenvaihto-osoite: Sekatyöläisten Unio, 121 Huron st., Sault Ste Marie, Ont. Can.

Sointulan S. S. Osaston osote on: S. S. Osasto, Sointula, B. C.

Sellwoodin s. s. osaston kirjeenvaihtajan osote on toistaiseksi: Sellwoodin S. S. Osasto, Sellwood, Ont. Canada.

Torontoon s. s. osaston kirjeenvaihtajan osote on: T. S. S. Osasto, 214 Adelaide st., W. Toronto, Ont., Can.

Työväen Opistoa koskevat kirje- ja rahalähetykset ovat lähetettävä osoitteella: Työväen-Opisto, Smithville, Minn.

T. O. Kirjevaihtokoulu, Smithville, Minn.

Vancouverin s. s. osasto no. 2 pitää kokouksia joka ensimäinen ja kolmas torstai, alkaen klo 7:30

Y. S. V. S. Y. M., Ladysmithin Majan no. 17 osote: Ladysmith, B. C. Box 102, Canada.

omalla talolla 2605 Pender E. Kirjeenvaihto osoite: S. S. O., No. 2, 2605 Pender E., Vancouver, B. C.

Victorian s. s. osaston osoite on S. S. Osasto, Box 1426, Victoria, B. C. Canada.

WEBSTER's CORNERS'in S. S. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 1:nä sunnuntaina kello 2:si päivällä. Kirjeenvaihtajan osoite on: Arvo Skytt, Webster's Corners, B. C., Canada.

Wolf Siding'in s. s. o. työkokoukset pidetään joka kuun 1 ja 3 sunnuntaina. Kirjeenvaihtoosote on: Folf Siding P. A. D. Ont.

Suomalainen Leipuriliike

ELANTO

200 ROWAND STREET, Phone 1179, FORT WILLIAM. ONT.

Me valmistamme kuivaa leipää, korppuja y. m.

Uloslähetykset suoritetaan noopeaa ja huolellisesti. (m. to. 1.)